"VIENYBE LIETUVNINKU"
IŠEINA KAS SEREDA
Brooklyn New York.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose $2.00
Europoje ir kitur $3.00
Kanadoje $2.50
Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
Apgarsinimų kainų klauskite laišku:
J.J. Paukszlis ir Co. (Inc.)
120-124 GRAND St.
BROOKLYN NEW YORK.

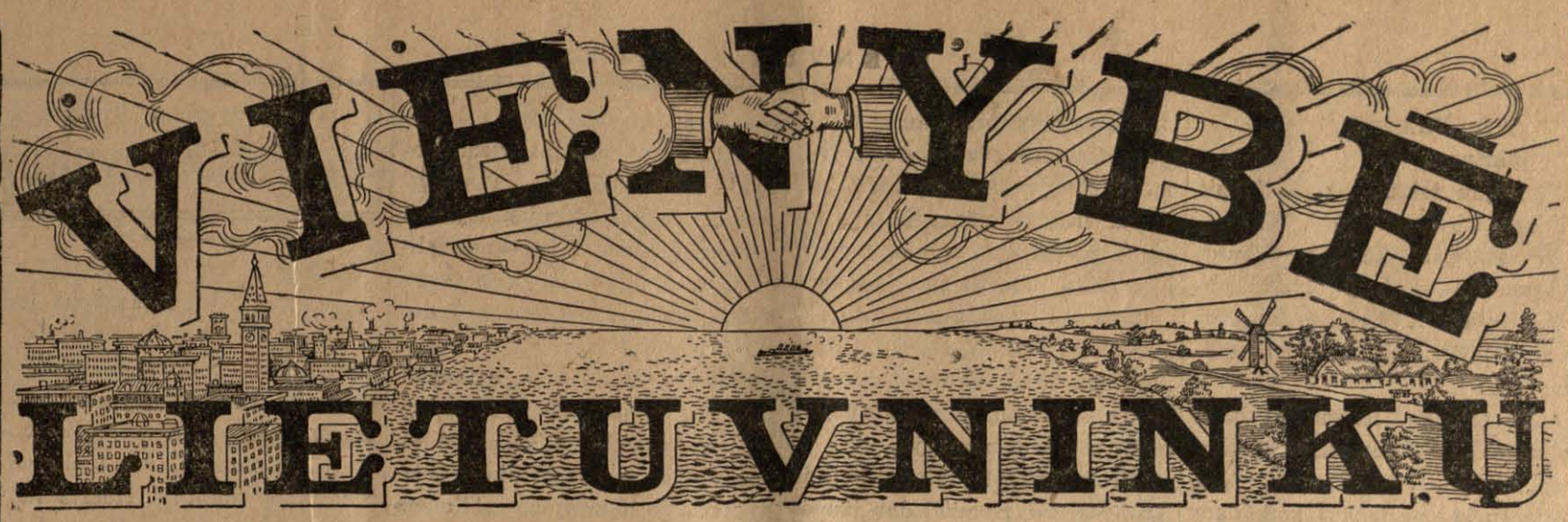

"VIENYBE LIETUVNINKU"
PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY.
Brooklyn New York.
Yearly subscribtion rate:
In the United States ... $2.00
To Foreign Countries .. $3.00
To Canada $2.50
Advertising rates on application.
Address all communications to the publishers:
J. J. Paukszlis & Co.(Inc.)
120-124 GRAND St.
BROOKLYN NEW YORK.

Visuomenės, literaturos ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 47. Brooklyn, N. Y. 19 d. Lapkričio (November) 1913 m. Metai XXVIII
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-RD, 1879.

A. A.

Kun. Vladislovas Dembskis.

Lapkričio 14 dieną, 1 val. po pietų, Scrantone, Pa. pasimirė visiems lietuviams žinomas kun. V. Dembskis, lietuvių rašytojas bei laisvos minties skelbėjas.

ATSARGIAU SU PRAKALBOMIS!

Kas dabar iš musų negirdėjo lietuviškų prakalbų?— Visose vietose, kur tiktai randasi lietuviai, yra rengiamos prakalbos — kai-kur net ir labai tankiai. Laikraščiuose pilna aprašymų apie tas prakalbas. Daugiausiai prakalbas laiko musų socialistai. „Laisvėje", „Keleivyje", „Kovoje" pilna žinučių, kuriuose tos prakalbos aprašoma, giriama, ir priduodama joms didelė svarba. Pagal jų tos prakalbos parodo Amerikos lietuvių susipratimą, jųjų išauklėjimą. Kas lanko tas prakalbas, tas, anot jų, šviesus žmogus, aiškiai suprantantis visuomenės reikalus bei musų gyvenimo ydas, nuvokiantis apie įvairius gyvenimo apsireiškimus ir tt. ir tt.

Argi ištikrųjų taip yra?— Jeigu tos dabar laikomos prakalbos taip jau mums naudingos, jei jos musų gyvenime lošia tokią, pasakysiu, milžinišką rolę, tai jau nereikėtų jieškoti kitų šaltinių šviesos įgijimui, o vien tik stengties užkviesti ar par traukti „smarkiausį" iš musų kalbėtojų ir atidžiai klausyties jo išguldomo „mokslo" ir pildyti jo „patarimus" bei „nurodymus" Tokiu budu kiekvienas žmogelis taptų apsišvietusiu, susipratusiu ir net... intelingentu. Nereiktų jau mums rupinties apie mokyklas, apie kitos rųšies prakalbas-prelekcijas bei paskaitas, nes mes ir taip butume aprupinti mokslu, šviesa ir išmintimi. Daug sunkaus triuso reikėtų atmesti, daug darbo sumažinti, jeigu ištikrųjų tos prakalbos turėtų tokią svarbą, kokią priduoda musų socialistiški „veikėjai".

Paimkime kokį nors lapelį-atsišaukimą, kviečiantį ant tų prakalbų — kokius dailius žodžius ten rasime: „Broliai lietuviai (arba — draugai ir draugės), jeigu norite apsišviesti, suprasti ir pažinti gyvenimą, jeigu norite sumažinti savo vargus, o surasti laimingesnį bu vį, atsilankykite ant prakalbų..."

Kaip puikiai tas viskas skamba, ir kas gali nenorėti tapti apsišvietusiu, susipratusiu; kas gali negeisti surasti laimingesnį gyvenimą... Tie prakilnus žodžiai visus traukte traukia prie savęs. „Dabar, — mano sau žmogelis, — visi busime lygus, visi įgysime mokslus"...

Eina žmogelis-darbininkas ant prakalbų, klausosi ir negali suprasti, kas ten darosi. Kalbėtojas kalba apie darbininkus, vargus, priespaudą; aiškina, kaip su tuom kovoti. „Gerai kalba, — mintija klausytojas, — tai tikras darbininkų draugas. Matai, kaip jis pasmerkia kapitalistus, klerikalus ir visokius musų siaubunus. Lai gyvuoja brangus kalbėtojas! Šalin musų priešai"!...

Kalbėtojas, matydamas „inkaitinęs" klausytojus ir ‚patraukęs' juos savo pusėn, ačiuoja už prielankumą ir džiaugiasi, kad jam sekasi „šviesti" sušauktus darbininkus.

Juk nuolatiniai šauksmai panašių kalbėtojų, kokiu keliu turi eiti darbininkai, maž-daug taip skamba:

„Tamsumas,, atžagareivybė, fanatizmas, šovinizmas — tai musų tautiečiai, kunigai, kapitalistai, žodžiu, visi tie, kurie kitaip mano, negu mes, socialistai. Jie trukdo kulturos darbą, jie stumia darbininkus į prapultį. Jeigu norite įgyti susipratimą ir mokslą, naikinkite tuos parazitus ir neremkite jų sumanymų... Tautos Namai, Basanavičius, Yčas, Balutis, Račkauskas — tai didžiausi musų priešai, o todel mes negalime jiems pritarti, jų palaikyti..."!

Mat, Tautos Namai baisųs jiems todel, kad jie tautos, o ne socialistų; d-ras J. Basanavičius, M. Yčas ir kiti kalti už tai, kad jie kelia lietuvių tautą iš miego, kad jie platina tarpe lietuvių susipratimą ir mokslą, o tą viską daro nesiklausę jų, socialistų...

Taip, panašiomis prakalbomis, panašiais šauksmais, kartais net visai nešvariais, „šviečia" musų socialistų kalbėtojai darbininkus. Juk daugelis iš klausytojų nieko nėra skaitę ir visai negali kritiškai pažvelgti ant prakalbos turinio — jie viską priima už gryną pinigą. Bet kita dalis klausytojų jaučia, kad prakalba pilna nesąmonių ir laukia tiktai jos galo, kad greičiau išėjus iš svetainės.

Kiekvienas protaujantis žmogus, ar jis bus tokių ar kitokių pažiurų, turi prisilaikyti šiokio-tokio saiko, etikos ir teisybės principų.-- Musų socialistų skelbimai ir pranašavimai kaslink Tautos Namų ir musų veikėjo d-ro J. Basanavičiaus labai užgauna kiekvieno lietuvio jausmus. Juk jeigu tau nepatinka kitaip manančio žmogaus nuomonės bei jo veikimas, tai stengkis išaiškinti visuomenei, kame tų nuomonių bei to veikimo negerumas, bet viską tą atlik tinkamoj formoj, prisilaikant mokslo, etikos bei mandagumo dėsnių — visad ir visur buk tikrai kulturišku žmogumi. Jei kalbėtojas bei rašytojas neprisilaiko tų principialių reikalavimų, tai jis tampa kenksmingu visuomenės sąnariu, — jis, klaidžiodamas klampynėse patsai, traukia į jas lengvatikius bei siaurai protaujančius savo brolius ir seseris. Labai gaila, kad musų tarpe randasi panašųs nenaudėliai ir minios klaidintojai.

Daug yra žmonių, kurie pritaria socializmo idėjai bei socialistų judėjimui, bet musų socialistai, rengdami augščiau nurodytos rųšies prakalbas, atstumia juos nuo saęvs ir priverčia laikyties nuošaliai nuo nelemtų „draugų".

Kiekvienam sveikai protaujančiam aišku, kad tokios prakalbos, kuriose apsireiškia fanatizmas, kuriose platinama neapykanta, kuriose agituojama prieš mokslo įstaigas bei veikliausius žmones, yra pasmerktinos — lietuvių visuomenė privalo jas sustabdyti. Jau galima net pastebėti, kad žmonės pradeda vengti tokių prakalbų—ne todel, kad jas rengia socialistai, bet todel, kad jos yra, stačiai sakant, nešvarios ir blėdingos lietuvių visuomenei.

Pasitaikė man skaityti žinutes-pranešimus iš vienoskitos vietos, kad tulos pirmeiviškos draugijos nesutinka su draugų įnešimais rengti prakalbas. Matyti, kad tos draugijos pradeda suprasti tikrą dalykų stovį ir, neturėdamos progos surengti tikrai geras prakalbas, vengia netikusių. Neteisingai skelbia korespondentai, kad pirmeiviškos draugijos sąnariai pavirsta retrogradais. Ne retrogradais jie pavirsta, bet, jausdami savyje tėvynės bei tautos meilę ir gerbdami mokslą, nenori prisidengę nekaltybės skraiste prisidėti prie netikusių darbų.

Taigi, tos daugelio šlovinamosios prakalbos, kurių ir aš turėjau progą pasiklausyti ir ant kurių pasiremiant rašau šitą straipsnį, yra blėdingos lietuvių visuomenei. Jos blėdingos ne tik plačioms darbininkų minioms, bet ir patiems socialistams — tokios prakalbos demoralizuoja juos pačius ir sėja tarpe jų neapykantą.

Vieton rengti tokias prakalbas, vieton kviesti „garsius" kalbėtojus, pasistengkime surasti tikrus mokslo bei susipratimo šaltinius — neaikvokime savo spėkų ir negaudykime muilo burbulų...

Rimta, dora ir ant mokslo išvedimų bei prityrimų paremta prakalba atneša jos klausytojams labai didelę naudą, bet nelaimė, kad mes, Amerikos lietuviai, mažai turime tokių kalbėtojų, kurie aiškiai patįs suprastų dalykus ir kurie stengtųsi prakalbose aiškinti tą, kas naudinga, kas prakilnu, kas gražu, kas vienija visus vienon kruvon, vienon šeimynon...

Musų gi kalbėtojai savo kalbose daugiausiai stengiasi sujudinti klausytojų jausmus ir patraukti visų domą jiems pageidaujamon vagon, idant paskui geriau but pasiekti savo tamsius tikslus...

Rašydamas šitą straipsnelį, turėjau omenyje beveik išimtinai socialistų rengiamas prakalbas, nes pastaruoju laiku jie elgiasi perdaug jau netikusiai ir nešvariai...

Atsargiau su prakalbomis!... *J. S. Karosas.*

Mokykloje.

— Kakią naudą duoda žąsis?
— Gerą skonį valgant.
— Bet ką daugiau?
— Turi plunksnas.
— O ką gi su jomis daro?
— ?...
— Bet ką gi turi lovoj?
— Blakes... **J. J. N.**

AUKOS TAUTOS NAMAMS.

Gerbiamajai Amerikiečių lietuvių visuomenei, ypač tai daliai, **kuri dėjo aukas** Tautos Namams statyti Vilniuje, šiuo turime garbę pranešti, kad musų kelionės laiku po lietuvių naujokynus Amerikoje mums pasisekė surinkti 23,722 dol. 45c., už kurias iš gilumos širdies visiems aukotojams tariame ačiu!

Lai gyvuoja Amerikos lietuviai!

Dr. Jonas Basanavičius,
Liet. Mokslo Dr-jos Pirm.,
Martynas Yčas,
Lietuvių atstovas V. Dumoje.
Ant garlaivio „Imperator",
Lapkričio 5 d., 1913 m.

Peržvalga.

Kova su prigavikais-„daktarais" bei institutais.

Vienas Chicagos miesto anglų dienraščių („The Chicago Daily Tribune") pradėjo kovą su taip vadinamų „stebuklingų" daktarų įstaigomis ir jų institutais. Tam laikraščiui pasisekė susekti ir aikštėn iškelti bei skaitančiai publikai parodyti, kaip tie prigavikai-daktarai su savo institutais prigaudinėja lengvatikius ir neapšviestuosius žmones; apsišvietęs žmogus niekuomet nesikreips pas daktarus-prigavikus, nesa jis gerai žino, kad tokie daktarai vien tik pinigus iš žmonių traukia ir kad jokios daktariškos pagalbos nei daktariško patarimo sergančiam nesuteiks. „The Chicago Daily Tribune" iškelia aikštėn ir pasako visuomenei, jog tokių prigavingų institutų, kurių apskelbimai buvo dedami laikraščiuosna, įsteigėjais ir palaikytojais yra broliai Reinhardtai. Tokių prigavingų institutų, kaip nurodė vienas tuose — bent keliuose — institutuose tarnavęs, esanti čiela eilė, apie 30—40. Uoliausia veikiama šių miestų institutuose: Chicago, Hammond, Poeria, Des Moines, Gary, Joliet, Milwaukee, St. Joseph, So. Chicago, E. St. Louis, Indianapolis ir Omaha. Žinoma, kad broliai Reinhardtai tų visų institutų, kurie įvairiuose miestuose įsteigti, patįs vieni apeiti negali. Tatai jie laiko tam tikrus tų institutų vedėjus ir daugybę pagelbininkų. Tarp vedėjų žymią vietą užima, kaipo ištikimi ir savo darbui atsidavę, d-ras Edward N. Flint (kuris taipogi yra ir dalininku), A. L. De Souchet (taipgi dalininkas), Woods, d-ras Zins, d-ras Sweaney ir kiti.

Kad tokie daktarai žmonių negydo, bet tik pinigus iš jų traukia, tai senai jau žinoma ir apie tat buvo rašyta ir dažnai rašoma lietuvių laikraščiuose. Nežiurint to, kad buvo rašyta, ir vėl prisieina rašyti ir žmonėms aiškinti apie tokiuos institutus, kurie traukia iš jų pinigus. Ir kokiuo gi budu tie daktarai-prigavikai prieina prie žmonių? Broliai Reinhardtai augščiau paminėtuose ir kituose miestuose turri įsisteigę tam tikrus institutus, kuriuose pristatyta įvairių vaškinių figurų (stovylų), kurios neva tarnauja parodymui įvairių veneriškų bei lytiškų ligų — kaip jos užsimezga, kaip išsiplėtoja ir sunaikina žmogaus kuną. Tokių institutų languose išstatytos patraukiančios žmonių domą vaškinės figuros: vienur ligonslaugė (nurse) laiko ant rankų sifilio apimtą kudikį, šale jos stovi daktaras; kitur — kaip gaivina skenduolį; trečius kitokios. Vis tai žmonių domos patraukimui, vis tai gudriai sugalvotos meškerės vyliojimui ir traukimui pinigų iš silpnos valios žmonelių. Įeina žmogus tokian institutan, išvista baisių ligų pasekmes, susigąsta, o jei gu sužinė [illegible] da apie padarytus blogus darbelius, tai ir nebe juokais bailė pradeda žmogų purtinti. Sumišęs atsitraukia nuo vaškinės figuros, atopakalin pašoka ir lyg nebežino, kas čia reikia daryti, kas pasidarė nebesuvokia. Tuo tarpu prie tokio žmogaus prisiartina tokio instituto patarnautojas, kuris buvo tarp žmonių įsimaišęs, kuris atidžiai dabojo — ar kuris jų „nesusirgs", ir patikrina, kad „tikrai serga". Potam išklausinėja ir sužino, kiek pinigų toksai žmogus turi ir pataria jam eitų pas daktarą, kuris ten-pat randasi. Na, ir pradeda žmogus „gydyties" iš nesamos ligos.

Bet ne vien tik tokiais budais daktarai-pigavikai gaudo sau pacientus. Yra įvairių kitokių budų. Jie siuntinėja ir platina po žmones įvairias brošiuras ir brošiurėles, „medikalinę literaturą", įkalba žmonėms įvairias nesamas ligas. Prisiskaitę žmonės tokios „medikalinės literaturos" pradeda sirgti. Sveiki-ligoniai siunčia šarlatanams pinigus ir per laiškus gydosi. Gydimasi per laiškus — tai prasčiausias gydimosi budas...

Prie šitos „The Chicago Daily Tribune" iškeltos kovos su šarlatanais daktarais, kurie garsinasi laikraščiuose gydą visokias ligas, — žinoma ir tokias, kokių visiškai nėra, — prisidėde Suvienytų Valstijų federalinė valdžia ir profesijonalai daktarai. Ir tiesa, kad šarlatanai daktarai, tai biaurus šašas ant visuomenės kuno, kurį butinai reikėtų su visa žaizda išpjauti, gi tą vietą išdeginti ir sugydyti. Suvienytų Valstijų valdžia žada imti nagan visus daktarus, kurie siunčia pačtu tokiuos vaistus, kurie neturi savyje gydančių substancijų arba kurie kenkia sveikatai. Suvienytų Valstijų visuomenės sveikatos dabotojai (public health service) gali traukti tieson by kurį asmenį, ku-

ris pasiryžtų siųsti tarpvalstijinės komercijos tiesėse pažymėtu keliu suklastuotus, netikrus arba netyrus serumus bei atitoksinus.

Prie tokių šarlatanų daktarų, kurie nesiunčia vaistų į kitas valstijas, kurie neplatina savo apskelbimų po kitų valstijų miestus, Suv. Valst. valdžia negali prisikabinti. Betgi prie jų gali kibti pati valstija ir traukti juos tos valstijos tieson ir, bausti juos, atimant nuo jų daktarystės teises, gali uždrausti jiems praktikuoti. „The Chicago Daily Tribune'' tikisi, kad prez. Wilsono administracija pradės rupinties tuo opiu dalyku, pradės persekioti ir traukti tieson prigavingos „medikalinės literaturos'' platintojus, šarlatanus daktarus; nuo tų laikraščių, kurie dės savo skiltysna tokių prigavingų institutų arba šarlatanų daktarų apskelbimus, atims siuntinėjimo teises—uždraus tuos laikraščius pačtu siųsti.

Kova su šarlatanais daktarais bei jų įvairiais institutais pradėta Illinois valstijoje. Jeigu tik Suv. Valst. valdžia nuoširdžiai ir su atsidavimu imsis to darbo, jeigu tik ji tikrai pradės persekioti daktarus šarlatanus ir įvairius institutus, tai ji suras tokiuos daktarus bei institutus ir kitose Šiaurinės Amerikos valstijose ir su jais turės vesti kovą.

Be abejonės, kad ta kova atneš ne maža naudos, apsaugos daugel manijakų, visokiomis ligomis sergančių ant visados išgydys.

„Lietuva'' šarlatanų arba „stebuklingųjų'' daktarų apskelbimus jau išmetė. Štai kas N 45 rašoma:

„Šiandien, kada bent vienas iš didelių Amerikos laikraščių (Chicago Daily Tribune) pradėjo kovą su „stebuklingais'' apgarsinimais ir išvedė aikštėn daugybę išnaudojimo pavyzdžių, mes manome, kad atėjo laikas ir lietuvių spaudai prie to darbo prisidėti.

„Todel vienu iš pirmiausių naujos musų laikraščio korporacijos nutarimų yra nusprendimas prašalinti iš „Lietuvos'' visus taip vadinamus „stebuklingųjų daktarų'' apgarsinimus, ką mes su šiuom numeriu ir darome''.

Pradžia jau padaryta. Mes iš savo pusės pilnai tikime, kad ir kiti lietuvių laikraščiai tą patį padarys, kad jie neatsisakys apsivalyti nuo tų blogą nešančių neapsišvietusiems ir lengvatikiams žmonėms „stebuklingųjų'' daktarų apskelbimų. Laikas visiems lietuvių laikraščiams nors šitam dalyke bendrai susitarti ir išmesti tokiuos apskelbimus, o tuščios vietos pripildymui pasijieškoti geresnių.

*

// **„Lietuva'' inkorporuota.**

„Lietuvos'' N 45 rašo: „Šiomis dienomis laikraštis „Lietuva'', Consolidated Printing Co. („Lietuvos'' spaustuvė) ir „Lietuvos'' kningynas, iki šiolei buvusie atskiriomis viena nuo kitos įstaigomis, susiliejo į vieną didelę korporaciją vardu „Lietuva Publishing Co.'' Šita nauja korporacija išpirko Consolidated Priting Co. šėrus ($30,000.oo) ir pradėjo naują gyvenimą su inkorporuotu kapitalu $100,000,oo.

„Prie naujos korporacijos dalininkais (šėrholderiais) bus prileidžiami ir aktyviški laikraščio sandarbininkai bei darbininkai, ir tokiu budu, jeigu neklystame, pirmu kartu tarp lietuvių įvedama lietuvių korporacijoj svarbus principas, kad darbininkai turi progą tapti dalininkais ir imti dalį pelno iš tos įstaigos, kurioj jie dirba''.

*

// **Ir „Pirmyn'' piktinasi.**

Mes jau rašėme „V. L.'' apie tilpusį „Kovoje'' tulo J. W. Sweetros straipsnį, kuriame Tautos Namas pavadintas „tautiškai-prostitutišku''. Delei to tai „Pirmyn'' N 32, apžvalgos straipsnyje, rašo:

„‚Tautininkų' laikraščiai labai piktinasi J. W. Sweetros straipsniu, tilpusiu N 42 „Kovos''. Mes, deja, turime pripažinti, kad šį kartą jų pasipiktinimas yra teisingas. Apie „tautos namą'' galima šiaip ar taip galvoti, bet vadinti jį „tautiškai-prostitutišku'' namu yra tiesiog **šlykštu.** „Kovos'' redaktorius turėjo nepasitenkinti tuo, kad padėjus klausimo ženklą šale to biauraus žodžio; jam reikėjo išbraukti jį, o jeigu straipsnio autorius neleido taisyti savo rašto, tai reikėjo jo visiškai netalpinti.''

*

// **Suomių profesoriai interesuojasi Lietuva ir lietuviais.**

„Vilties'' N 120 patalipntas kun. A. Babaliausko straipsnelis-kun. A. Sabaliausko straipsnelisni Suomijoje''. Jame kun. A. S. trumpai aprašė savo kelionės įspudžius, važiuojant iš Peterburgo Suomijos sostinėn Helsingforsan, patį tą miestą bei jo įstaigas, susitikimą su trimis Helsingforso profesoriais, kurie yra labai užsiinteresavę lietuviais bei jų atbudimu, ir grįžimą atgal laivu Revelin. Mums gi ypač įdomus tas jo susitikimas bei pasikalbėjimas su suomių mokslo vyrais, užsiinteresavusiais musų tauta. Kad tas viskas gerb. skaitytojams but aiškiau, žemiau paduosime keletą ištraukų iš augščiau paminėto tilpusio „Viltyj'' kun. A. Sabaliausko straipsnelio.

„Jau stotyje sutiko mane (kun. A. Sabaliauskas kalba apie save, jam pribuvus Helsingforsan — „V. L.'' R.) iš anų metų žinomas lietuviams mokslininkas, prof. dras A. R. Niemi, kuris maloniai suteikė man savo namuose pastogę, svetingai mylėdamas ir abidvi dieni nesigailėdamas savo brangaus laiko ir kojų parodyti man savo H—są. Gyvena d-ras Niemi namuose, pastatytuose, kaip dabar dažnai kur daroma, visų tų namų gyventojų lėšomis, sudėtomis dalimis (pajais). Tiek kiekvienas turi pajų, kiek jo butas užima ketvirtainių metrų. Namai penkiais augštais su elektrika ir visais kitais šių laikų patogumais.— P. Niemi seka musų gyvenimą, skaitydamas „Viltį''.

„Dabar jis ką tik išleido suomių kalba kningą apie lietuvių dainas (A.R. Niemi. Tutkimuksia. Liettualaisten Kausanlaulujen Alalta. Helsingfors. 1913). Tai tiktai viena dalis: truputis lietuvos historijos, lietuvių dainų rinkiniai ir pastabos apie pačias dainas ir giesmes. Tik antrojoje to veikalo dalyje bus sulyginimas musų dainų su suomių dainomis. Kad kas galėtų išversti šitą kningą lietuvių kalbon, be abejojimo, labai naudingą darbą padarytų. Kiek pažinau ją iš d-ro Niemi pasakojimų, jinai paragintų prie tyrinėjimo ir musų tautinės poezijos ir šiaip jau pri gilesnio ir platesnio pažinimo musų praeities. Daktaras Niemi savo raštais apie Lietuvą užinteresavo savo tautiečius mokslininkus ir supažindino mus su jais. Tą galima buvo patirti, padarius pažintį su kitu du profesoriu, Mykkola iir K. Krohnu.

„Šis pastarasis yra suomių ir sulyginamosios tautinės tvėrybos tyrinėjimo profesorius ir kartu Suomių Mokslo Draugijos pirmininkas; jis daug darbuojasi berinkdamas, betvarkydamas ir bespausdindamas savo tautos tvėrybą. Kruvą rankraščių rodė, kurie tik viename mėnesyje tapo tai draugijai prisiųsti iš visų Suomijos kraštų. Renka pas juos tautos tvėrybos palaikus įvairiausių užsiėmimų žmonės, bet ypač liaudies mokytojai. Šio mokslo vyro brolis, J. Krohn, daug darbuojasi tautinės muzikos srityje...

„Prof. Mykkola, taippat kaip ir Krohnas, sulyginamai dar jaunas ir pačioje stiprumoje vyras. Jei neapsirinku, jis yra sulyginamosios kalbotyros ir bene slavių literaturos profesorius. Moka jis rusiškai, lenkiškai ir net lietuviškai. Šios, musų, kalbos mokinosi Suvalkijoje, Seirijuose. Bene bus jis pirmasai suomis, kuris aplankė Lietuvą ir išmoko jos kalbos. Bet kas mane ypač nustebino, tai įėjusi J. Mykkolos žmona, kuri geriausiu lietuvišku akcentu užrecitavo: „Sudiev, Lietuva, man linksma buvo gyventi savo šalelėj''. Pasirodo, kad ir ji drauge su vyru buvo tuomet Lietuvoje ir išmoko lietuviškai, ir sakėsi, kad geriausius įspudžius atsivežusi iš ten. Ji esanti žinoma suomių literatė, ne vieną apysaką parašiusi. Atsisveikindama, spausdama ranką, pridurė: „Pasveikink, kunigėli, Lietuvą!''...

„...Lydimas d-ro Niemi su žmona ir sunumi, įsėdau į vidutinio didumo laivą, vardu „Primula''. Dar valandėlė, ir pasigirdo paskutinis varpelis. Lynai atrišti, ir „Primula'' sukrutėjo. Iš laivo ir nuo krašto plavesuoja skepetukai ir kepurės, ir — sudiev, Suomija, graži ir tvirta savo sunų dvasia šalis! Paskutinieji žodžiai, girdėti iš Suomių, d-ro Niemi, lupų buvo: „Tikimės, kad ryšiai, užmegzti tarp Lietuvos ir Suomijos, ne tik nenutruks, bet stiprės''. Aukso žodžiai. Musų tat darbas dabar tuos ryšius ir palaikyti ir stiprinti, nes jų užemzgimo garbė pridera suomiams, ypač prof. drui Niemi. Apie svarbumą ryšių su kitomis mažomis tautomis negali buti dviejų nuomonių. Mokėkime branginti jų prietelybę ir bukime jos verti!''...

Labai mums malonu girdėti apie tai, kad kitų tautų mokslo vyrai taip interesuojasi Lietuva ir lietuviais ir net mokinasi musų kalbos. Paskutinieji gi prof. Niemi žodžiai turi labai didžią svarbą delei musų atgijančios tautos — juk vienybės ryšiai tarpe atskirtų tautų reiškia didžiausį triumfą. Lietuviams gi dabar ypač reikia stengties užmegzti tvirtus vienybės ryšius su mažesnėmis tautomis, taipgi kovojančiomis už savo tautines teises...

*

// **Visuotinas mokymas Rusijoje.**

Lietuvos laikraščiuose gan plačiai rašoma apie valdžios sumanymą įvesti Rusijoje (kartu ir Lietuvoje) visuotiną mokymą bėgyje ateinančių 10 metų. Jau pirmiau valdžia buvo įnešusi Dumon įstatymo sumanymą delei visuotinojo mokymo. Tam dalykuii buvo skiriama 10 milijonų rubl., iš kurių 1½ turėjo eiti cerkvių mokyklų užlaikymui. Duma pasirodė šalininke vien tik ministerijos mokyklų ir nenorėjo duoti pinigų cerkvinėms mokykloms. Valstybės Taryba su tuom nesutiko ir atmetė patį sumanymą. Dabar valdžia greit įnešianti V. Dumon naują sumanymą apie visuotiną mokyklą.

Štai kaip „V.'' trumpai aprašo to sumanymo turinį:

„Kokių kur reiksią įtaisyti mokyklų, rupėsią visų-pirma apskrities mokyklų taryboms. Visuotinasai mokymas busiąs įvestas per 10 metų. Mažiausia per tris varstus aplink busianti viena mokykla su 50 mokinių. Pradedamosios mokyklos projektuojamos su 4 metų kursu vaikams nuo 8 ligi 11 metų. Tas mokyklas taisys ir laikys vietinės įtsaigos, prie kurių prisidėsiąs ir valstybės iždas, skirdamas kiekvienai mokyklai po 420 rub. pinigais. Tokiuo budu vyriausybė mano, kad švietimo ministerija išleisianti pinigų mokykloms po 10 milijonų rublių per metus. Į tą sumą neįtraukiamos išlaidos statyti mokykloms.

„Kartu su visuotinojo mokymo įvedimu kįla klausimas, kaip aprupinti neturtingųjų tėvų vaikus šiltais drabužiais, autuvu, valgiu ir tt. Ministerija tikisi, kad tais reikalais pasirupįsią vietinės visuomenės įstaigos.

„Be tų pradedamųjų mokyklų busią dar atidaryta daug specialių profesijonalių mokyklų. Tų mokyklų sumanymą dabar taisanti prekybos ir pramonijos ministerija. Taippat busią pertaisytos ir vidurinės mokyklos, butent gimnazijos ir realinės mokyklos''...

Iš to matome, kad ir Rusijoje greit jau bus visi „gramotni''...

*

// **Šaltinis'' patraukta teisman.**

„Šaltinio'' N 43 pranešama, kad jis traukiamas teisman už išspausdinimą NN 23 ir 26 š. m. kun. Laukaičio, Suvalkijos atstovo, kalbų, pasakytų V. Dumoje.

*

// **Ir dar vienas dienraštis.**

„Liet. Žin.'' N 123 skaitome, kad Kauno kningininkas Banaitis padavęs prašymą leisti jam Kaune spausdinti lietuvių kalba dienraštį, kurį ketina vadinti „Tėvynės Garsu''.

Tai reiškia, kad Lietuvoje greit pasirodys net trįs dienraščiai. Valio, lietuvių dienraščiai!...

*

// **Nuolatinė M. K. Čiurlienies paveikslų paroda.**

„Liet. Žin.' 'ir „Vities'' paskutiniuose num. tilpo ilgas M. K. Čurlionies Kuopos pranešimas apie atidarymą lapkričio 2 d. M. K. Čurlionies nuolatinės paveikslų parodos Vilniuje, apie tos kuopos veikimą ir apie joos pasiryžimus veikti ateityje. Plačiau apie tą dalyką pranešime sekančiuose „V. L.'' numeriuose.

*

// **„Rygos Garso'' leidėjo-redaktoriaus donosas.**

„Ryg. Naujienos'' praneša, kad rugsėjo 27 d. (s. k.) Rygos apskričio teismas antrą kartą nagrinėjęs J. Bajoro—L. Jakavičiaus bylą. Mat, „Rygos Garso'' leid.-red. J. Bajoras buvo apskundęs „Ryg. N.'' leid.-red. L. Jakavičių už garbės įžeidimą, kadangi „R. N.'' buvo paskelbta apie J. Bajoro donosų rašymą.

Teisman, kaip praneša „R. N.'' tapo pristatyta donoso kopija ir paties J. Bajoro prie donoso prisipažinimo kopija. J. Bajoras prie pristatytų donosų prisipažino ir pasakė, jog tikrai ant L. Jakavičiaus rašęs donosus ir siuntęs su pabrauktomis vietomis kalendorių, prašydamas, kad jį konfiskuotų.

Rygos apskričio teismas viešai apskelbęs, jog „Rygos Garso'' redaktorius-leidėjas, J. Bajoras, kaipo tikrai šnipinėjęs ir donosus rašęs, pilnai yra užsipelnęs vardą **šnipo ir donosčiko.**

Laiminga.

— Pasakyk, mano miela, ar tu esi laiminga prie meilės?

— Už mane du sau į galvą šovėsi, o vienas durnavoja... **J. J. N.**

Politikos savaite

MEKSIKA IR SUV. VALST.

Nors prez. Wilsonas kelis jau kartus grumoja dabartinei Meksikos valdžiai bei prez. V. Huertai ginkluota intervencija, nors šiose dienose Suv. Valst. valdžia buvo jai pasiuntusi savo rųšies ultimatum'ą, idant V. Huerta tuoj rezignuotų, nors, galop, Suv. Valstijų valdžia pradėjo tarties su konstitucijonalistų vadu Carranza ir kreipėsi į Europos galybes, idant jos neremtų dabartinę Meksikos valdžią pinigiškai, tečiaus gen. V. Huerta vis dar tęsia ir prašo, kad Suv. Valst. nors kiek dar palauktų. Ištiesų, gen. V. Huerta, taip sakyti, priprato prie Suv. Valst. valdžios grumojimų, o priegtam jis mato, kad Suv. Valst. gyventojai nenori pradėti karo su Meksika.

Išrokuota, kad prasidėjus tokiam karui, Suv. Vast. gali išstatyti daugiausiai apie 190,000 kareivių, o pilnam meksikonų suvaldymui buk esą reikalinga apie 550—600,000 kar. Taip, tuli politikieriai aiškina, kad padėkavojant didžiam amerikonų patriotizmui, iškilus karui su Meksika, atsirastų šimtai tukstančių liuosnorių, ir kareivių Suv. Valst. but užtektinai. Vienok patriotizmas pas amerikonus veiktų tik tada, jei kas užpultų ant Suv. Valst., o dabar but priešingai; panašus patriotiškas veikimas tai but išdalies nekulturiškas žygis iš Suv. Valst. pusės.

Tą visą, matyt, aprokuoja prez. Wilsonas su valst. sekr. Bryanu ir stengiasi surasti budą, idant išrišus tą keblų Meksikos klausimą ramiu budu, nes karas padarytų Suv. Valst. nereeikalingas militariškas išlaidas ir sustabdytų ekonominį krašto bujojimą, kas apsireiškė iškilus kada-tai karui su Ispanija. Prez. Wilsonas, matyt, labai užrupintas šituom klausimu, nes jo apsvarstymui bei išrišimui jis pašvenčia gan daug laiko.

Vienok, šiaip ar kitaip, o prez. V. Huerta bus priverstas pasiduoti. Šiose dienose prisiuntė iš Paryžiaus V. Huertai patarimą tuoj rezignuoti buvęs Meksikos prez. gen. Porfirio Diaz; jis išreiškė nuomonę, kad to reikalauja krašto gerovė. Iš laikraščių pranešimų nuo lapkričio 14 d. matome, kad Europos valstijų diplomatai irgi pataria V. Huertai išpildyti Suv. Valst. reikalavimus. Anglijos pasiuntinis Meksikoje savo valdžios vardu praneša Huertai, kad jis nesitikėtų daugiau paramos iš Anglijos. Suv. Valst. ir Anglijai šitame klausime pilnai pritaria kitos Europos valstijos.

Laikraščiai (lapkr. 14 d.) praneša, kad gen. Huerta yra galutinai jau pasiryžęs rezignuoti ir kad jo vietą užims vyriausis augščiausiojo teismo perdėtinis Francisco Carbajal Rosas. V. Huerta esąs pasiryžęs paduoti savo rezignaciją naujai susirinkusiam kongresui lapkričio 20 d. Kalbama, kad gen. V. Huerta gali likti karo ministeriu arba vyriausiu krasos viršininku. Vienok dabar sunku pasakyti, kaip galutinai susitvarkys viduriniai Meksikos dalykai.

TURKIJA.

Vienoj (Austrija) einančiame laikraštyje „N. Fr. Presse'' nesenai tilpo Austrijos ambasadoriaus Konstantinopolyje, mergr. Pallavicini, nuomonės apie dabartinį Turkijjos padėjimą. Pallavcini tvirtina, kad Turkijos stovis Balkanuose ir abelnai Europoje yra dabar daug tvirtesnis, negu prieš karą. Jis prirodinėja, kad Albanija ir Macedonija buvo visad turkų valstijos žaizdomis, kurių gydymui Turkija kasmet turėjo išleisti kruvas pinigų ir užlaikyti ten kareivių gaujas.

Dabar gi Turkija turėedama Europoj grynai machometoniškas provincijas, galės ramiai sau užsiimti vidaus dalykų reikalais, nes nereiks jau jai saugoties maištų. Vakarų Turkijos rubežius iš stragiško atžvilgio bus labai tvirtas ir nieko nesibijantis. Tam padėkavojant Turkija dabar galės nukreipti savo energiją gerbuvio pakėlimui Mažojoj Azijoj, kuri yra didžiausiu Turkijos galybės rezervuaru.

Turkų upas dabar yra labai pakilęs. Jų gerojus — tai garsusis Enver'as. Dabar gi daug kalbama apie galintį iškilti karą su Graikija.

GRAIKIJA.

Nors Balkanų karas jau senokai sustabdytas, tečiau jokio taikos traktato tarp Turkijos ir Graikijos dar nepadaryta. Turkai, matyt, nori šį-tą atsiimti nuo graikų ir todel taip išlengvo demobilizuoja savo kareivius.

Graikų valdžia pasiryžo greit išrišti nesusipratimus su Turkija, nesustojant net prieš naują karą su ja. Mat, Graikijai „ginkluota taika'' kainuoja kas mėnesį apie $25,000,000 (apie 125,000,000 frankų). Taigi, šiose dienose Graikijos premjeras bei valdžia pasiuntė Turkijos valdžiai ultimatumą kaslink užvėrimo galutinos taikos; priešingame karte Graikija mano tuoj pradėti karą su Turkija.

ALBANIJA.

Paskutiniose dienose Paryžiaus laikraščiuose tilpo platųs pranešimai apie Austro-Vengrijos politiką Balkanų dalykuose. Ten nurodoma, kad Austro-Vengrija yra pasiryžusi pilnai paimti savo globon Albaniją, įvedant jon net savo kareivius, ir pasistengti sunaikinti Serbiją. Serbija gi prieš išvedant savo kariuomenę iš Albanijos, kreipėsi su paaiškinimu bei atsakymu į visas valstijas, o ne į Austro-Vengriją, kuom parodė, kad Austro-Vengrija neturi tiesos rišti Albanijos klausimą. Tai buvo smugis gr. Berchtold'o politikai.

Paryžiaus „Tempo'' tvirtina, kad Rusija rengia projektą, sulig kurio visa Albanija turi but apsaugota per tarptautišką kariuomenę, nes Europa privalo užlaikyti albaniečius nuo užpuolimo ant Serbijos, o kitas valstijas nuo užpuolimo ant Albanijos. Galop, tokiuo budu liktų pažabota Austro-Vengrija. Ši paskutinioji, tą matydama, mananti griežtai pasipriešintis naujam Rusijos projektui.

Iš Visur.

PORTŲ STATYMAS AFRIKOJ.

Paryžius, Francija, lapkričio 7 d. Turkijos valdžia suteikė nesenai tuloms francuzų bankoms koncesijas, statyti portus Jaffoje, Haifoje, Tripolyje ir Heraclee. Pirmiausiai prasidės darbas Jaffoje. Pastatymas porto Jaffoje kainuosiąs $5,000,000.

NESUSIPRATIMAI CARO ŠEIMYNOJE.

Londonas, lapkričio 7 d. Išėjo eikštėn gan tamsus dalykėliai caro šeimynoje. Didi kunigaikštie-

nė Marija Pavlovna, duktė d. k. Pavlo Aleksandrovičo, pabėgo nuo vyro, Švedijos d. kunigaikščio Vilhelmo. Mat, susibarus kun. Vilhelmas diktokai ją apkumštavojęs. Tas susikirtimas kilęs delei to, kad kunigaikščiui pasirodęs perdidelis susiartinimas jo žmonos su pasiutiniu Švedijon, Savinskiu.

DEVYNI NUBAUSTI MIRTIMI.

Alahabad, Indija, lapkričio 7d. Pranešama iš Kabul'o (Afganistan) apie sušaudymą 9 suokalbininkų priešais viešpataujantį Afganistano emirą. Jie liko sušaudyti kanuolių šuviais.

SVEIKATOS STOVIS RUSŲ ARMIJOJE PAGERĖJO.

Peterburgas, lapkričio 8 d. Liko pagarsinta statistikos žinios apie sveikatos stovį tarpe Rusijos armijos kareivių 1912 m. Pasirodo, kad paskutiniai keliais metais ligos kareivių tarpe žymiai sumažėjo. Ypač tas aišku iš 1912 m. statistiškų skaitlinių. Dikčiai sumažėjo tarpe kareivių ir mirių skaitlius.

VYSKUPAI UŽSIPUOLĖ ANT TEATRO.

Londonas, lapkričio 9 d. Du vyskupai — Londono Ingram ir Kensingtono Maud, veda aštrią kovą su vienu populiariišku miesto teatru, kur lošia geniališkas satirikas Bernard Shaw. Vyskupai atranda, kad tas teatras kenkia krikščioniškai moralybei.

GRAIKAI MANO VĖL KARIAUTI.

Atenai, lapkričio 9 d. Plačiai kalbama apie naują karą su Turkija. Visoje Graikijoje apsireiškė sujudimas. Graikijos valdžia pasiuntė Turkijai ultimatumą greitu laiku užverti sątaikos traktatą.

BULGARIJOS KARALIUS ATSISAKO NUO SOSTO.

Londonas, lapkričio 9 d. Pranešama, kad Vienon pribuvo Bulgarijos karalius Ferdinandas, kuris mano taipgi apsilankyti pas Austrijos sosto įpėdinį Franciškų Ferdinandą Čechijoje. — Čia paplito žinia, kad karalius Ferdinandas negrįš daugiau Bulgarijon, jei jam neateis pagalbon Austrija. Mat, jis esąs pasiryžęs atsisakyti nuo sosto ir pavesti jį savo sunui Borisui, kuris yra labai populiariškas tarpe bulgarų.

Karalius Ferdinandas skaitėsi pirmiau labai populiariišku bulgarų valdonu, ir jo šlovė pasiekė augščiausio laipsnio pasibaigus pirmajam Balkanų karui, bet antrasis karas, ty. karas su serbais ir graikais, kuris pasibaigė pilnu bulgarų pralaimėjimu, galutinai jį nužemino. Tuom jis nustojo bulgarų pagarbos. Paskutiniu laiku jis gavo keletą grumojančių laiškų. Delei to viso jis pasiryžo užleisti valdymo vietą savo sunui.

VOKIETIJOS DIDUOMENĖS PROCESAS.

Breslau, Silezija, lapkričio 10d. Jau pasibaigė trukšmingas procesas, kuriame figuravo žymųs Vokietijos diduomenės sąnariai. Mat, jie buvo apkaltinti pildyme nemorališkų darbelių, butent suviliojime mažų metų merginų. Žymesnįjį kaltininką, teatro savininką, teismas pasmerkė trims metams kalėjimo, kaizerio kapelmeisterį — metams, o kitus šešis nuo trijų mėn. iki metų kalėjimo. Dentistą Schindler'į ir literatorių Wedmann'ą išteisino.

ATBALSIAI BEILIS'O BYLOS KIJEVE.

Kijevas, Rusia, lapkričio 10 d. M. Beilis'o byla tęsėsi lygiai mėnesį laiko. Kaip žinome, žydas Mendel Beilis buvo apkaltintas rituališkame užmušime krikščionių vaiko, 12-13 metų amžiaus Andrejaus Juščinskio pradžioje 1911 metų. Tai buvo, galima sakyti, anti-semitiškas procesas. Čia ėjo dalykas ne apie vieną M. Beilis'ą, bet apie visą žydų tautą. Todel buvo sujudę viso pasaulio žydai. Kadangi, prasidėjus bylos nagrinėjimui, juodašimčiai Kijeve, Odesoje ir kitur pradėjo rengties prie skerdynių, tai tuom laiku smarkiai pasididino žydų emigracija. Galop M. Beilis lapkričio 10 d. liko pripažintas teismo nekaltu ir visai paliuosuotas. Sunku apsakyti apie tą entuziastišką džiaugsmą, kuris apėmė viso pasaulio žydus. Žydai laimėjo ir parodė visam pasauliuo, kad Rusijos valdžia visai neteisingai stengėsi užmesti jiems baisią dėmę, kurios jau nepripažįsta visas civilizuotas pasaulis.

Turtingieji New Yorko žydai kviečia M. Beilis'ą su visa šeimyna tuoj pributi į Suvienytas Valstijas. Kalbama, kad jis su savo apginėju Gruzenbergu apvažinės visą Ameriką. Vedimui to garsaus pasaulinio proceso (apgynimui, liudytojams, spaudai ir kitiems reikalams) žydai sudėjo apie $8,000,000. Čia žydai parodė visam pasauliui pavyzdį vienybės ir susipratimo.

AUGIMAS GYVENTOJŲ SKAITLIAUS ITALIJOJE.

Roma, lapkričio 10 d. Liko pagarsinta statistikos žinios kaslink augimo gyventojų skaitliaus Italijoje. Pasirodo, kad 1911 m. gimimų ten buvo daugiau, negu mirimų, ant 350,000, o 1912 m. — ant 500,000.

Neenai pagarsintos panašios statistikos žinios Vokietijoje ir Francijoje rodo, kad ten gyventojų skaitlius beveik nesidaugina.

IŠ EMIGRACIJOS LAUKO AUSTRIJOJE.

Krokuva, Galicija, lapkričio 11 d. Didelį trukšmą sukėlė Galicijoje bei visoje Austrijoje suareštavimas Krokuvoj lapkr. 8 d. buvusio V. Tarybos atstovo, Špondros. Tas suareštavimas yra sąryšyje su trukšmingu Canadian Pacific emigr. procesu.

Darant kratą Špondros name, policija viename kambaryje rado tris merginas, kurios turėjo važiuoti Kanadon. Jos išpasakojo, kad Špondra jas prikalbėjo, kai ir daugel kitų merginų, važiuoti Kanadon. Galop, merginos prisipažino, kad Špondra jas išgėdino.

Užklupus policijai, Špondra norėjo nusižudyti, bet policija sulaikė.

SUV. VALSTIJŲ ESKADRA ITALIJOS PRIEPLAUKOSE

Roma, lapkr. 10 d. Atskiri Suv. Valstijų eskadros laivai apsilankė Maltoje, Neapolyj ir Genuoj. Visur laivai sutinkama kuoiškilmiigiausiai. Ypač iškilmingai buvo priimti laivų oficieriai bei jureiviai Romoje. Popiežius Pijus X suteikė jiems audienciją ir apaštališką palaiminimą.

MIKADO APŽIURI LAIVYNĄ.

Tokio, lapkr. 11 d. Japonijos impertorius Yošihito apžiurinėjo milžinišką laivyną, susidedantį iš 55 kariškų laivų, kurie stovi Yokosukos prieplaukoje. Laivai išplaukė iš prieplaukos ir imperatoriaus akyvaizdoje atliko savo rųšies manevrus. Imperatorius su pasigerėjimu žiurėjo ant plaukiojančių kariškų laivų. Jis pasižadėjo apžiurinėti laivyną kasmet.

CHINIJOS PARLAMENTAS

Pekinas, lapkr. 11 d. Sulig nesenai išleistos Chinijos prez. Yuan Ši-kai'jaus proklamacijos liko visai suardytas valstijos parlamentas. Vieton jo manoma įsteigti „Centralinį Administracijos Kongresą", į kurį įeis po du atsto nuo kiekvienos provincijos, keturi ministeriai, po vieną atstovą nuo kiekvienos ministerijos ir aštuoni sąnariai prez. sekretoriato. Šita įstaiga ir duos visas reikalingas krašto valdymui derektivas.

SUSIRĖMIMAS MONGOLŲ SU CHINAIS.

Pekinas, lapkr. 11 d. Iš Kalgano pranešama, kad lapkr. 10 d. arti Mongolijos rubežiaus iškilo smarkus susirėmimas chinų su mongolais. Krito apie 500 chinų kareivių ir daug liko sužeistų. Šita žinia sukėlė daug kalbų chinų, japonų ir rusų valdiškose sferose.

„ADMINISTRATIVINĖ TARYBA" CHINUOSE.

Pekinas, lapkr. 12 d. Prez. Yuan Ši-kai'jus yra pasiryžęs vieton Chinijos Senato sudaryti taip vadinamą „Administrativinę Tarybą". Taryba susidės iš 71 sąnario; tą skaitlių sudarys ministerių kabinėto nariai bei paskirtos prezidento ypatos ir provincijų gubernatoriai, kuriuos taipgi paskirs prezidentas.

NOBELIO DOVANA.

Stokholmas, Norvegijoje. Lapkričio 13 d. pranešta, jog literatinė Nobelio dovana šiemet paskirta indusų poetui Babindranah'ui Tagore. Ir tai pirmas kartas, kuomet Nobelio dovana paskirta kitos rasės žmogui; ligi šiol vis buvo skiriama tiktai baltosios rasės atsižymėjusiems žmonėms.

Indusų garsiojo poeto, Tagore'so, šeimyna gyvena Bengalijos provincijoje. Daugelis tos šeimynos sąnarių pasišventę literaturai ir dailei abelnai. Rajah Sir Sourindro Mohun Tagore 1875 metais gavo nuo Philadelphijos universiteto muzikos daktaro laipsnį.

Nesenai Babindranaho Tagore'so kaikurios poemos išverstos anglų kalbon. Tų poemų vertimai anglų literaturoje sukėlė tikrą furorą — beveik visi anglų kalba leidžiamieji literatiniai žurnalai apie jį rašė ir jo poemas perspausdino. Tagore'o poezija — tai gilios dvasinis šaltinis, iš kurio galisemti ir semti, bet vis viena jo neišsemsi.

Iš Amerikos.

A. † A. J. F. JUOZUNAS.

Šiose dienose New Haven'e, Conn. pasimirė vienas iš veikliausiųjų Amerikos lietuvių, **J. F. Juozunas.** Jis buvo darbščiu SLA. nariu, 142-os kp. sekretorium, „Vien. Liet." agentu, uoliu jos platintoju, skaitytoju ir bendradarbiu.

Grįždamas iš darbo, važiavo jis gatvekariu aplankyti savo sergančios ligonbutyje dukrelės. Ir štai susidaužus staigu gatvekariui su automobilium, žuvo J. F. Juozunas. Nors jis žuvo, bet jo nuopelnai, kaipo tikro tėvynainio ir visuomenės veikėjo vardas ilgai pasiliks Amerikos lietuvių atmintyj.

PADIDINO ALGAS.

Pastaromis dienomis paskelbta, jog arbitracijos komisija, kuriai buvo pavesta išrištši geležinkelio darbininkų ir darbdavių klausimas, galutinai nutarusi padidinti algas. Apie 100,000 Rytų geležinkelių darbininkų gaus į metus po 60 dol. daugiau arba po 5 dol. kas mėnuo.

SUOKALBIS DIAZĄ NUŽUDYTI.

Havana, lapkričio 10 d. Vietos policijai pranešta, jog yra tariamasi nužudyti Felix Diazą. Suokalbininkai pasiryžę, jeigu butų reikalas, ir ant laivo sėsti, kada jis pasirengs į kelionę. Gen. Diazas, bijodamas kad jo nenužudytų, niekur beveik neinąs iš savo namų.

AUKOS NAMŲ STATYMUI.

Nesenai pradėta rinkti aukos pastatymui New Yorke Jaunų Vyrų ir Jaunų Moterų Krikščionių Asocijacijos naujų namų. Atidarytan $4,000,000 fondan žinomas Amerikos turtuolis Rockefeller paaukojo 350,000 dol., ponia Straight — 300,000 dol., p-as ir p-lė Dogde — 250,000 dol. Gana stambias aukas deda vietos pirkliai bei promininkai. Aukų rinkimui pakviesta 1,000 asmenų, kurie ligi lapkričio 24 dienos turi surinkti 4,000,000 dolarių.

DIAZAS PATARIA HUERTAI PASITRAUKTI.

Užpereitą savaitę du artimu gen. Profirio Diazo draugu, atsiuntę iš Paryžiaus, kur dabar Diazas gyvena, telegramas patardami Huertai pasitraukti nuo prezidenturos.

ŠAUKIASI KITŲ VIEŠPATYSČIŲ PAGALBOS.

Suvienytų Valstijų valdžia nenorėdama padaryti ginkluotos intervencijos, nenorėdama versti ginklu Huertą prasišalinti nuo prezidenturos, kreipėsi į didžiąsias viešpatijas prašydama, kad nei viena jų neskolintų Meksikai pinigų, kad neduotų Huertai piniginės paramos. Šito sumanymo tikslas labai aiškus — Šiaurinės Amerikos valdžia nori badu prispirti Huertą prie sienos.

SNIEGAS SUSTABDĖ TRAUKINIUS.

Lapkričio 10 dieną laikraščiai praneša iš daugelio vietų, kuriose siautė sniego pusnys, užpustydamos geležinkelius, išversdamos telegrafų bei telefonų stulpus ir kitokių eibių pridarydamos.

Tą dieną vėsula su sniegu smarkiai siautusi Pennsylvanijos vakarų dalyje, New Yorko, Marylando, Michigano ir Illinois valstijose. Šita vėsula per tą dieną pridariusi daug nuostolių ir pražudė keletą dešimčių žmonių.

NERAMUMAI ANT CUBOS SALOS.

Lapkričio 10 dieną praneša iš Havana'os miesto, jog Santa Clarà gubernijos gaujos, nuo kurių atimtos pilietiškos ir kit. teisės, sumaniusios diskredituoti ir blogoje šviesoje prieš pasaulio akis pastatyti Cubos salą. Jų tikslu, mat, yra: sugriauti prezidento Menocalo valdžią ir tuo budu prašalinti jį. Tuos blogų norų žmones prie to skatina jų pačių asmeniniai reikalai.

SMARKUS ŽEMĖS DREBĖJIMAS.

Lima, Peru. Lapkričio 11 dieną atėjusios žinios paskelbė, kad užpereitą pėtnyčią Abancay provincijoje buvo smarkus žemės drebėjimas. Žemės drebėjimas sugriovęs daugelį Abancay miestelio namų; žmonių žuvo su virš 200. Apie 1,000 to miestelio gyventojų likę be pastogės.

NUTARĖ STREIKUOT.

Houston, Texas. Matydami, kad kitokiu budu negalima su darbdaviais susitaikyti, South Pacific (Sunset Central linijų) geležinkelio darbininkai dauguma balsų nutarė sustreikuoti. Tasai streikas palies apie 2,500 geležinkelių darbininkų.

VERČIA MOKĖTI PAGALVES.

Panama. Svetimų reikalų ministeris Lefevre pranešęs Amerikos legacijos sekretoriui Wicker'ui, kuris veda chinų reikalus Panamoje, jog visi chiniečiai turi mokėti pagalves, kaip nurodyta naujuosiuose registracijos įstatuose. Neužsimokantieji tų pagalvių turės iš Panamos iškeliauti.

ROOSEVELTO PRIĖMIMAS.

Buenos Aires, Argentina. Lapkričio 12 d. vakare Colon teatro salėje buvo parengta iškilminga puota ex-prezidento Roosevelto preiėmimui. Toje puotoje dalyvavo su virš 1,000 žmonių.

Po pietų Rooseveltas apžiurėjo militarinę parodą ir dalyvavęs prie atidengimo gen. Shredano paminklo.

PO DVIDEŠIMTS METŲ SUMANĖ PERSISKIRTI.

Hempstead, L. I. Lapkričio 13 dieną ponia Imogene Belcher, kuri gyveno su savo vyru per dvidešimts metų, sumanė pagaliaus persiskirti ir apskundė jį. Skunde jinai nurodo, kad jos vyras, p. Hiram Belcher, žiausiai su ja pasielgdavęs. Jiedu turi tris vaikus — vieną sunų ir dvi dukteri. Toje perskyros byloje liudininkais bus jiedviejų vaikai: sunus stos tėvo pusėje, o dukterįs motinos.

ELEKTRIKA UŽMUŠĖ LIETUVĮ.

Musų korespondentas praneša mums iš Buenos Aires, Argentinoje, jog kasyklose elektra užmušusi Motiejų Vokietaitį. Dirbdamas kasyklosę, vieną dieną, jisai laikęs rankoje elektrkinę lemputę ir švietęs kitam darbininkui. Bestovėdamas jisai ėmęs ir prisnudęs, o tuo tarpu lemputė iškrito iš rankų ir įpuolė į viedrą, kuriame buvo vanduo. Pabudęs, griebė viedrą, idant išlieti vandenį, ir elektrika jį užmušė.

Iš Lietuvos.

Utėna,
Ukm. apskr.

Utėnoj dabar dažnai esti vakarai, nes uteniškiai turi gražius liaudies namus, taigi turi kur ir vakarus taisyt. Turi ir gerą Banio vedamą chorą. Nesenai vaidino „Iš tamsos į šviesą'. Vaidinimas pasisekė gerai, bet po vaidinimo įsigriovė girti, kurie didelį trukšmą sukėlė. Prisiėjo policijos šaukties, bet jie ir policijos nenusigando, nes turtingi.

Pragaro priešas.

Gaiščiunai,
Šiaulių apskr.

Musų žmonės, kad ir laikraščius skaito, bet senesnieji vis dar tiki į įvairius „monus". Vienas K. nuo didelio girtuokliavimo susirgo **baltosiomis karštinėmis,** ir jam pradėjo rodyties visokios baidyklės, arba, kaip sako pradėjo klajoti. Musų moterėlės ir sako: „Štai kaip Dievulis nubaudė, jau gyvą velniai apsėdo, o kaip numirs, kas gi bebus? Jau laikas butų nebetikėti į visokius niekus, o žinoti, kad nuo girtuokliavimo visokių ligų atsiranda. **Girnkalis.**

Veršiai,
Žagarės valsč.

Musų kaimas kuolengviausia išsidalino į viensėdijas. Todel verti veršiečiai pagirimo. Šis kaimas valdo maždaug apie 527 deš. žemės ir susideda iš 21 ukininko. Per 3 mėn. išdalinta žemė visiems. Kitų kaimų išsidalinusieji ukininkai kalba, jog be degtinės, teismo, vaidų, tai nėsą galima išsidalinti, bet Veršiuose to nebuvo, ir iki šiai dienai dar nė vienas ukininkas tuo reikalu nėra matęs valsčiaus durų. Veršiai turėjo matininką F. Liasecką, kuris mandagiau visiems ukininkams išaiškino įvairius viensėdijų reikalus. Pirmiau visą kaimą sutaikino ir apkapčiavo. Taigi matote, kaip tai svarbu turėti matininką, kuris sąžiningai savo priedermes atlieka. **Juokdarys.**

Paežeriai,
Marijam. apskr.

Kun. Baltrušaičio rupesčiu čia pradėta statyti nauja mokykla, kurios ikišiolei Paežeriuose nebuvo. Girdėti, kun. Baltr. rupinasi Paežeriuos inkurti pačto skyrių. Pagirtinas tai sumanymas!

Simanas.

Garleva,
Marijam. apskr.

Spalių 11 d. valstiečių sueiga nutarė mokyklų padauginti: Pavytėj, Pajiešy, Drebulynėj ir Digrių kaime. Dabartinė Garlevos mokykla pakeičiama į 2-klasę miesto mokyklą, kurioj mokįs 2 mokytoju. Tai mokyklai jau pradėta statyti nauji namai.

Simanas.

—„Liet. Uk."—

Didelis judėjimas.

Jau bus dvidešimts metų, kaip miesto valdyba pradėjo bylą su kariuomenės valdyba už didelį žemės gabalą, vadinamą „Sapiegų sodnais" (2 su puse žemės dešimtinių daržų ir 153 dešimtinės girios) esančias Antakalnyje, tuoj už šv. Petro bažnyčios. Keli metai atgal, teismo buvo jau pripažinta, kad vieta, kurioje stovi dabar karo ligoninė, turėtų prigulėti miestui. Bet, pasiremiant caro įsakymu, ligoninė nebuvo miestui grąžinama. Kariuomenės valdybai buvo tik paskirta miestui 40 tukstančių rublių už ją atlyginti.

Šiomis dienomis miesto valdybai telegrafu duota iš Peterburgo žinia, kad senatas galų-gale tuos „Sapiegų sodnus" pripažinęs miesto savastimi. Esąs tai galutinas nutarimas.

Kaunas.

Į Kauno Pedagogijos kursus įstojo 4 lietuviai (3v. ir 1 merg.), 1 sulenkėjęs ir 11 rusų. Kvotimų laikyti išviso atvyko 29, lietuvių 7. Įstojusieji lietuviai visi baigę miesto mokyklas. **J. Va.**

Kaunas.

Kauno žemės ukio kursai, kaip kasmet, taip ir šiemet ruošiami Kauno dvarininkų Žemės Ukio D-jos. Kursai tie prasidės lapkr. 4 d. ir tvers iki 9 d.

Vesti tuos kursus kviečiami įvairus profesoriai ir įvairių ukio šakų žinovai. Tarpe kitų inžinierius Tuliševskis, ugniagesių instruktorius skaitys apie ugniagesių draugijų organizavimą. Pabaigęs Kaune savo darbą, inž. Tuliševskis ketina aplankyti visus tuos Kauno gub. žem. ukio ratelius, kurie jį pakvies pas save ir ketina skaityti jiems taip pat apie ugnagesių dr-jų organizavimą.

Šiemetinėj Kauno kurstų programoje matome dar, tarpe kitų — linų dirbimo lekcijas. Tuo Dr-ja šiais metais labai rupinosi: buvo

dagi ekskursijų į Vengriją ir į Šveciją, savo akimis įsitikinti, kaip ten daroma su linais. Toje ekskursijoje dalyvavę Lvovo Žemės Ukio Dr-jos linų dirbimo instruktorius Zaleskis ir dvarininkas grafas Przezdzeckis skaitys irgi lekcijų tuose kursuose.

Vyriausybės įsakymai.

Iš užsienių grįžtančiųjų keliauninkų bagažą įsakė vidurinių reikalų ministeris kratyti ne tik Virbalyje, kaip kad ikišiol budavo bet, čia iškračius, dar antrą sykį kelyje vagonuose, — nes patirta, kad per Virbalio muitinę vežama daugiausia kontrabandos.

Utėna.

Šiomis dienomis Utėnoje apsistojo mažrusių trupa. Spalių 7 d. vaidino „Chmarą'' (Ukanose).

Dalininkas

Ukmergė.

Ukmergėje ketinama statyti bažnyčią, kurios pastatymas apskaitomas į 200 tukstančių rublių. Išrinktas jau ir bažnyčios statymo komitetas, kuriame pirmininkauja vietos klebonas. Pinigų bus aukojama parapijonų.

Nauji plentai.

Spalių 5 d. pabaigtas planas to plento, kurį ketina vesti nuo Valkininkų per Ašmeną ir Smargainius, į Vileiką; 1915 m. ketina pradėti tą plentą grįsti. Plentą gi nuo Lydos į Vileiką ketina ateinantį pavasarį pradėti tiesti.

Abu plentu svarbiu ne vien kariuomenei, bet ir netoli nuo jų gyvenantiems žmonėms.

Servitutai.

Kauno gub. Žemės tvarkom. komisija pradėjo jau ruošties prie servitutų panaikinimo visoje gubernijoje. Tuo tikslu į tas vietas, kur yra dar užsilikusių servitutų, bus siunčiami valdžios agronomai ir kiti tos šakos specialistai vietoje pasižinti su servitutų valdymo papročiais ir jų gaminamais santykiais tarpe gyventojų.

Nemunaitis,
Trakų apskr.

Prieš penkis metus atgalbgkgk Prieš kokius 5 metus atgal čia skaityti mokančių vargiai trečdalis tegalėjo rasties. Dabar gi matyti didelė pažanga. Tai patvirtina šių metų „pirmos komunijos'' vaikų statistika. Iš viso prie „pirm. kom.'' stoja 91 ypata — 38 berniukai ir 53 mergaitės; iš jų mokėjo skaityti 35 berniukai ir 52 mergaitės, rašyti gi — 8 berniukai ir 12 mergaičių. Malonios skaitlinės, ypač kad daugiau skaityti ir rašyti moka mergaičių, negu bernaičių, kas retai kur yra.

Augštaitis.

Stoka darbininkų.

Jau pavasarį nelengva buvo kanalizacijos darbams gauti, kiek reikiant, darbininkų. Dabargi, kuomet prasidėjo dar telefonų vielių inkasimas žemėn ir beto dar gabenimas iš čia darbininkų Gardinan statyti tvirtovei, — tai taip sumažėjo darbininkų skaičius, kad tiesiog nėra kaip toliau tęsti kanalizacijos darbų. Nutarta todelei dargi dalį tų darbų sulaikyti. Tokia darbininkų stoka spiria tečiau jau šiandien pradėti galvoti: kas bus pavasarį? ir dairyties iš kur parsigabenus darbininkų neatidėtiniems darbams.

Vileika.

Vileika buvo ikišiol vienui-vienas Vilniaus pavieto miestas, kurs neturėjo katalikų bažnyčios. 1778 m. buvęs čia karmelitų vienuolynas ir bažnyčia, bet nežinia dabar dargi, kur jie stovėjo. Devynioliktame amžiuje buvo pradėta čia bažnyčia statyti, bet 1874 m. valdžia ją pavertusi į cerkvę. Šiomis dienomis tik Vileikos gyventojai susilaukė savo naujai pastatytos bažnyčios pašventinimo.

— „Liet. Žin.'' —

Iš Rusijos.

PABĖGO KALINIAI.

Iš Varšavos pranešama, kad nesenai iš psichiatrijos ligonbučio pabėgo žymųs prasikaltėliai, — Lange, Degtiarev ir Zigmunt. Jie už čielą eilę užmušimų (daugiausia politiškų) buvo nuteisti mirtin, bet paskui mirties bausmė buvo pakeista katorga. Ligonbutin jie buvo patalpinti ištyrimui. Nežiurint ant to, kad ieškoti pabėgėlių sukilo visa miesto policija, jų surasti nepasisekė.

PREMJERAS SERGA.

Peterburgo valdiškose sferose sukėlė daug kalbų umas ministerių pirm. V. N. Kokovcevo apsirgimas Romoje. Daug apie tai rašyta ir laikraščiuose. Žinoma, galų-gale pasklydo žinia, kad greitu laiku bus paskirtas naujas premjeras, kuris kitaip pavarys valdymo darbą. Vienok pasirodo, kad Kokovcevo liga visai nepavojinga ir kad jis pasiliks ir toliau savo vietoj.

MASKVIEČIŲ LENGVATIKYSTĖ.

Kiek laiko atgal, Maskvos miesto dalyj vad. Zamoskvoriečje, paplito žinia, kad šv. Klimento šventnamyje ant Piatnickos gt. prisikėlė numirėlis, kuris „spacieruoja sau šventykloje. Vakare prie šventyklos susirinko didžia žmonių minia. Vienok šventyklos sargas nė vieno neleido vidun, tvirtindamas, kad nėra visai numirėlio. Galop liko išrinkta deputacija iš 10 žmonių, kurie apžiurėjo šventyklos vidų ir persitikrino, kad tenai nieko nėra. Vienok minia tam nepatikėjo. Liko pareikalauta policija, kuri ir išvaikė tą minią, susidedančią iš kelių tukstančių žmonių.

Pasirodo, kad temstant, kada pradėjo degt lempas, vienas vaikas palipo ant šventyklos palangės ir, pažiurėjęs per langą pamatė, kad šventykloje vaikščioja žmogus „panašus ant numirėlio''. Persigandę vaikai tuoj išbėgiojo, o ta žinia išsiplatino po miestą.

V. DUMA EINA KAIRYN.

Daug labai kalbama ir rašoma apie V. Dumos atstovų „ėjimą'' kairyn. Net ėjo paskalos, kad kadėtai (laisvės partija) ir progresistai tariasi eiti tuluose klausimuose išvien ir sudaryti kairųjį bloką. Tečiaus pasirodo kad tas visai negalima. Dabar gi tarpe Dumos atstovų apsireiškia kokis tai savotiškas „bruzdėjimas''. Visi kalba, kad reikia daugiau veikti, daugiau suteikti valstijos gyventojams pagerinimų. Šiaip ar taip, o tas viskas pastumės juos prie produktvišikesnio darbo ir, žinoma, padarys kairesniais. Yra tokių atstovų, kurie, neužganėdinti Dumos veikimu mano atsisakyti nuo atstovavimo.

KRIKŠČIONIŲS AR NE-KRIKŠČIONIŲS.

Tarpe vidaus dalykų ir iždo ministerijų eina ginčas — ar „tikri'' yra krikščionįs tie žydai, kurie persikrikštijo Finlandijoj be tam tikro valdžios leidimo. Vidaus dalykų ministeris tvirtina, kad tie persikrikštiję žydai nėra dar tikri krikščionįs, ir jų teises, kaipo žydų, reikia aprubežiuoti, kol jie negaus valdžios leidimo persikrikštyti. Iždo ministeris sako, kad tie žydai yra tikri krikščionįs ir, kaipo tokie, neturi but varžomi. Juos reikia tiik bausti už „neprašymą'' valdžios leidimo.

IDEALIŠKAS LAKUNAS.

Plačiai Rusijoje žinomas lakunas Utočkin, kuris tulą laiką buvo Peterburgo ligonbutyje, dabar randasi Odesoje. Pasirodo, kad jis, budamas ligonbutyje, labai kankinosi ir troško kuogreičiausiai jį apleisti. Galop, kad greičiau pasiliuosuoti, jis apskelbė badavimą ir 4 paras kategoriškai atsisakinėjo nuo valgio. Penktą parą jis nustojo jausmų; tada pradėjo jį penėti su pagalba prietaisų. Kada šiek-tiek jis pagerėjo, tuoj pranešė, kad geriau mirs iš bado, negu liks toliau ligonbutyje. Gydytojas pasižadėjo jį paliuosuoti, kaip tik jis pasitaisys po badavimo. Kada jį išleido iš ligonbučio, jis tuoj išvažiavo Odeson, kur mano vėl užsiimti orlaivyste.

Mat, jis buvo sunkiai susižeidęs, nupuolus jam su orlaiviu ant žemės. Tas aiškiai parodo, kokis pasišventimas ir kokie jausmai apsireiškia pas tulus orrlaivininkus.

IŠPIRKO NUO ŽMOGŽUDŽIŲ MILIJONIERIŲ.

Kaip pranešama iš Tifliso (Kaukazas), žmogžudžių šaika buvo pagavusi milijonierių Ananovą. Jo giminaičiai užmokėjo žmogžudžiams 50,000 rublių ir paliuosavo jį. Ananov tuoj išvažiavo užrubežin.

NAUJAS APŠVIETOS MINISTERIS.

Peterburge paplito gandas, kad vieton apšvietos ministerio L. A. Kasso bus paskirtas pirklybos ir pramonės ministerio draugas D. P. Konovalov.

DŽUMA RUSIJOJ.

Tulose vietose pietinės Rusijos apsireiškė džumos epidėmija; nuo jos mirė kelios dešimtįs žmonių.

KAUKAZO POLICIJA.

Laikraštis „Zak.'' praneša apie šitokį baisų atsitikimą ant stoties Mechet. Kunigaikštis N. A. Cicianov pasiuntė perdavimui anglis į Tiflisą. Ant stoties Mechet kunigaikštis, pamatęs, kad su jo anglių pardavėju deriasi bufeto tarnas, priėjo prie jų artyn ir patsai susitaikė keslink kainos. Anglįs buvo parduotos, bet pirkėjas nemokėjo pinigų. Kilo ginčai. Tuoj kunigaikštį apspito bufeto tarno draugai ir mušdami bei stumdydami nuvedė jį pas antstolį. Antstolis, nieko neklausdamas, įsivedė kunigaikštį į kambarį ir pradėjo baisiai mušti, kur tik pataikė, stambiomis rykštėmis. Paskui, paėmė šautuvą ir juom mušė kun. N. A. C., iki sulaužė šautuvą. Tada jis ištraukė šoblę, bet kunigaikštis sulaikė antstolio ranką. Kada gi įdukęs antstolis antra ranka ištraukė revolverį, tai ir tą ranką kunigaikštis sulaikė. Tuomet antstolis pradėjo šaukti „Žmogžudis! Muškit jį šautuvų kulbėmis!'' Nors policistai tuoj įbėgo kambarin, bet nepradrįso mušti. Tada antstolis ištraukė iš vieno policisto rankų šautuvą ir juomi pradėjo mušti kunigaikštį, o paskui nuvarė jį į kokį ten tvartą ir uždarė jame ant rakto. Tame tvarte kunigaikštis prabuvo nuo dienos 12 v. iki 6 v. vakaro. Galop atėjo antstolis su savo pagelbininkais ir nusivedė kunigaikštį pas bufetčiką. Bufetčikas užmokėjo reikalingus už anglis 12 r., bet kunigaikštis tų pinigų neėmė ir pranešė, kad tuoj paduos skundą vietiniam gubernatoriui. Šitas atsitikimas sujudino visos apielinkės gyventojus.

Pertikrino.

Du girti studentai paėmė kaimietį į savo tarpą ir klausia:

— Pasakyk, dėde, ar tu esi asilas, ar tik taip kvailas?

— Nežinau tikrai, bet stoviu tarpe vieno ir antro...

Studentai pasitraukė. **J. J. N.**

Korespondencijos.

PASSAIC, N. J.

Perstatymas. Lapkričio 8 d. vakare, Mokray brolių selėje, Dramatiškas Ratelis statė scenoje penkiaveiksmę dramą „Žmogžudžiai''. Matoma, kad musų vaidintojai ir publika pamėgo šitą žmonių gyvenimo dramą. Kas tik įstengia ir kur tik įstengia, visi stato bei vaidina „Žmogžudžius''.

Kas pasakyti apie šio vakaro vaidinimą bei jo atlikimą? Paėmus visą veikalo atlikimą kruvon, reikia pasakyti, kad nedidelį įspudį tepadarė. Tiesa, kaikurios vietos atliktos gerai, kaikurios silpniau, kitos visai silpnai. Scenerijos sutvarkymui daug ko truko, tečiau negalima norėti to, ko nėra. Ne visi aktoriai mėgėjai buvo kaip reikiant parinkti. Paimkime p-lę N. Stasionaitę (Mortos Šermukšnienės rolėje); jinai toje rolėje visiškai netiko: dažnai šypsojosi ir savo rolės tinkamai neatliko. Ji šypsojosi net ir tada, kada turėjo but didžiausiam susikrimtime, kada kalbos buvo netekus bei kada jos veidas turėjo buti suparalyžiuotas. Be to, ir gramiruotojas nenugramiravo jos kaip reikia — išrodė visai ne motina, bet mergaite, kuri nusipaišinus veidą ir žilą peruką užsidėjusi. Tečiau tai ne jos kaltė ir už tat kaltinti negalima. P-lė Stasionaitė turi neužginčytinus scenos gabumus, bet jai netinka senių rolės; jinai gerai atliktų ir savo gabumus parodytų taip vadinamose **ingenue** rolėse, kaipo bukli ir nuoširdi panaitė arba mergaitė. Neblogai, patenkintinai atliko Antano rolę p. S. P. Jei p-lė N. Grinčelaitė Nastės rolėje butų daugiau meilės parodžiusi, kada meilinosi prie Jurgio, tai jos rolė butų atlikta visai gerai. Jinai vietomis lošė labai gerai, vietomis kiek silpniau. Reikia vienok tikėti, kad kitą kartą p-lė Grinčelaitė pasistengs geriau įsigilinti į savo rolę ir pilnai ją išsemti. Rods, kad geriausia už visus kitus, vaidinusius šį vakarą „Žmogžudžius'', aktorius-mėgėjus atvaidino p. P. Sakatauskas Jurgio, Antano samdinio, rolę. Jisai stengėsi įsigilinti Jurgio padėjiman, stengėsi visą padėjimą atjausti ir žiurėtojams tai perduoti. Taipogi ir p. Sakatauskas turi pasistengti labiau įsigilinti į vaidinamąją rolę, pilnai ją išsemti ir galės buti musų scenoje gan geru vaidintoju —rezionoru. P-nas A. Drobnis (Grigo) ir p. A. Rėklys (Klimo) atliko savo roles neblogiausia. Gramiruotojas turėjo parinkti Grigui žilą peruką ir jo veido išvaizdą senesnę padaryti, tai Grigas, kaipo komikas, butų daug geriau išrodęs. P-nas Drobnis turi komiko gabumus ir jam komiko rolės tinka. Vidutiniai atliko savo roles — p. J. Saranseviče (Miko), p-lė O. Danckevičaitė (Onos) p-lė J. Grinčelaitė (Mariutės) ir p. M. Ulčinskas (Jono, berniuko). P-nas A. Gavelis felšieriaus rolėjė jautėsi ant scenos, kaip sakoma, lyg pagautas.

Prie šitos dramos, kaip žinoma, pridėta ir kelios dainos. Dvi jų sudainavo — šiaip-taip, o vieną labai blogai: pirmoji mergaitė paėmė peraugštu balsu ir todel kitas savo drauges išvedė iš takto. Tečiau dovanotina joms ta paklaida, nes jos neturi savo mokytojo bei choro vedėjo; dainavo, kaip mokėjo.

Prieš ir po vaidinimo buvo šokiai. Žmonių atėjo į šį vakarą,

FELJETONAS

Dora ir nedora.

Kur tik nepasisuksi, o jau apie dorą tai tikrai išgirsi. Ar tai skaitysi laikraštį, ar klausysi prakalbininko kalbos, ar šiaip jau žmones girdėsi kalbant — vis-vien ką-nors apie dorą išgirsi. Ir ištikrųjų apie dorą parašytos kningos, laikraščiuose telpa ilgiausi straipsniai, net ir tas mažytėlis korespondentukas ir tas nepamiršta apie ją paminėti.

Apie dorą ir gerbiamas klebonas iš sakyklos iškilmingai surėžia pamokslą ir tai ne bet kaip, net remdamasi raštu šventu ar šventųjų biografijomis, o per išpažintį, tai net nedorėliui „pakutą užduoda''.

Laisvamanis dar „mandagesnis'' ir už kleboną, jis tiesiog iš žmogaus reikalauja ir tai tik vieno svarbiausio daikto — doros. Pas jį religija (bažnyčia), tradicijos įpročiai niekis, by tik dorai gyvena.

Socialistas gi kiek tik kvapo teturi — šaukia:

— Kapitalistai — kraujageriai, nedorėliai!

— Kunigai — valkatos, nedorėliai!

— Tautiečiai — nedorėliai!

Jis viso pasaulio žmones mato nedorėliais, išskiriant tik socialistus.

Tautietis, tai, lyg anas muitininkas, dusauja už savo nedorybes, bet visgi ir jis gilumoje savo sielos reikaluja doros, nes, anot jo, be doros negalimas ilgesnis tautos gyvenimas, negalima šeimyna ir negalimas jokis prakilnesnis darbas.

Apie dorą kalba pražilęs senelis, suaugęs vyras ir jaunikaitis; apie ją kalba motinos, o dukters, tai net sapnuoja, kad tik gaut dorą vaikiną.

Taip. Apie dorą visi kalba, bet pažiurėsime kaip elgiasi.

Geriausios kningos apie dorą autorius gana tankiai atlieka nedorius darbus, o laikraščio redaktorius, ypatingai pas mus, parašo didžiausius šmeižimus, melagystes, koliones, — apie tat mes visi esame patyrę, vienok savęs nedoru nevadina. Sulig jo — tai visi kiti nedori, o jis sau „ščyras''.

Gerbiamas klebonas po gero pamokslo labai tankiai vakarėlyje pakibina savo panaitę, gaspadine vadinamą; kartais jis atlanko net ir Kuny Ailande šventasias vietas, praleidžia šimtus, o atėjusią klebonijon našlę liepia išmest laukan už tai, kad ji meldžia aukos. O, kaip jis doras ir gerbiamas!

Daugelio „laisvamanių'' dora irgi nelabai vykusi. Juk tai ne naujiena į paprasto „laisvamanio'' grinčią įėjus patėmyt ant sienos kabantį nuogos merginos ciniškų paveikslą. Na, o kiek „laisvamaniai'' prisijuokia iš tikinčiųjų, kiek išjuokia tą, kas kitam yra šventu. Vienok tas viskas sutinka su jų dora.

Apie socialistą nėra ką daug nė kalbėti. Kaip tik pradedi mąstyti, tai tuo ir prisimena „baksukų'' atlupinėjimas, svetimų pačių pavogimas, grumojanti laiškai, Kutros, Konkolauskai. Prie to dar pridėti reikia visą žodyną kolionių, kurias vartoja jų organas „Kova'', kaip va: beprotis, nepraustaburnis, liežuvninkas, čebatlaižis, sukčius, kiaulių poručikas ir daugybė kitų, kurių nenoriu atkartoti.

Bet tai dar ne viskas.

Daugelis jaunų vyrukų socialistų nešioja kišeniuose po kelias atvirutes, ant kurių nufotografuotos ar nupieštos nuogos moterįs, kurių lytiški organai stačiai metasi į akis. Ką ir kalbėti apie tokių socialistų dorą, reikia tiktai abejot ar jie turi nors krislelį gėdos.

Tautiečiai ir gi nešventi. Jie mandagųs, švelnųs, tvirti, bet nevisuomet; kartais ir juos velniukas iš doros kelio išveda. Juk tenka girdėt kaip žmonės kalba, kad toks ir toks bankierius (suprantama ir geras tautietis) tam tiek nusuko, tam šitiek. Kitas vėl gi svetimomis lėšomis kningelių prisispausdina ir tam panašias štukas iškrečia. Vienok tarpe gerų tautiečių tokių labai ir labai mažai. Jie del tų nedidelių, taip sakant, „bizniškų'' nedorumų ir neskaito save šventais ir neskelbia, negarsina savo dorybės.

Apie tėvų, vaikų, merginų ir vaikinų dorą nekalbėsiu; jų tiek daug ir tai įvairiausių pakraipų, slogsnių ir amžiaus. Kad tą pilnai išrišti, reikėtų turėtė Saliamono galvą, o kad jos neturime, tai ir apleisime.

Ir taip visi kalba, visi reikalauja doros, bet daugelis jos reikalauja tik iš kitų, o ne iš savęs. Iš kito reikalaut doros labai lengva, iš savęs pareikalaut jos labai sunku. Daugiausia apie dorą šukauja tas, kuris jau jos yra nustojęs: toks savo šauksme nori paskandyti savo nedorumą.

Ar ne del stokos padorumo kįla visi skandalai organizacijose, ar ne del jos kįla vaidai tarp musų visuomenės vadovų?

Pagaliaus, kas gi įnešė į mus tar tą didžiausią vienas kito neapkentimą, jei ne doros stoka.

Kas gi pavertė nekuriuos musų laikraščius į mėšlyną? Kas gi įvedė laikraštijon tas bjauriausias koliones, šmeižimus, užgauliojimus, prieš kuriuos net visuomenei prisieina protestuoti? Kas? Tai doros stoka.

Kas gi privertė eit prieš apšvietimą? Kas nuo pagrindų liepė šaukti: „Deginkite laikraščius''? Kas gi nurodė, kad reikia griaut kulturines organizacijas? Ant galo delkogi tula lietuvių sriovelė pradėjo eit prieš pažangą, prieš mokslą prieš žmonijos kilimą? Tik ilgiau pamastykime.

Atsakymas tėra vienas: Nedora. **P. Pukaitis.**

X—21—13.

palyginamai, labai mažas skaitlius. Nors čia nedaug lietuvių, nors ir šiaip passaiciečiai ne labai mėgia teatrą lankyti, bet šį vakarą daugelį sulaikė ir verste privertė pasilikti namie lietus, kuris kart kartėmis lijo — pereina ir vėl pila, kai iš viedro. Likusis nuo šio vakaro pelnas skiriamas įsteigimui Jovaro Ukio Lietuvoje. Gaila, kad nedaug teliks tokiam prakilniam tikslui. **B.**

SAG HARBOR, N. Y.

Šiomis dienomis ant pribuvusio iš Rotterdamo garlaivio atvažiavo dvi merginos iš Plungės par. (Telšių pav.).

Vienai (M. S.) tėvas buvo nusiuntęs laivakortę, o antra, kuri pasivadino vienoda pavarde, pati ją nusipirko. Kuri turėjo prisiųstą laivakortę, tą iš „Kaslegarnės'' išleido, o antrą sulaikė ir telegrama pareikalavo, kad pributų jos tėvas. Vienok tas žmogus, nors jau tris metus prabuvęs Amerikoje, nemokėjo angliškai. Jis pasiuntė žydą, kuriam įdavė $12. Kelias kainavo 6 dol., tai žydas but uždirbęs irgi 6 dol. Čia reik pridurti, kad žydas yra turtingas. Žydas tuoj atsiėmė merginą. Kada jis, važiuodamas su ta mergina kare (New Yorke), pasakė jai, jog viskas pabaigta, jog ji jau jo rankose, tai ta mergina išsigando, manydama, kad žydas gali ją nužudyti. Kaip tik sustojo karas, tai mergina šoko tuoj lauk ir pradėjo šaukti, kad ji su žydu nevažiuos. Tuoj ją paėmė policistas ir nuvedė į netoli pasitaikiusią banką, kur jai lietuviškai išaiškino, kame dalykas. Galop ji nurašė tam žmogui, ant kurio vardo ji važiavo, laišką. Tuoj tas žmogus nuvažiavo ir atsiėmė merginą. Žydas gi sugrąžino 5 dol. Taigi, tankiai bereikalingai bijomės žydų. **A. Vilkas.**

BRIDGEPORT, CONN.

Perleidus miesto valdininkų rinkimus, ty. lapkričio 4 d., turim pranešti gerbiamiems tautiečiams, jogei ir mes nesnaudėme, bet uoliai rengėmės prie rinkimų. Gaila, kad tas musų judėjimas neatnešė tikrų vaisių, nors, plačiau žiurint, tas subruzdimas labai lietuviams naudingas. Apie karštą priešrenkamąją agitaciją, kuri apsireiškė prieš rinkimus tarpe įvairių partijų žmonių, aš čia nekalbėsiu, nes tas visad ir visur atsitinka ir todel visiems gerai žinoma. Rinkimus laimėjo respublikonų partija. Balsai šitaip dalinasi: respublikonai gavo 7,636 balsus, demokratai — 5,681, o socialistai — 1,743 b. Žinoma, jei but kitoniškai vedami rinkimai, tai ir jų rezultatas butų visai kitoniškas. Visur apsireiškė darbininkų suviliojimas bei jų prispaudimas. Reik vilties, kad sekantieji rinkimai bus vedami tinkamiau.

Gan daug pasidarbavo geresniam rinkimų laimėjimui LSS. 41 kuopa. Gerokai šiame atvejyje prisidėjo ir musų biznieriai. Rinkimų reikalams jie suaukavo apie 29 dolarius, už ką reikia jiems išreikšti širdingą ačiu.

Spalio 18 d. kuopa parengė balių, bet žmonių jame atsilankė gan mažai. Toliaus kuopa mano vėl parengti balių, nuo kurio likusį pelną žada pavesti kaliniams bei moksleivių šelpimui. Nuo pereito baliaus gryno pelno atliko $20.20, kurie buvo pavesti rinkimų agitacijai.

Spalio 26 d. LSS. 41 kuopa turėjo parengusi prakalbas su dainomis ir deklamacijomis bei monologais. Kalbėjo J. Jukelis iš New Yorko ir du vietiniai anglai, socialistų statomieji kandidatai. Galop kuopos pirmininkas, J. Marcinkeviče, paaiškino susirinkusiems, kad šiam susirinkimui bei agitacijos darbui padarytos didokos išlaidos, ir prašė, kad kiekvienas aukautų po keletą centų. Aukavo šios ypatos: A. Civinskas 50c., P. Kuparis, M. Kastasevičiukė, A. Glemža, A. Šimauskas, J. Kajavičia, V. Pestinikas, V. Švereskis ir E. Švereskienė po 25 c. Smulkių aukų surinkta $2.49. Išviso suaukauta $4.99. Visiems aukavusiems reikia tarti širdingą ačiu. **LSS. 41 kp. Narys.**

MONTELLO, MASS.

Skandalas socialistų kuopoje. Spalio 26 d. atsibuvo vietinės socialistų kuopos susirinkimas, kuriame kilo didžiausis trukšmas. Dalykas štai kame. Kiek laiko atgal per susirinkimą išrinkta 5 ypatos parašymui atsakymo streikierių presos komitetui. Tai vienas iš išrinktųjų „pagamino'' atsakymą, bet nelaimė — tuli iš išrinktųjų nesirašė po šituom atsakymu. Vienok liko pridėta kuopos antspauda, ir atsakymas pasiųstas laikraščiuosna. Iš to tuli nariai labai pasipiktino ir laukė susirinkimo, kad parodžius netiesotą „draugų'' pasielgimą.

Štai sušauktas susirinkimas. Bet atidarius jį, visai nebuvo galima paaiškinti apie netikusį pasielgimą su minėtu atsakymu. Tuoj atsistojo vienas „draugas'' ir pranešė nepasirašiusiam po atsakymu, kad jis peržengęs socializmo principus. Čia atsistojo kitas „draugas'' ir kaip metėsi „nepasirašiusįjį'' plusti šlykščiais žodžiais, kurių laikraštyje visai negalima minėti. Paskui liko nubalsuota, kad „nepasirašęs'' kaltas peržengime socializmo „principų'', bet, girdi, jam, kaipo senam ir veikliam nariui reikia dovanoti. Bet „nepasirašęs'' neužsiganėdino „dovanomis'', bet pareikalavo faktiškai prirodyti jo kaltę, o pludikus nubausti. Bet kur tau— pludikai vėl metėsi vaišinti jį „savotiškais'' žodeliais, ir klausimas apie jų nubaudimą visai liko atmestas. Reiškia, — gali plusti, kaip tinkama, nes niekas tavęs nenubaus, nesudraus.

Matydami tokią betvarkę, keletas draugų rezignavo iš kuopos — juk ištiesų, su pludikais negalima sugyventi.

Čia turiu pažymėti, kad daugumą musų kuopos narių, kurie daugiausiai yra „Laisvės'' šalininkai, turi gerą „experience'' pludimo dalykuose, ir kas ne su jais, tai tuoj juos išplusta. Vienok, kad ir bjauriausius mato savo „draugų'' pasielgimus, tai į tą žiuri per pirštus. Čia reik atsiminti apie streikierių kasierių su organizatorium, o tada bus aiškiau, kokių „principų'' laikosi musų kuopa. **Socialistas.**

EXETER BOROUGH, PA.

M. Griškonis (lietuvis) išrinktas miestelio gaspadoriu. Šiame miestelyje rinkimai lietuviams nusisekė laimingai —iš trijų kandidatų į urėdus pralaimėjo tik vienas p. Maslauskas. P-nas M. Griškonis išrinktas miestelio gaspadorium (burgess) 4 metams, o p. J. Žvirblis mokyklų direktorium 6 metams.

Didžiausia svarba — miestelio gaspadorius ypatoj; kandidaturą ton vieton statė taipgi lietuviškas žydelis, E. Berkovič, kuris skverbėsi jon aršiau, negu musė į medaus puodą. Dabar gi, pralaimėjus, be abejonės, sunkiai atsiduso, nes gerokai išmėtė pinigų savo agitacijai, berengdamas karčiamose balius ir bevažiodamas automobiliuje balsuotojus.

Pasidaro labai skaudu, atsiminus apie porą vietinių lietuvių karčiamninkų, J. R. ir F. Š., kuriedu taip uoliai dirbo už žydelį prieš savo vientautį, M. Griškonį.

Apsidairius aplinkui į musų lietuvių gyvavimą ir pamačius savo tikrų brolių tokius netikusius darbus, labai-labai suskauda širdis. Bet vistiek mes kįlam augštyn ir kįlsime, o prakilnaus darbo trukdytojams greit ateis galas.

J. P.

GRAN RAPIDS, MICH.

Spalio 26 d. Simano Daukanto Draugija apvaikščiojo Simano Daukanto gimimo dieną, kuri yra spalio 28 d.

Iš vietinių kalbėjo J. Garnupis, P. Kaušius ir L. Braškis. Svarbiausiu kalbėtoju buvo atvažiavęs iš Chicagos p. Gugis. Tarpuose deklamavo p. Papelučka ir Kazys Jakimavičius. Žmonių buvo prisirinkę gan daug. Prakalbos atsibuvo Lietuvos Sunų salėje; prasidėjo 2 val. po pietų.

Simano Daukanto Draugijon priguli vyrai ir merginos. Draugija susitvėrė 3 metai atgal, o šiandien turi jau 170 sąnarių ir apie $3,000 turto.

Spalio 29 d. TMD 58 kuopos choras sulošė dviejų veiksmų Žemaitės komediją „Musų gerasis'' Lietuvos Sunų salėje. Po perstatymui buvo šokiai. **Garnupis.**

CHICAGO, ILL.

Jau beveik metai kaip Chicagos mieste gyvuoja kooperativinė valgomų daiktų krautuvė po vardu „Lietuva''. Ta kooperacijos krautuvė laike savo gyvavimo sutiko visokių priešų; ypatingai jos gyvavimui norėjo užkenkti privatiškos „bučernės, kurios varė ir tebevaro su ja didelę konkurenciją parduodamos keliais centais pigiaus, negu parduoda kooperacija. Kooperacija yra sutverta ant grynai kooperativiškų pamatų; jos tikslas yra toks: parduoti darbo žmonėms mėsą ir kitus daiktus kiek galint pigiau suteikiant geriausios rųšies prekes, duokim sau: jie už „porkčiapą'' moka 16 centų, o žmonėms parduoda vienu centu brangiaus, ty. už 17 centų; privatiškos gi bučernės parduoda tą patį „porkčiapą'' už 16 c., o kitur net už 15 c.; tai reiškia, kad tie bučerninkai turi vieną centą prie žėdno svaro savo pridėti. Dabar kįla klausimas: kaip jie savo pridėdami gali gyvenimą padaryti? Mano nuomone yra toki: jeigu jie turi savo pridėti, parduodami daiktus pigiaus už kooperacijos krautuvės kainas, tai yra, arba gali buti, trįs dalykai: 1) jie perka daug prastesnę ir pigessnę mėsą; 2) turbut parduoda daug mažesnius svarus, negu kooperacija; 3) jeigu jie parduoda pigiaus, tai jie į perkančių kningutes pusėtinai pribraukia, ko niekas nepatėmija. Juk jie (bučerninkai) gali ant kiekvieno kningutės atidarymo pribraukti po 10 centų; duokim sau: bus du centu, o jie prideda vieną lazdutę, ir jau pasidaro 12 centų; jeigu bus 9c., tai pridėjus iš priešakio lazdutę pasidaro 19c. ir tt.

Ar dabar jums, moterėlės, aišku, kaip jusų bučeriai parduoda jums mėsą? Užtaigi butų laikas nors sykį susiprasti ir nesiduoti savęs išnaudoti privatiškiems bučeriams.

Aš čion kalbu ne kooperacijai gerą darydamas, bet jumis, moterėlės, persergėdamas nuo išnaudojimo, nes kooperacija turi užtektinai kostumierių, ir ji nesibaido kokių nors konkurentų bei tų menkos vertės moterėlių, kurios per savo nesupratimą duodas save išnaudoti.

Kaslink manęs, tai aš linkiu kooperacijai geriausios pasekmės darbuoties del musų vargšų darbininkų t. y. parduoti šviežią ir svei ką valgį **Jonas Petraitis.**

Iš mano kelionės.

I.

Antrą dieną lapkričio 1912 m. išsiruošiau važiuoti Lietuvon. Nors ta ilga kelionės buvo nepageidaujama, vienok, aplinkybių verčiamas, turėjau važiuoti. Mano važiavimo tikslas buvo — norėjau aplankyti gentis ir motiną, padaryti sutartį ukės reikaluose su broliu, o taipgi parsivežti Amerikon likusią šeimyną.

Atsisveikinęs su vienais draugais, kitų draugų ir savo moteries lydimas, ėjau stotin. Traukinin sėsdamas visiems palydovams ir savo tikrajai draugei padaviau dešinę ir tinkamai atsisveikinau. Neilgai tebuvo matyti pasiliekančių rankų mosavimas; netrukus pats Rochesterio reginys išnyko iš mano akių. Kada pasijutau esąs pradėjoje ilgos kelionės — sau galvojau: nors tikiu sugrįžti ir jus, likusius, vėl pamatyti, vienok nežinau, kas gali kelionėje atsitikti; galiu jurių gelmėse ar kur kitur žuti ir jusų jau daugiau nebematyti. Važiuojant traukiniu, nieko įdomaus nemačiau, nes tai buvo naktis. Bėgyje dešimts valandų kelionės atvykau į New Yorką. Iš Grand Central stoties važiuoju tuneliu arba požeminiu gelžkeliu į Brooklyną. Ten nusipirkau laivakortę į Roterdamą, už kurią užmokėjau $28.oo per vandenį ir $7.05 per sausžemį, iš Rotterdamo į Eidkunus. Brooklyn'e turėjau laukti laivo net penkias dienas.

Septintą dieną lapkričio atėjau prieplaukon, iš kur sėdau ant laivo. Apie šeštą valandą vakare mil žinišku balsu sušvilpęs laivas pradėjo judėti, Amerikos krantą apleisdamas. Iškarto matėsi žmonių buriai, tviskančios šviesos ir pats miestas. Neprabėgo valanda, kaip tas visas reginys pranyko, o laivas toli nuo krašto nuplaukė. Čia jau viskas persimainė: lietus lįja, naktis šalta, vėjas žiaurus net ir mintįs mainosi.

Ką tik spėjo naktis tamsa apsidengti, kartu mus užklupo baisios jurių bangos. Bangos laivą mėto, blaško į šalis, kaip lopšelį. Čia netrukus ir jurių ligos apsireiškė. Jau ketvirtą kartą važiuoju per Atlantiką, bet pirmą sykį metau tokią smarkią vilnių kovą.

Keleivių laive buvo apie septynis šimtus, daugiausia graikų, bulgarų ir serbų; lenkų mažas skaičius, o iš lietuvių vos penki. Ant rytojaus pašaukia pirmą kartą ant laivo valgyti, bet mažai kas iš keleivių tegalėjo ką valgyti; nes iš pirmos nakties visi buvo jurių suvarginti. Ta diena ne geresnė buvo už praeitą naktį; lietus, krušas ir laivo besisupimas vis taippat atsikartoja. Atėjo pietųs ir vakarienė, bet mažai kas tegalėjo valgyti — daugumas ligoti, o ir valgis prastas. Atėjus nakčiai ėjome ant atilsio, bet ne visi. Kiti vietoj atilsio turėjo kautis su jurių liga. Kitą dieną oras buvo jau kiek geresnis, ir saulė kartais buvo matyti. Bet bangų siubavimas nesiliovė mus daužęs. Bangos, kaip kalnai, viena po kitos tai pakįla, tai vėl nusileidžia, palikdamos giliausius slėnius. Kuomet žiuri į vandenį, matyties visokios spalvos: juoda, mėlyna, tai žalia; iš tų spalvų dar pasirodo ir balta, tai sumušto vandens putos. 3-čią d. oras kiek geresnis; jau ir bangos ne tokios baisios. Nors šalta, bet smarkiai audrai apsistojus, jau galėjome ir ant viršaus išlipti, tyru oru pakvėpuoti. Išėjęs ant viršaus, pamačiau, kad nieko daugiau aplinkui nematyti, kaip tik dangus ir vanduo. Jau nematyti jokių žemės augmenų, nei paukščių.

Ketvirtą dieną atsinaujino audros ir baisios regyklos. Laivas tarytum pervirs ant šono ar nugremsdės į jurių gelmes. Kad ir drąsiam šaltį šiurpuliai pereina per visą kuną. Ir kaipgi nebus baisu? — švilpia-staugia lauke audra, visur tamsus rukas, lietus kaip iš kibiro pila; vanduo liejasi per langus ir per viršų. Tokioje valandoje jau viską pradėdi atsiminti ir rokuoti savo gyvenimo laimes ir nelaimes. Penktą dieną kelionės ir tas pats, nei kiek negeriau. Tebeviešpatauja audra, bangos ir nusiminimas. Skursdami sudvokusiuose kambariuose, kaip kaszinko laukiame geresnio oro bei apsistojimo audrų.

Šeštą dieną ant jurių jau apsistojo baisios regyklos. Kad prisiminus apie valgį ir keleivius, nemalonu darosi. Valgis labai prastas, taip kad suvargusiems keleiviams visai negalima valgyti to, ką duoda. Norėtųsi ką geresnio nusipirkti — negalima, nes perbrangu ir to ne labai galima gauti. Tik nuodijančių gėrimų tai lengviau gauti. Pirmiaus sakiau, kad keleivių važiuoja apie septynis šimtus; peržiurėjus visus tuos keleivius, galima pastebėti, kad tai beveik visi žemosios darbininkų luomos žmonės. Nors grįžta iš Amerikos, vienok mažas jų nuošimtis tegali tinkamai angliškai susikalbėti. Jų išvaizda ir nusiskundimai parodo, kad Amerika jiems buvo katorga. Paklaustas, su kokiu tikslu Amerikon važiavo, beveik kiekvienas atsako: „Važiavau Amerikon jieškodamas laimės; maniau ligvaliai pinigų užsipelnyti, kad paskum galėčiau lengvesnį bei tinkamesnį gyvenimą vesti; bet ne taip stojosi, kaip man išsirodė. Praleidau jaunystės dienas; netekau sveikatos, nes ją iščiulpė Amerikos fabrikai, — dabar grįžtu nieko netekęs — nei turto, nei sveikatos''...

Ištikro, tokis žmogelis nemato Amerikos tikroje prasmėje, nes dažniausiai tampa apsvaigintas alkoholiaus smarve, dėlei ko nemato ir nepažįsta jokios šviesos. Nesupranta draugijos judėjimo, neturi laiko nuosekliau apsvarstyti dalykus ir nesijaučia, kad jis yra skriaudžiamas kitų. Mat, visur reikia supratimo, nors kibirkštėlės apšvietos!...

Septintą dieną plaukimo užstojo giedri saulėta diena; keleivių akįs prašvito. Visi žiuri, ar nepamatys kraštą, bei kokį sausžemio sklypą. Girdėtis buvo besiskundžiantis šnekėsis, kad taip ilgai reikia vandeniu plaukti. Ypač neužganėdinti visi tuom, kad taip netikusiai ant garlaivio, tai yra: blogas valgis, nešvarumas kambarių, neprižiurėjimas sergančių ir taip toliaus.

Aštuntą ir devintą dieną nieko tokio ypatingo nepatėmijau; viskas geriaus pradėjo rodyties. Dešimtą dieną jau visai pagerėjo. Prašvito saulutė, pranyko milžiniškos bangos, tarpe keleivių pradėjo rasties daugiaus gyvumo, daugiaus linksmumo. Tartum viskas persimainė. Vandens paviršium nardėsi milžiniškos jurių žuvis, kurios atkreipdavo visų keleivių domą. Vienuoliktą dieną kelionės pradėjome įvairios rųšies laivus ir žvejų laivukus matyti. Vidurdienyje jau galima buvo užtėmyti Anglijos sausžemis. Užėjus nakčiai, ant vandens paviršiaus buvo matyti švituriuojančios laivų-laivelių šviesos. Ant prieplaukų krantų matėsi kelrodystės žiburiai. Jureiviai pradėjo skelbti, kad rytoj pasieksime Rotterdamą. Ar tai ne džiaugsmas?

Dvyliktą dieną prisiartinant laivui prie Rotterdamo prieplaukos, pakilo nepaprastas judėjimas tarpe keleivių. Gilų ant manęs įspudį padarė keliavę tada karan bulgarai, serbai ir graikai. Pamatę kraštą, tuojau užtraukė kareiviškas dainas, kurios visų širdyse pagimdė kokius tai nepažįstamus ir griaudžius jausmus. Čia tuoj galvon ateina mintis: tai kaip veikia žmoguje tikra tėvynės meilė! Iš jųjų pačių lupų buvo girdėtis, kad nors jie per tėviškės kiemą eis, bet nesustos, o trauks tiesiai ant karo lauko, kad apginti savo tėvynę nuo priešų.

Pribuvę prieplaukon, mažuose laiveliuose plaukėme prie traukinio stoties. Dvyliktą valandą dienos sėdome traukinin ir važiavome į Eidkunus. Žinoma, važiavimas gelžkeliu per Vokietiją gan prastas, nes vagonuose sukimšti keleiviai, kaip silkės statinėse, ir, galop, negalima gauti valgyti. Tik Berline sustoję gavome progą nusipirkti duonos ir atsigerti vandens. Lapkričio 22 d. pribuvome į Eidkunus. Iš Eidkunų važiavome į Virbalį. Virbalyje peržiurėjo musų daiktus ir ženklus ant jų užlipė. Bala žino, už ką kiekvienam reikėjo užsimokėti po tris rublius, bet kuris neturėjo, užteko ir mažiau. Matyt, kad tai paprasti kyšiai. Iš Virbalio važiavome į Kašedarus, o iš ten — linkui Radviliškio. Čia jau viskas persimainė: oras nebetoks ir laukai kitoki. Jau ir mintįs ir jausmai savotiški — net sunku tą visą ir išreikšti. Tik nelinksma buvo važiuoti, kad buvo naktis, nes negalėjau nieko matyti.

Iš Radviliškio atvažiavome Subačiaus stotin; ten viešbutyje šiaip-taip perleidau naktį ir trupu tį pasilsėjau. Rytmetyje pasisamdęs vežėją, traukiau į Meldeikių kaimą, ty. į gimtinį kiemelį. Vežime sėdėdamas jaučiausi visai nepaprastai. Kelias buvo šlapias, grįčios atrodė žemutės — tartum skurdesnio gyvenimo jau niekur nerastum, kaip tie Lietuvos ukininkai.

Jau pradėjo rupėti ir širdis tankiau plakti; norėjosi kaip galint greičiau pasiekti savo tėviškės kiemelį. Įvažiavus gimtinin kiemelin, išeina sena motina manęs sutikti. Pamačius atvažiavusį, ėmė ji verkti — ar tai iš džiaugsmo, ar tai iš susigriaudinimo. Ir mano akyse tuoj pasirodė ašaros. Vaikeliai išsyk nepažino manęs, bet, pradėjus kalbėti, vyresnioji duktė pažino ir apsikabinus pradėjo iš džiaugsmo verkti. Kas gali apsakyti, koks buvo linksmumas tą valandą, kada sveikinaus su motina ir savo vaikučiais. Besikalbant-besidžiaugiant, atėjo ir naktis; visi ėjome ant nakties poilsio. Tai buvo lapkričio 23 d. 1912 m. **Kaz. Tvoskas.**

(Užbaiga bus.)

LIETUVIŲ SPAUDOS DRAUGIJOS SEKRETORIAUS RAPORTAS.

(Užbaiga.)

4. Sužinojimui, kokių veikalų nėra musų kningyne, reiktų visas katalogas perrašyti, o tam nėra nė laiko, nė žmogaus. Padaryta tik tiek, kad Kningyno (Public Library) valdyba sutiko pertikrinti ir peržiurėti komisijos priduotąjį Kningynui Piaseckaitės Šlapelienės katalogą (kurs, manau, yra sulyginamai pilnas) ir paženklinti tas kningas, kurios

J. SEINIUS.

KUPRELIS

Apysaka.

— Kaip sveikutė! —linksmu balsu pasveikinau.

Ji krupterėjo.

— A — kad tave!... — užraudonijo ir nulenkė galvą.

Aš stoviu ir nežinau kas toliau sakyti. Rodos prakalbinau svetimą mergiotę, kurią užkibinti butų sarmata.

Galų-gale, betupčiodamas kojomis, sugalvojau vieną sakinį:

— Ką čia dirbi, Kaze?

— Velėju, — atsakė urkščiai.

— Ką? — vėl klausiu, bet visai jau suklupęs.

— Ger nematai, — atšovė.

— Ko tu ant manęs pyksti? — staiga susigriaudinau. — Juk tau, regis, ant manęs visai nėra ko pykti... Aš ant tavęs ir tai pykstu... Viską tau dovanoju...

Ji tylėjo ir neramiai pirsteliais priekaištį skabė. Veideliai judėjo, raudonijo, balo.

— Aš tau, Kazyte, nieko pikto negeidžiu, — vis labiau klupo liežuvis. — Aš noriu, kad tu butumei laiminga, kad tau visados gera butų. Bijau, kad per savo neatsargumą nenukryptum kur, nepražutum... Juk žinai, kad esu tavo geriausias prietelis, širdingiausias draugas, labiausiai ir tikriausiai tave... mylįs, — ištariau tą žodį taip tyliai, kad, tur-but, ji nežgirdo. — Aš matau, jog tau baisus pavojus artinas...

— Apie kokį tu pavojų šneki, aš nieko nesuprantu, — patraukė pečiais.

— ...Noriu iš jo išgelbėti, — sustojau. Nutruko mintis. Pyktis umai perėmė. Vos sulaikydamas jį sakau toliau. — Žinau... žinau jau... žinau, jog myli kitą... Myli burlioką... raudonsiulio brolį... Tą patį, kur seniau sakei... Pražudys jis tave... Viską puikiai žinau.

—A va, ką jis man užgiedojo! — suplojo delnais.

— Jis girtuoklis, jis begalo biaurus žmogus, — tarytum jos neklausydamas, sakau jai. Kas-kartą man labiau šalta darosi ir sunkiau jau žodį pasakyti. — Jis stačiatikis, jis musų didžiausias priešas... Saugokis girtuoklio ir burlioko nasrų...

— Nėra jau jis toks girtuoklis, kaip tu spėji. Girtuoklis nesusitaupys dviejų tukstančių rublių, kuriuos jis beraštininkaudamas susitaupė... Matai, koksai jis turtingas, tai ne tu. Toli tau prie jo... O stačiatikiu jis nebus, persikrikštys.

— Negalima jam persikrikštyti.

— Tu žinai! Pamatysi, kaip bus katalikas...

— Visai jam intikėjai!...

Užsisukė galvoje. Viskas aplinkui ratu nuėjo. Rodosi mane koksai verpetas nustvėrė. Prapuolė ir ji iš akių.

Pasvyrau staiga ir tuo matu atbudau.

Ji stovėjo susimąsčiusi. Siekė akimis toli, kiton pusėn ežero.

— Nei aš eisiu už jo, nei nieko, — palenkė galvelę. — Bet kas tiesa, tai tiesa, jis turi daug pinigų...

— O tu jį myli? — skubiai-smarkiai išsiveržė klausimas iš krutinės.

— Ką?

— Gi jį, tą burlioką.

— Burlioką? Nek, — lyg nubraukė ką nuo akių.

Pažiurėjo į mane. Ir ilgai savo žvilgsnį ant veido laikė, tarytum pro akis matyti ką stengėsi. Atitraukė. Ir lyg ir mano sielos išplėšė ką.

— Ne! Aš jo nemyliu, — atkartojo.

— Nemyli?! — nudžiugau.

Nieko neatsakė. Tylėjo.

Šalbierkos kišenėje pradėjau jieškoti Radau. Tai buvo motinos žiedas, padabintas mažute deimanto akele, kurį ji man mirdama padovanojo. Bobutė man sakė, kad ji tą žiedą buvo gavusi nuo vieno didžponio, o kaip užaugo jos dukrelė, mano motina, tai ji ir padovanojusi jai. Aš jį visada su savim nešiojau, godojau, kaip šventenybę ir maniau jame esant didelę kokią pajiegą. Prisimindavo ir motinėlė ir aš tikėjaus...

— Tie tau šitą žiedą, — duodu jau. — Turėsi mudviejų meilės nors atmintį.

— Kam? Nereikia, — atastumė, susisarmatijusi, ranką.

— Imk, Kazyt.

— Nereikia. Taip minėsiu.

— Bet paimk; aš tau senai jį žadėjau.

Paėmė galop. Ant pirščiuko užsimovė. Pralinksmėjo, yt tas žiedelis butų rukus išsklaidęs.

— Ačiu... Koksai gražus! Spindi-mainosi visokiomis varsomis, — kraipė ranką ir gerėjosi juomi.

Aiškiai rodėsi, kad visai susitaikinova. Lyg ir nebuvo tarp mudviejų nieko. Buvo koks kietas ledas, bet jis sutirpo, žymių nepalikęs. Tai žiedas sutirpino; stebuklą padarė. Įsišnekėjova. Apsakiau jai savo sapną.

— Labai gražus, nors ir baisus labai.

Paaiškinau, kad blogai pranašauja, gero nereiškia.

— Juokingas esi, kad sapnams tiki. Sapnams tiki vien senmergės-davatkos. Aš, žiurėk, netikiu jiems ir niekados blogai nesusapnuoju.

Namon parėjau, tarytum sugrįžęs iš tolimos, tamsios šalies.

Viskas del manes atgijo, pražydėjo išnaujo. Lyg nieko ir nebutų buvę; tai lyg man taip buvo pasivaidinę, ar aš susapnavau.

XXVIII.

— Ar tamsta nuo to laiko, kaip mylėjai Kazę Gervydžiukę, pamėgai lietuvių kalbą? — klausiu Kuprelio.

— Nekenčiu, kad tu vis mane pertrauki. Duotum bent apsakyti lig galui, — pyksta jis.

— Mat man indomu buvo, — teisinuosi.

— Tau vis indomu. Visiems tiems rašytojams indomu. Jie kiekvieno žmogaus sielon norėtų įlysti, leisk tiktai juos... Bet aš ir mėgstu juos. Tur-but begalo malonu svetimoje sieloj knisties, jieškoti joje naujų vis, neregėtų brangenybių? O da maloniau, kad savo pasaulį tveria, tveria naujus žmones, naują gyvybę. Valdo tą pasaulį, kaip nori, daro su juomi, kas tinkama. Maži dievukai. Tikrai maži dievai. Jie arčiausiai ir į patį Dievą stovi, turi nuo Jo dalelę Jo tverybės... Daug jie galėtų žmonijos gyvenime padaryti, tiktai, matyt, nežino savo vertės... savęs nemato. Kiekvienam žmogui reikėtų save matyti, bet jiems, jiems, kurie turi savyje Dievo dalelę...

Galvoju, ar jis tikrai sako ar ne.

— Gal.

Bet man rodosi, kad kiekvienas žmogus šioks-toks poetas; kiekvienas kaip mkoa, taip tveria.

— Nesipriešinsiu jam. Kam ardyti svetimą pasaulį? Juk smulkiausi jo dalelė, tai savas žmogaus tvarinys... O ar galima jam ir pasipriešinti?...

Ir jis apie kažin ką, nutraukęs seną mintį, užsigalvojo.

— Aš tau, rodosi, pasakojau, — pradeda truputį lukterėjęs, lyg numetęs ką, — kad man mažam da beesant patiko lietuvių dainos. Tiko ir patsai tos kalbos skambėsys. Visai gi ji man patiko, kada užgirdau ja Kazę šnekant. Taip puikiai, taip švelniai ji mokėjo lietuviškai šnekėti, kad aš atsigrožėti negalėdavau. Ta šneka tiesiog dabino ją... Gimta kalba kiekvieną dabina. Ji sušvelnina žmogaus sielą, pagražina mintį, sulygina patį budą, net išvaizdą pagražina. Kazė, kuomet pamačiau ją rusiškai šnekant, visai kitaip man atrodė, lyg ne ta butų. Visas tas svetimos kalbos skambėsys nelygiu, šiurkščiu apsiaustu ją dengė, nelipo-nesiglaudė į ją. Aš pats visai gerai vokiškai šneku, kurkas geriau, negu lenkiškai ir lietuviškai, bet vokiškai šnekėdamas kitu save jaučiu, netaip, kaip lietuviškai. Pašnekėsiu vokiškai, paimu lietuviškai, tai tarytum mane kas glosto; žodžiai iš pačios sielos, iš paties kraujo lekia. Taip tur-but su kiekvienu. Bet, žinoma, labiausiai savo kalbą pamėgau, tai kaip susipažinau su Kaze. Tai ne delto, kad ją pamylėjau, bet del to, kad nebuvo kam pirmai į mano sielą prašnekėti. Tuomi-pat laiku susipažinau ir su „Aušra", kuri sąmoningai pamokino manes savo kalbą mylėti ir branginti. Tada nors niekas nerupėjo man skaityti, tečiau „Aušrai" valandėlę rasdavau. Mat skaičiau meilės kningą, varčiau jos malonius ir liudnus puslapius, kolei neperverčiau-neperskaičiau visų...

— Girdi? Perkunas dunda, — nustebo Kpurelis tolimą, bet jau smarkų dundėsį išgirdęs. — Iškur gi ta audra? — vienu matu šoko į langą. — Ir baisumėlis gi jos! Ar tu matai? Pažiurėk... Beskuo čia, girdžiu malunas pradėjo tyliau eiti. Reikia sustabdyti, — tat pasakęs išėjo.

Ištiesų audra jau visai netoli buvo.

Aritinosi juodas, didelis, kaip kalnas. verpetais dukdamas, debesis. Žaibai skersai ir įstrižai jį raižė. Perkunas nesiliaudamas kratė-dundėjo.

Sutemo, kaip naktį. Tarytum tas debesis niekados nenuslinks, visados turės užgulęs žemę ir grumos-gązdins jai.

Įlėkė Kuprelis visas sušilęs.

— Kad jas... tas audras!...

Pasibarė jisai. Piktai žingsniuoja išilgai kambarėlio. Retkarčiais prieina į langą, kad pamažius, ar jau nepradeda lyti.

— Kiek man vargo! Tiktai lauk ir nulauš sparną, arba net ir visą kepurę nuvers. Tai tau ir malunas: mažas vėjas — blogai, didelis —taip-pat! Jau tikrai, kad tiktai pinigų daugiau butų...

Staigu sužaibavo, kad visur šviesiai-žali apasidarė.ė Net akįs apraibo.

Trinko perkunas. Visas malunas sudrebėjo. Ratai kitas į kitą ėmė dardėti.

— Gal malunan pataikė? — atšokau nuo lango ir dairaus bailiai aplinkui.

Minutei inirtęs vėjas prapuolė: Paskum papilo, kaip iš boso, tarytum debesis butų pratrukę.

— Ko čia jo paisėti, klausyk, aš pasakosiu. Visviena jeigu jau muš, tai užmuš, kad ir tylėsiva, — tarė Kuprelis atsisėdęs ir ramiai pradėjo apsakinėti. Kada perkunas smarkiai ima griausti, tai jis balsiau apsakinėja. iVską gerai girdžiu.

XXIX.

Vieną subatvakarį dinkterėjo man galvon mintis:

— Eisiu palangėn padaboti, ar nėra pas ją svečių?

Iškarto svyravau. Mintis ta traukėspyrė iš namų, bet lyg kas ir neleido,draudė. Juk žinojau, kad taip daryti nepadoru.

Išėjau tečiaus. Pergalėjo mane.

Naktis buvo tamsi. Ėjo pats Senegalis. Vos kelios žvaigždytės mirkčiojo juodoje erdvėj. Ir tai nuobodžiai-nenoriai. Tarytum joms kas liepė. Kitos gi nepaklausė. Nesužibo. Drąsios buvo.

Priėjęs į Gervydžių sodybą, apsidairiau.

— Gal eina kur kas?

Niekur nieko. Nei garso, nei balso.

Patylomis, lyg bijodamas ir savo šešėlį užgauti, prakėčiau tvoroje statinius. Da kartą paklausiau, apsidairiau aplinkui. Įlindau.

Patvoriu, mindydamas dilgines, nuslinkau į seklyčios pusę.

— Kad jos suruktų, kaip čeža! — nerimavau.

Toliau paėjėjęs, pasergėjau languose šviesą.

— Tai jau yra kas! — nutariau.

Buvo apie pusiau dviliktą. Sodiečiai paprastai eina anksti gulti, vasarą žiburių nedegina. Seklyčioje tuo labiau, kur vieni svečiai priimama.

Einu-šliaužiu, kvapą užėmęs. Širdis tunksi-plaka. Greičiau norisi sužinoti.

— Kad jau dabar žinočiau!

Prisiekiau langų. Gi jie uždengti!

Atsistojau prie sienos. Manau nors balsą užgirsiąs. Nieko! Girdėti murmašnabžda kas, bet taip tyliai, kad nei balso pažinsi, nei nesuprasi.

Kiek pastovėjęs, atsiminiau, jog iš ano šono, nuo daržo esama nedidelio langelio.

— Gal tas ir neuždengtas? — bevyliai spėju.

Perėjau tenai. Neuždengtas! Perlipiau grioveli, pilną diedų priaugusį, iškastą ta puse namų. Atsistojau pašalyje. Išlengvoišlengvo prisitraukiau į langelį.

Žvilgterėjau...

Užturėjo man kraują gįslose. Galvon uršiau perkuno kas trenkė. Apžabalau iškarto. Nuo sienos atsišlyjau. Į grioveli pasvirau.

Bet vėl tuojau į jį pripuolęs, veidu į stiklą prisispaudžiau ir nagais rėmuosna įsiskverbiau. Akis į juodu pastačiau.

Jis, tas burliokas, valkata Jastrebov, sėdi ant kedės prie skobnelio. Ji ant jo kelių!...

Jastrebov čiupinėja viena ranka jos krutis, kita, kaip koks žaltys pagavęs mažą-dailę paukštytę, į save spaudžia. Kazė nei nesipriešina. Apskabinusi abiem rankom kaklą, smarkiai-karštai jį bučiuoja. Rodosi viską jam atiduotų...

Žiuriu suspindėjo tarp juodviejų kas. Tai mano padovanoto žiedo akelė. Ištriško raudonais, žaliais spindulėliais. Ir tarytum mane koks džiaugsmas paėmė tat pamačius. Gera-švelnu ant širdies pasidarė. Paskum akyse juoda bedugnė atsivėrė. Joje raudoni ir žali spinduliai žybčiojo. Žaidė tarytum. Sukinėjosi-bėgiojo visaip. Gaudžiau-vaikiau juos.

Tad ji, mat, savo ranką nuo jo kaklo atitraukė.

Bet ta ranka pradėjo tuoj jam usus sukti, viršun raityti... Tuo matu jo akįs, kaip obuoliai, išsivertė ir jis, rodės, prarytų ją...

Prakeikiau aš ją, tą valandą. Prakeikiau ir visas pasaulyje mergaites.

— Tegul visos moterįs skradžiužemiu nueina! Tegul nelieka nei vienos! Tegul žemė ir tuos vyrus praryja, kurie svetimon meilėn drįsta įsiveržti, savo velniškais nagais viską išdraskyti ir pasiimti sau...

Verkiau atsiklaupęs po tuo langu, griežiau dantimis ir keikiau-keikiau.

Dievą meldžiau:

— Viešpatie Visagalįs, pamatyk mane! Susimylėk manęs! Nubausk juodu, arba man mirtį atsiųsk!

— Žvaigždės-žvaigždelės, visas dangau, atverkit savo galybes! Sutrinkit-sunaikinkit viską!...

Bet niekas man nepadėjo, niekas neprikišė savo rankas...

. . . . . .

Vėl zaibas praskyrė tamsą. Nušvietė visą kambarėlį, Kuprelio veidą. Per veidą riedėjo dvi dideli ašari. Jos tuo matu taip puikiai užtvisko, lyg pačiu žaibu užsidegė.

Kuprelis baisiai pasimatė prie tos šviesos: Visas išdžiuvęs-išsekęs. Į kuprą įsitraukęs. Veidas mėlynas. Akįs baltai spindi.

Man rodėsi, jog pamačiau kokį šešėlį, iš ano pasaulio atėjusį, kuris praneša iš tenai amžinus sopulius ir nepabaigiamas kančias. Rodėsi, jog tai ašaros spindi žaibo šviesoje kokios nors, begalo senai su kunu asiskyrusios, sielos, o ne jo.

Perkunas toliau nudundėjo, lyg veždamas per dangų kanuoles žemei ardyti. Čia regis, nesuardė, bet toliau ketina narsiau ant josios pulti.

Kuprelis patylėjo tamsoje, apdžiovino savo ašaras ir vėl apsakinėja:

— Šoksiu pro langą ir tą žaltį savo rankose sugniaušiu! Nė necipters.

— Padegsiu geriau namus. Tegul supleška jiedu toje ugnyj! Graži tai bus valanda, — blikterėjo galvoje kita mintis.

Išsitraukiau poperiaus iš kišenės. Sugraibiau degtukus. Išėmiau vieną. Į krabelę jau pribedžiau. Patraukiau pusiau.

— Da žvilgtersiu į ją. Paskutinį kartą...

Jiedu sėdėjo jau greta prie vienas kito. Jis, apskabinęs ją pusiau, ką tai kalbėjo. Bet ji neklausė ir atsilošusi nuo jo, žiurėjo seklyčios kampan. Susimąsčiusi-susigalvojusi giliai. Lyg matė ką. Aiškų-artimą-neišvengiamą. Bijojo jo. Vienok nebėgo.

— Gal ji mane atsiminė? Gal pagailo manęs?... Gal sugrįš?

— Užmušiu jį vieną! Jam vienam galą padarysiu! — nusprendžiau.

— Jos gaila... Gaila kad toks šio pasaulio angelėlis supleškėtų-ištirptų ugnyje... Tegul kenčia taip. Ir tai baisiau da bus. Žuti vienu kartu lengva...

— Paskum vėl galės mane pamylėti. Vėl liuliuos-myluos. Užmirš viską...

Ir vilties žvaigždelė, ką buvo visai jau tarp tamsių debesų pasislėpusi, ėmė man žybčioti, nors ir labai ištolo, ir vilioti-šaukti į save...

Išsiplėšiau iš pamato akmenį ir jau šaltai žiurėjau į judviejų šnekučiavimą. Laukiau tiktai jo išeinant.

— Atsimokėsi tu man, burlioke, už savo darbus, už savo vagystę. Krauju atpirksi tą kaltę. Ji tau nepigiai kainuos! Minėsi tu ją, kada tave po žemės pluta kirmėlės ės, tavo smagenis čiulps. Trunys tavo kaulai, juos dulkėmis vėjas nešios, vis tu žinosi!

Laukti prisiėjo ilgai. Maniau pasiusiąs belaukdamas. Drebėjau iš pykčio ir iš baimės, kad gali mano kerštas nepavykti.

IŠ „MACBETHO"
ketvirtojo akto

SCENA I.

Ola. Ties viduriu verda katilas.
Griaudžia. Įeina trįs raganos.

Pirmoji Ragana.

Tris syk sukniaukė rainoji.

Antroji Ragana.

Tris syk sučypė varlaitė.

Trečioji Ragana.

Mano Harpija suriko;
Tai jau laikas, tai jau laikas.

Pirmoji ragana.

Katile jau kunkuluoja,
Ir nuodai tegul garuoja.
Trisdešimts vienos dienos
Sunka rupužės žalios
Tepaverda išpradžių,
Kad daugiau butų garų.

Visos.

Kils jam bėdos ir vargai,
Pukščia puode kunkulai.

Antroji Ragana.

Gyvačiukės šmotelius
Tepaverčia į garus.
Mažo driežo vuodega
Su varliukės letena
Ir šikšnosparnio šeriai,
Šuns liežuvis, kirminai
Virs kaip pekloj ir dundės,
Raganauti mums padės.

Visos.

Kils jam bėdos ir vargai,
Pukščia puode kunkulai.

Trečioji Ragana.

Vilko dantį ir šaknų,
Smako blizgančių skujų,
Strypą raganos odos,
Galą bangžuvės žarnos,
Žydo cicelius senus,
Kekšės vaiko pirštelius,
Turko nosį ir sausų
Juodo ėgliaus pabirų,
Kad tirštai tik suvirtų,
Dar dedu čia katilan
Raganavimų geran.

Visos.

Kils jam bėdos ir vargai,
Pukščia puode kunkulai.

Antroji Ragana.

Šaldyk tai krauju bezdžionės,
Tad pavyks be abejonės.

Įeina **Hekata.**

Hekata.

Ach, puikiai. Reikia jus pagirt,
Visoms po dalį pelno skirt;
Kai elfai stverkimės ratan,
Dar indainuokim katilan,
Kad sužavėtumėm nagan.
(Muzika ir dainos):
„Juodosios dvasios ir baltos, pilkos
Ir raudonosios jųs!
Pinkit, pinkit, pinkit, kas tik
supinti galima bus."
(Hekata išeina.)

Antroji Ragana.

Pirštai niežti ties nagais.
Jau kas-nors čia greit ateis.
Kas bus-nebus,
Vis čia užgrius.

Įeina **Macbeth.**

Macbeth.

Tai čia jųs panaktinės tamsiosios bobos!
Ką čia bedarot?

Visos.

Nėr tam darbui vardo.

Kl. Jurgelionis.

Nuo redakcijos. Dėdami šitą ištrauką iš „Macbetho" ketvirtojo akto turime pažymėti, kad tai tik pavyzdėlis ir tai tik toks, kokį vertėjas, p. Kl. Jurgelionis (Kalėdų Kaukė), rado pas save užsilikusį: originalas paduotas jau spaudon. Taigi, iš šitos trumputės ištraukos skaitytojai galės persitikrinti — kaip tasai geniališkojo anglų rašytojo, Shakespeare'o, veikalas išverstas.

Buk tvirtas, bet neatkaklus. Inpykimas — menkas atkaklumas.

Ir menka kumelė, dvasią savyje pajutusi, gali pralenkti žirgą pasiutusį.

Moteriškė — namų siela.

Gerą darbą darykime ne tik rankomis, bet ir širdimi.

Mokyk paveikslu, o ne žodžiais.

Yra kalėjimas be durų ir be rakto — tai tamsumas ir neturtas.

Bagočiaus išpažintis arba jo pasiaiškinimas.

ŽODIS Į SKAITYTOJĄ.

„Ką gavo? Ar pyragą raguotą,
ar botagą mazguotą?..."

Ne delto vienok, kad pasigėrėti viršuj padėtu priežodžiu, mes leidžiame šituos dokumentus. Daugybė lietuvių amerikiečių, musų laikraščio skaitytojų ir neskaitytojų, tolydžio reikalavo ir reikalauja, kad viešai apgarsintume visus išgalius apie tą labai triukšmingą bylą — bylą tarpe p. F. J. Bagočiaus ir „Vienybės Lietuvninkų".

Jeigu mes turėtume mintį vien tik Bagočiaus darbus iškedenti, tai butų nedėkingas ir apybergždis darbas. Tiesa, mes tuomi aiškiai parodytume „mitrų karjeristą savo šviesoje". Mums rupėjo tik keletą faktų nušviesti musų visuomenės dirvoje.

„Ką turi bendro visuomenės reikalai su minėtaja byla?" — rasi paklaus kuris-ne-kuris skaityto jas. Ant šito mes štai ką atsakysime. Visi pamena, kaip šita byla buvo slaptai ir viešai elektrizuojama. Dar keletas metų atgal buvo pradėta viešai per „Kovą" organizuoti bylą net prieš tris laikraščius: „Vienybę Lietuvninkų", „Lietuvą" ir ‚Tėvynę". Jau ir tada tuli paslapčiomis ir viešai džiaugėsi, kad „tautininkų šulai", „tautiečių organų redaktoriai" bus, esą, „pasodinti ant kriminalistų suolo". Jau tuomet buvo rengiamasi užduoti smugis musų tautiškai-progresiviškajam judėjimui. (Kas stovėjo šitų užpuolikų užpakalyje: ar rusų valdžia, ar tik šiaip-sau nesusipratę žmogeliai, sunku pasakyti). Vienok užpuolikai laiku dasiprotėjo, kad užvesti ir laimėti kovą sykiu net su trimi didžiausiais ir visuomenės užtikėtais laikraščiais, bus sunkus ir negalimas daiktas. Todel nuleido žemyn kumsčias.

Nuleido kumsčias, bet nenutilo. Per kelis metus užpuolikai rengėsi kitu budu savo tikslą atsiekti. Pirmiausia — su įnirtimu darbavosi, kad tik pakirsti visuomenės užsitikėjimą į šituos laikraščius, tai yra, kad juos nors kiek susilpninti; tam tikslui vartojo kuonegražiausias įmones, prie to jie savo kiauzas da net pridengė „idėjos" pavidalu, — buk jie tai darą socializmo vardan, buk tai visi tautiškai-pirmeiviški laikraščiai esą priešai darbininkų judėjimo, ir tt. ir tt. Suprantama, kad tai buvo grynas išmislas, nes nei vienas iš tų laikraščių nebuvo socializmui priešingas. Kaip gi bus priešingi, jei šitie patįs laikraščiai net ir lietuvių socialistų partiją Amerikoje, taip sakyt, suorganizavo?! Tiesa, šitie laikraščiai vsuomet kedendavo ir kedena visokius avanturistus, kurie delei savo naudos (ar budami rusų valdžios agentais) įsitirndavo ne tik į socialistų partiją, bet ir į kitas lietuvių draugijas, su tikslu jas ardyti ir gaišinti musų kulturinius darbus. Taigi laikraščiai ne su socializmu kovojo, bet sergėjo visuomenės reikalus nuo parėjunų. Delto parėjunai ir rusų valdžios agentai (dikčiai remiami iš užpakalio ir iš šonų) debesius ardė rėksmais prieš musų pirmeivinę spaudą. Tuom, iš dalies, ir atsiekė tikslą, — jie sukurstė prieš laikraščius dalį musų mažamokslės ir stipriems žodžiams vergauti papratusios visuomenės.

Bet visgi dar negalima buvo įveikti visų pirmeiviškų laikraščių, imant juos visus vienu pasiaubimu. Todel tamsiosios spėkos griebėsi kitoniškosios taktikos — ėmėsi už laikraščių pavieniui, pasigaudami priekabių neva už apšmeižimus paskirų ypatų. Taip ir užgimė byla prieš „Vienybę Lietuvninkų"; kiti pasiskubė kibti už „Tėvynės". Lai, vienok, skaitytojas nesuklysta, kad tie laikraščiai ištikro buvo kalti įskaudinime ypatų. Faktai parodė, kur teisybė. „Vienybė Lietuvninkų" buvo skundžiama už „kriminališką" šmeižtą, o teismas ne vien nerado jokio šmeižto, bet dar iškėlė aikštėn p. Bagočiaus visą machinaciją, kaip persitikrįs skaitytojas iš visų čion įtilpusių tos bylos dokumentų. Toliaus buvo reikalauta iš „Vienybės Liet." $25,000, vienok skundikai negavo nei vieno cento. Tas-pats buvo ir su įskundimu „Tėvynės" ant $10,000.

Dabar gi, kas skaitys šituos žodžius, tas sau prisimįs ir tą faktą: kaip musų visuomenė atsinešė į šitą garsingą bylą. Vieni labai apgailavo „Vienybę Lietuvninkų", kiti rankas trynė iš džiaugsmo. Vieni mums rašė laiškus siulydami piniginę pagalbą, kad atsilaikytumėm prieš neteisingą užpuolimą, kiti visaip rėmė Bagočių (girdėtis, buvo net aukos renkama!), kad tik musų laikraštį nukamuotų. Vieni sakė, kad šitam laikraščiui žlugus butų didelis musų tautos kulturinio gyvenimo nuostolis, kiti viešai krykšdavo, kad tai busiąs, girdi, nulaužtas vienas „tautiečių" stulpas. Tegul tik akyvas skaitytojas, jei nori perverčia tų laikų laikraščius, ir atras tenai pasidalinusios visuomenės nuomonę. Historija tegul nuspręs, katroji pusė turėjo teisybę.

Kaslink musų, tai mes jaučiamės teisybę savo pusėje. Šita byla mus dar sykį įtikino, jogei už musų tautos kulturą, apšvietą, vienybę ir jos gerbuvį kovoti visuomet apsimoka. Teisybė, amžinoji teisybė, visuomet už savo skelbėjus užstoja. Parodė, jog negalima nuslopinti teisybės per neteisybę. Mes džiaugiamės šitoje byloje parodę pilnoje šviesoje netikusių ir nedoros valios žmonių tikslus, kurie nuo seno kenkia musų tautos kulturiniams reikalams. O dabar paduodame skaitytojų rankon tuos historiškųs dokumentus. Jeigu jie duos da daugiau medžiagos protui vieno ar kito musų blaivai protaujančio vientaučio, tai mes jausimės da liamingesni.

UŽ KĄ p. F. J. BAGOČIUS PATRAUKĖ „VIEN. LIET." TEISMAN?

Žemiau ištisai perspausdiname p. T. J—o straipsnį „Delei Bagočiaus Žodžio", kuris tilpo „V. Liet." N 48, 1912 m. Iš to tad straipsnio musų laikraščio skaitytojai sužinos — už ką p. Bagočius „Vien. Liet." apskundė ir teisman patraukė.

Delei „Bagočiaus žodžio".

Girdėdamas taip skaudžius vaitojimus musų „nuskriaustojo brolio", Bagočiaus, ir matydamas „kietaširdę" musų visuomenę neatkreipiant nė mažiausios atidžios ant tų jo skundų ir reikalavimų, laikau sau už svarbią pareigą, kaipo ištikimas tautietis ir tikras socialistas, nepraleisti pro ausį jo teisingą reikalavimą — atšaukti „bjaurias melagystes" ir kiek galint apšviesti dalį musų suklaidintos visuomenės tikros teisybės spinduliais.

Skaitydamas laikraščius jau nuo senai patėmijau, kad tarpe musų garbios visuomenės atsiranda keletas „pavojingų vilkų avių kailiuose", kurie tyko musų pražuties; vienok vėl matydamas, jogei tuos „vilkus" jau nutėmija ir pati musų visuomenė, ar bent išmintingesni žmonės, daviau sau ramybę, manydamas, kad jie budami po nuožiura gabių vadovų menkai ką laimės musų išnaudojime. Laikas bėgo pirmyn ir musų visuomenės susipratimas augo stipryn, kolaik ant galo daėjo lig to, kad ji nutarė prašalinti iš tarpu-savęs visus tuos „vilkus", kurie praeityje tykojo jos pražuties. Šitas nutarimas, rodos buvo didžiai protingas ir jo svarbą gal kuomet vėliaus kiekvienas supras aiškiau; vienok su juom pavojus musų visuomenei nesusimažino; priešingai jis dar pasididino, nes tieji „vilkai" pasijutę dabarties atitrauktais nuo savo besąžiniškų siekių, stengiasi visomis jėgomis apdumti visuomenės akis savo pasibjaurėtinai-melagingais pagyrais ir tokiu budu atgal įsigauti į jos vidų, idant gabiau galėtų ją išnaudoti. Vienu ir tokių nesvarių pagyrų, arba tikriau sakant besąžinių išsiteisinimų, yra „Bagočiaus Žodis", tilpęs N 46 „Vien. Liet.", kuris ir privertė mane pirmu kartu stoti į kovą su melagyste ir persergėti savo vientaučius nuo pavojingo suvedžiojimo.

Gaila, kad aš nėsu SLA. nariu, ir todel negaliu nieko pranešt apie Bagočiaus „geruosius darbus" au kautus tai draugijai, apart suareštavimo jos prezidento, apgavimo nelegališku įsiveržimu į jos prezidento, sostą, ir atkalbinimo keleto šimtų narių vienok aš žinau daug daugiau apie Bagočiaus „geruosius darbelius", nuveiktus kitur-kur, ir todel manau, kad lietuviška visuomenė, o labiausia nariai SLA. nepalaikys už piktą, jeigu aš neturėdamas nieko bendro su jais ir tik teisybės vardan, užkliudysiu kai-kurias melagystes, tilpusias „Bagočiaus žodyje" N 46 „V. L."

Beskaitydamas „Bagočiaus Žodį", labiausiai apie tuos „baisius" jo penkerių metų persekiojimus, paniekinimus, šmeižimus, iškraipymus jo žingsnių, žodžių ir kitoko, buvau jau tikrai susijudinęs ir bemanąs kad „tik tas Dievas neteisingas yra, jeigu taip ilgai dar to „nelaimingojo" neatėmė iš šio svieto"; vienok vos šitai minčiai perėjus, štai vėl skaitau, kad Bagočius yra žmogumi ir netik žmogumi, bet dar ir „jaučiančiu", tik vien „tylinčiu", ant jokių užmetimų neatsakančiu ir neužimančiu apšvietai reikalingos vietos lietuviškuose laikraščiuose ypatiškiems reikalams, kaip tuli laikraščiai Bagočiaus šmeižimui"... Daskaitęs ligi šių žodžių, jau tikrai nežinojau daugiau ką bemanyti, nes bjauri melagystė stovėjo man prieš akis. Perlėkiau minčia per Amerikos lietuvių iki šiandienai ir ką jųs manot aš paskutinių septynių metų lietuviškąją laikraštiją, tai yra nuo pirmojo Bagočiaus pasirodymo tarpe ten radau? Štai „Lietuvoje" —Bagočiaus bjaurųs užsipuldinėjimai ant kun. Delionio; ten „Viltyje" — Bagočius melagingai teisinasi savo kritikams; štai „Vienybėje Lietuvninkų" — Bagočiaus užsipuldinėjimas ant Dr. Šliupo; ten „Kovoje" — Bagočius teisinasi iš jam užmetinų suktybių, ir taip be paliovos versdamas senuoius numerius musų laikraščių, kuone kožname ketvirtame numeryje atradau ką-nors iš Bagočiaus „gerųjų darbų", jo „išsiteisinimų", arba užsipuldinėjimų ant kitų; vienok tą visą matydamas turiu išgirsti, kad jis niekuomet nebjaurinęs lietuviškų laikraščių savo ypatiškais pasiteisinimais arba užsipuldinėjimais!.. Jau ištikro

(T. b.)

PRUDONAS
(Tąsa.)

Neturėdamas iš ko gyventi, pastoja jis galop į firmą Gotje, kuri užsiima girios ir anglies transportacija, ir tvarko visus jos reikalus. Čion jis dirbo su pasišventimu ligi 1847 metų. Su firmos reikalais jis gana tankiai atsilankydavo Paryžiuje, kur susipažino su daugeliu kiltavyrių, tarp kitų ir su K. Marksu, ir šios visos pažintis padarė labai didelę žymę Prudono išsivystyme. Anot Tugan-Baranovskio, tuose laikuose Francijoje kilo tokis protiškas judėjimas, primenantis literatinį judėjimą pereito amžiaus prieš revoliucijos pradžią. Paryžiuj rinkosi visa Europos prakilnesnioji inteligentija. Iš paviršiaus viskas išrodė ramu, ir valdžia Lui-Filypo rodėsi tvirtai stovinti, bet draugijoje ir liaudyje viskas virte virė. Tvėrėsi įvairiausi planai socialio perversmo; jie daugiausiai buvo utopiški, bet persiėmę karšta meile prie žmonijos ir su geriausiais norais atsiekt teisingumą ir šviesą. Tai buvo laikai, kuomet seneliai su jaunikaičių karštumu svarstė tautų likimą ir tikėjo į greitą žmonijos atgimimą. Rodėsi, kad idealizmas apims visą senąją Europą ir kad artinasi didelis socialis perversmas.

Kaip tik šiuom laiku Prudono draugai supažindino jį su Hegelio filosofija, po kurios įtekme jis parašė savo didžiausį veikalą: „Ekonomiškosios priešginybės arba elgėtystės filosofija". Profesorius Tugan-Baranovskas sako, kad tai brangiausis jo veikalas, kuris labai puikiai sukritikuoja kapitalistiškąjį surėdymą, ir kuris padarė gana didelę įtekmę ant Robertus'o ir Markso, nors šis pastarasis greitu laiku parašė gana aštrią ir nevisai teisingą kritiką, kuri pasirodė brošiuroje po antgalviu: „Filisofojios elgėtystė".

Kuomet Prudonas rašė šį veikalą, numirė jo tėvas, o paskui ir motina, kurią jis labai mylėjo. Užstojo 48 metai — visoje Europoje kilo revoliucijos; griuvo Lui-Filypo monarchija. Prudonas visuomet buvo priešingas revoliucijiniam veikimui ir visai nuošaliai laikėsi nuo viso revoliucijoos judėjimo — jam visai nerupėjo, kokia krašte bus valdžia bei valdymo forma. Jam rodėsi, kad liglaikinė revoliucijos įstaigta valdžia jieško daugiaus gražių žodelių, dailesnių pozų, negu rupisa įvest liaudžiai mas, kurios, sulig jo nuomonės, turėtų but įvestos niaudingas reformas. Jis išleido naują brošiurą: „Socialio klausimo išrišimas", kurioje nurodė tas reformas, kurios, sulig jo nuomone, turėtų but įvestos gyvenima. Vienok, kuomet liglaikinė valdžia neatkreipė į tai jokios domos, tai jis pradėjo išleidinėti laikraštį, kuriame stengėsi pertikrinti liaudį netikėt respublikonams bei socialistams, kurie, turėdami savo rankose valdžią, daugiau rupinasi savais reikalais, negu visos liaudies gerove.

Tuomet jis dar nebuvo papuliariškas liaudyje, ir kuomet jis pastatė save kandidatu į Tautiškąjį susirinkimą, tai negavo reikalingo tam balsų skaitliaus ir todel nebuvo išrinktu. Kilo karšta kova — sukilo daugybės darbininkų, vienok sukilimas buvo nuslopintas kraujų upeliais. Pradžioje birželio m. 1848 m. buvo nuskirti dapildomieji rinkimai, ir šiuom kartu Prudonas jau buvo ant tiek populiariškas, kad jis tapo išrinktas atstovu nuo Paryžiaus miesto.

Tautiškame susirinkime Prudonas ne labai daug ką reiškė; jis gynė darbininkų reikalus sulig savo idealogijos — taip, kaip mokėjo. Birželio 31 dieną jis Tautiškame susirinkime pasiulė reformuot visus mokesčius ir įvest be nuošimčių paskolą. Apgynimui šio projekto jis pasakė griausmingą kalbą, kurioje nupeikė turtuolių klasę už nesirupinimą visos liaudies nelaime bei neturtu. Jis prirodinėjo, kad dabartinė tvarka remiasi ant tamsybės ir vergijos. Ši jo kalba niekam nepatiko, ir ji beveik vienbalsiai (691 balsais prieš 2) buvo nupeikta; ji iššaukė skandalą palatoje, bet ji gi padarė Prudoną populiariškiausiu žmogum. Nuo šio laiko Prudonas lieka didžiunu, ir jo vardas pasidaro baisenybe reakcijos šalininkams. Jis gaudavo daugybes grumojančių ir išjuokiančių laiškų; iš jo juokės visi laikraščiai, ant jo rašomi buvo įvairiausi paskviliai. Daėjo net iki to, kad buvo parašyta tearaliinai loja pasidarė gerą dirvą del demagogijos; respublišimai (lygiai kaip ir pas mus atsirado „lošimas" — „Svečiai-Nebuvėliai"). Net vienoje kunigų parašytoje kningelėje kalbama, kad ar tik Prudonas nėra velnio apsėstas. Į Tautiškąjį susirinkimą plaukė reikalavimai išmest Prudoną iš to susirinkimo.

Kartu su tuom stebėtinai greit išsiplatino ir jo laikraštis — pasiekė net į 70.000 rublių įplaukų; vienok Prudonas sau už redagavimą imdavo vos tik 50 rub. į mėnesį. Tarp to viso Tautiškasis susirinkimas beveik vienbalsiai priėmė naują konstituciją pagal kurios prezidentas turi but renkamas visuotinuoju balsavimu. Ir tuoj pasirodė, kad konstitucija pasidarė gerą dirvą del demagogijos ir respublikos prezidentu likosi išrinktas Napoleonas Bonapartas, kuris vedė savo politiką prieš respublikonus ir socializmą. (Užbaiga bus.) *P. Norkus.*

Centraliame Kningyne jau yra. Redaguojant musų skyriaus katalogą, patėmyta, kad jau susiųsta į tą skyrių beveik visi leidiniai šitų išleistuvių: Lietuvos, Kataliko, Lietuvos Ukininko, Šviesos, Viduno arba „Rutos", Ilgaudo, Tėvynės leidinių. Tokių išleistuvių, kaip Piaseckaitės Šlapelienės, Maciejausko, šv. Kazimiero Draugijos Kaune, Vilties, Vienybės Lietuvninkų, Darbininkų Vilties, Kovos, Keleivio ir tt., beveik visai neprisidėta prie Kningyno. Galutinai bus sužinota, kuomet Public Library valdyba sulygins komisijos priduotąjį ir augščiaus paminėtąjį katalogą su savuoju.

5. Iš periodinių leidinių musų Centralin Kningynan ateina šitie laikraščiai ir žurnalai:

1. Allgemeine Littauische Rundschau (nebeišeina).
2. Birutė; 1912 ir 1913 m.;
3. Dilgėlės;
4. Draugas;
5. Katalikas;
6. Kova;
7. Kurėjas, 1900 m., No. 1 iki 19, ėjo Chicago, Ill.;
8. Laisvoji Mintis, 1913 m.;
9. Lietuva, kompletai nuo 1898 m.;
10. Lietuvis, 1901 m., Philadelphia. Pa., No. 1—6, 8—10, 12;
11. Laisvė;
12. Lietuvos Žinios;
13. Lietuvos Ukininkas;
14. Nauja Draugija, 1899 m., Baltimore, Md.;
15. Pirmyn;
16. Saulė;
17. Šaltinis;
18. Tarka;
19. Tėvynė;
20. Vienybė Lietuvninkų, nuo 1897 m.; 1897 metų komplete truksta No. 4;
21. Viltis.

Taigi iš šio surašo matome, jog Centralin Kningynan neatsiųsta ir nesiunčia šitų leidinių: Aušra, Dagis, Darbininkų Viltis, Ateitis, Draugija, Keleivis, Lietuvių Žurnalas, Moksleivis, Rygos Garsas, Rygos Naujienos, Pasiuntinys, Pavasaris, Vadovas, Vienybė, Vaivorykštė, Teatras ir musų minėsiųjų laikraščių, kaip Lietuvių Laikraštis, Lietuvis, Vilniaus Žinios, Bitininkas, Aušra, Apšvieta, Spindulys ir tt.

6. Siunčiant Centralin Kningynan kningas ir periodinius leidinius reikia šitaip adresuoti: E. M. Anderson, Director, New York Public Library, 476 Fifth Ave., New York, N. Y.

7. Nuo tulo laiko kaikuriuose musų laikraščiuose rašoma, buk nesą kningyne jokios tvarkos, negalima esą susikalbėti, susirasti kningų, laikraščių ir tt. Dalis tų užmetimų gal ir turi kokį pamatą; bet didesnėje dalyje jie yra nepamatuoti. Visupirmu, tiesa, kad kningyne lietuviškai susikalbėti negalima, nesa ten nėra lietuvio; vargiai kningynas (Public Library) samdytų lietuvį tiktai lietuvių skyriaus delei, nes tą skyrių labai retai kas teatlanko; pagaliaus kiekvienas gali susikalbėti angliškai, maskoliškai ir lenkiškai. Teisybė, butų gera, kad lietuvis dirbtų Public Library. Tuokart nebutų abejonės, kad ilgainini musų skyrius pasidarytų viršiškai pilnas ir butų galima juo pasidžiaugti, kaipo tikruoju musų raštijos centru. Taigi gal ir gera butų, jei šis Laikraštininkų suvažiavimas išreikštų tą linkėjimą New Yorko Viešajam Kningynui, drauge pasižadėdamas siuntinėti Kningynan savo leidinius ir parupinti kitų išleistuvių išleistas kningas ir laikraščius.

8. Viršiaus minėta, kad reikalauta iš Sp. Dr-jos valdybos ingaliojimo padaryti ir ekspensus, jei tokie butų tvarkant musų Centralį Kningyną. Šičion pranešu, kad ekspensų pridaryta $4.31 ir šitaip jie paskirstoma: $1.50 „Tėvynės" spaustuvei už atspaudinimą 200 laiškų, kuriais kviečiau išleistuves prisidėti prie įsteigimo Centralio Kningyno: $2.81 išleista krasos ženkleliais susirašinėjimuose su išleistuvėmis ir Viešuoju Kningynu.

Žinoma, čion nerokuojama darbas, kurio taipgi šiek-tiek padėta.

4. Susirgus musų gerb. išdininkui, „Vienybės Lietuvninkų" leidėjui, p-nui Juozui Paukščiui, atsišaukiau į Spaudos Dr-jos Valdybą, kad išrinktų jo vieton kitą išdininką. Vienbalsiai paskirta išdininku iki šiam suvažiavimui antras „V. L." leidėjas, p-nas Kazys Brazis.

5. Lietuvių Spaudos D-jos iždo stovis.

Gerame stovyje, tai yra pilnai užsimokėję iki 1 d. gegužės šių metų, yra sekanti laikraščiai: Tėvynė, Lietuva, Katalikas ir Vienybė Lietuvninkų. Paminėtieji keturi laikraščiai išviso inmokėjo po $25.oo. Kiti laikraščiai yra skolingi: Laisvoji Mintis įmokėjo įstojimo $5.oo ir $1.oo mėnesinės, taigi iki 1 d. gegužės š. m. yra skolinga — $19.oo; taip pat $19.oo yra skolinga Darbininkų Viltis; Dagis įmokėjo $5.oo įstojimo ir $5.oo mėnesinės; dabar Dagis nebepasirodo, taigi kaszin, ar bebus ši skola sumokėta Draugijos iždan.

Jei visi laikraščiai sumokėtų savo mokestis iki 1 d. spalio š. m. tai mes turėtume gauti į Sp. Dr-jos iždą:

Nuo Laisvosios Minties	$24.oo
Nuo Darbininkų Vilties	$24.oo
Nuo Tėvynės	$5.oo
Nuo Lietuvos	$5.oo
Nuo Kataliko	$5.oo
Nuo Vienybės Lietuvnin.	$5.oo
Viso	$68.oo

Lietuvių Spaudos Draugijos iždė dabar yra pinigų $117.50. Atskaita atrodo šitaip:

Tėvynė	$25.oo
Lietuva	$25.oo
Katalikas	$25.oo
Vienybė Lietuvninkų ..	$25.oo
Dagis	$10.oo
Laisvoji Mintis	$6.oo
Darbininkų Viltis	$6.oo
Viso įmokėta	$122.oo

Išmokėta:

Popiera ir konvertai Sp. Drjos laiškams, 1911 m., ...	$3.00
3-jų čekių sukolektavimas	.30
L. Sp. Dr-jos sekretoriaus išleidimai 1911-1912 m.,	$1.20
Viso išmokėta	$4.50

Atitraukus išmokėjimus nuo įplaukimų, iždė lieka grynų pinigų $117.50. Jei sumokėtų iždan skolingosios išleistuvės augščiaus paminėtus $68.oo, tai iždė turėtume $185.50.

6. Rengianties prie IV-tojo L. Sp. Draugijos ir Laikraštininkų suvažiavimo, išsiuntinėjau visoms komisijoms, kiekvienam nariui atskirai pakvietimus dalyvauti suvažiavime, ar bent prisiusti raštu raportą iš savo darbų komisijose. Prisuntė p. J. J. Hertmanavičia raportą ir p. L. Šernas laišką, kuriame plačiai išdėsto savo pažiuras į musų terminologijos klausimą.

7. Pirm suvažiavimo išsiuntinėjau pakvietimus visoms išleistuvėms, priklausančioms prie Spaudos Draugijos, kad dalyvautų Suvažiavime. Iki šiol gavau atsakymą nuo „Kataliko" išleistuvės; ją atstovaus p. S. P. Tananevičia, o redakciją p. P. Brandukas. „Lietuvos" redakciją atstovaus p. Šernas; „Tėvynės" redakciją ir išleistuvę — V. K. Račkauskas; „Moksleivio" redakcija įgaliojo p. S. Tananevičią. „Tarka" pranešė, kad dalyvauti suvažiavime negali, bet kiek vėliaus prisidės prie Spaudos Draugijos.

8. Atskirai priduodu Suvažiavimui rokundą, kurią meldžiu įsakyti išdininkui apmokėti.

Su tikra pagarba

V. K. Račkauskas,
L. Sp. Draugijos sekr.

Tev. Myl. Dr-tes reikaluose.

TMD. VIRŠININKŲ ADRESAI:

Prezidentas — Pranas Butkus, 3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Sekretorius — J. Žemantauskas 789 Bank St., Waterbury, Conn.

Iždininkas — T. J. Povilaika, 804 Bank St., Waterbury, Conn.

Kningininkas — V. Mišeika, 3149 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Literatiškas komitetas:

B. K. Balutis, 3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.,

J. O. Širvydas, 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.,

J. Gabrys, 41 Bd. Batignolles, Paris, France.

ĮSITAISYKIM LIETUVIŠKAS VĖLIAVAS.

Tarpe kitų darbų musų Draugijoje vienas yra tas, kuriuo ikšiolei niekas nesirupina — praplatinimas lietuviškų vėliavų. Vėliavos su nacionališkais ženklais yra pas visas tautas labai gerbiamos, nes jos pakelia žmonių prigimtą sąmonę; jos primena, kad žmonės priguli prie kokios-nors giminės, kad turi savo broliusvientaučius, kad juos privalo mylėti ir pasigelbėti. Kuomet mes mylime savo vientaučius, tuomet išmokstame mylėti ir visus žmones, iš kokių tautų jie nebutų kilę. Bet tėvynės ženklą gerbti yra žėdno žmogaus augščiausi priedermė. „Tėvynės dumas yra šviesesnis už svetimą ugnį."

Laiku didelių švenčių, paminėjimų, apvaikščiojimų, iškilmių, prakalbų ir tt. vėliavos yra pirmiausis padabinimas procesijų ir salių. Duokim sau čia Amerikoje, per šventes ir iškilmes kiekviena tautystė iškaišo savo namus ir sales amerikoniškomis ir savo vėliavomis. Tik mes, lietuviai-amerikiečiai, net su gėda turime prisipažinti, savo vėliavų ikšiolei neturime ir niekuo savęs negalime parodyti. O jos nėra brangios, nėra sunku jąs įsigyti. Tik reikia noro save gyvais parodyti.

Jau pernai buvo rašyta „Vienybėje Lietuvninkų, jog vienas iš Brooklyno lietuvių — p. J. Struogis — ketina uždėti lietuviškų vėliavų dirbtuvę. Ikšiolei dar šita dirbtuvė buvo neatidaryta; mat minėtasis vientautis dar nebuvo tikrai sužinojęs, kokia ištikro yra musų vėliavos spalva. Tik dabar, kaip girdėjome, p. Struogis apie tą dalyką kalbėjęs su Dr. J. Basanavičium, ir neužilgo ketinąs atidaryti vėliavų dirbtuvę.

Jeigu ikšiolei nebuvo tam tikrų dirbtuvių, tai nunai ši kliaudis tapo pergalėta. Jeigu ikšiolei nebuvo tokios draugijos, kuri musų tautiškomis vėliavomis butų rupinusis, tai dabar šitas prisieina musų Draugijai atlikti. Kuopos ir tam pasišventę sąnariai, galėtų susirašyti su p. Struogiu (jo adresas: 442 Grand St., Brooklyn, N. Y.), ir surinkę nuo vietinių lietuvių šimtus apsteliavimų, galėtų kuopų naudai gauti nuo išdirbėjo šiokį-tokį rabatą ir praplatint lietuviškas vėliavas.

Kiekvieno Tėvynės Mylėtojo tai priedermė!

PASIVAIKŠČIOJIMŲ RATELIAI.

Be abejonės daugelis skaitytojų girdėjo ar skaitė iš laikraščių apie taip vadinamus „Walking Clubs" (Pasivaikščiojimų Ratelius), kurie tarpe amerikonų labai platinasi. Tečiaus gal mažai kas apie tuos ratelius giliau pamislijo: kas tie rateliai yra ir delko jie atsirado. Mes čia neturime vietos apie juos plačiai įsileisti, todel nors trumpai paminim, nes manom, kad musų Draugijos kuopoms bus tas naudinga.

Pasivaikščiojimų Rateliai nežinia kuomet prasidėjo organizuoties. Bet labiausiai New Yorko dienraštis „World" tą idėją pastumėjo, organizuodamas savo skaitytojų burelius ir rengdamas pėsčiųjų ekskursijas pasivaikščioti subatomis po pietų ir nedėldieniais. Dabar jau yra dideli tokie klubai tarpe amerikonų, vokiečių ir žydų.

Šitų žodžių rašytojui teko tokiose ratelių ekskursijose dalyvauti. Nedėldienyj po pusryčių susirenka ratelio sąnariai ir šiaip pašaliniai, abiejų lyčių ir visokio amžiaus žmonės, į šimtą ar daugiaus asmenų. Kišenėse ar popieriniuose maišeliuose visi nešas užkandžius. Ant paskirtos valandos visas burys traukia kokiu vieškeliu iš miesto. Suprantama, yra vadovai, kurie veda kalbas; yra juokdariai, kurie bovina „publiką" juokais; yra muzikantėliai, kurie turi savo „muzikas", etc. etc.

Rateliai pėsti atlieka kelionę nuo desėtkų mylių. Bet kelionė buna labai smagi ir linksma. Suprantama, daugumui ir kojos biskį atsimuša. Bet ilgainiui tokie vaikščiojimai pripratina prie kelionių ir išnašumo.

Dabar kada miestų gyvenimas atšipina žmonių jausmus, nusilpnina nervus ir sugniaužtas oras nustelbia sveikatą, šitokie pasivaikščiojimai labai naudingi. Jie atgaivina sveikatą, sustiprina kuną, atšviežina jausmus, suteikia sveiką apetitą valgyti, linksmai prabėga laikas, žmonės pripranta draugauties ir iškalbingai išnekėti.

Pas mus dar nėra tam tikrų Pasivaikščiojimų Ratelių. Užtai labai gerai butų, kad šitą pėsčiųjų ekskursijų madą imtų platinti TMD kuopos. Mums rupi apšvieta ir tėvynės meilė. Podraug turi rupėti musų brolių sveikata ir jų kuniška bei dvasiška ateitis. Atminkim, kad kaip netepama mašina dįla ar rudija, taip dįla ir rudija žmogus be jokio atsiputėjimo ar atgaivos.

Rochester, N. Y. Lapkr. 9 d. vietinė TMD. 52 kp. paminėjimui Kražių skerdynės 20-ties metų sukaktuvėms, surengė prakalbas. Atidaręs vakarėlį, kuopos pirmininkas p. S. Klimaitis, paaiškino publikai šiųjų prakalbų tikslą ir vakarėlio svarbą. Po tam po poros dainelių — dainavo choras „Aidas" — p. Klimaitis trumpai ir aiškiai nupiešė historiją Kražių skerdynės, kurioje daugelis musų nekaltų tėvų, motinų, brolių ir seserų praliejo kraują, gindami nuo rusų valdžios savo bažnyčią. Potam kalbėjo p. Vaivada. Šisai vyrukas gal turėjo ne blogus norus, bet ant nelaimės jis musų laimei ir apšvietimui kito kelio neparodė, kaip tik kalė į klausytojų galvas, kad Markso (socialistų) prisakymus pildytų. Kaip kada gal gerai ir Marksas, bet juk mums reikia šiandien, verkiant reikia apšvietos. Mums reikia gaivinti savo tarpe tautišką vienybę, stiprybę ir progresą. Kai kulturiškai pakilsime, tai tada rasime laimės kelią ar su partijų pagalba ar ir be jų. Todel šitokiuose vakarėliuose panašios prakalbos visai nepritinka. Galiaus kalbėtojas nė iš šio nė iš to užkliuvo ir už Liet. Mokslo Dr-jos pasiuntinių, ant galo kulturą visai pasmerkė!

Pagaliaus vėl kalbėjo p. Klimaitis — apie TMD. tikslą. Toliaus dar choras padainavo keletą dainelių.

Vakarėlio programas buvo labai ilgas, delto jis nė nebuvo užbaigtas, nes iki pusnakčio tęsianties publikai pabodo ir žmonės pradėjo eit namo.

Publikos buvo pilna svetainė. Kuopon įsirašė vienas naujas narys.

Tegyvuoja pavyzdinga kuopelė ir terengia kuotankiausiai kulturiškus vakarėlius!

K. A. Orlauskis.

NAUJI NARIAI, PRISIRAŠĖ PRIE TĖV. MYL. DR.

Kp. No.

3 **Brooklyn, N. Y.** Kalikauskas Pr., Stankevičius P., Vingelienė O., Stanevičius I., Gegžnas J., Litviniutė M., Lukmanas Pr., Maliauskas A.
5 **Waterbury, Conn.** Paukštys K., čibirka K., Mantvila J.
22 **Chicago, Ill.** Jakaitis B., Chmieliauskas J. A., Jurgelionis K., Drangelis K.
23 **New Britain, Conn.** Salaveičikas A., Mazlaveckas J., Mikalauskas A., Klimas J., Ancerevičius T., Pilvelienė A.
28 **Chicago, Ill.** Milaševičius P., Pagareckis J., Kucis S., Cibulskis P., Vitkus K., Klevečka J., Backis L.
33 **Chicago, Ill.** Lapinskas A., Kulikauskas J.
47 **Cleveland, Ohio.** Dereška M., Šimonis M.
48 **Los Angeles, Cal.** Valuckas F., Degutis P.
52 **Rochester, N. Y.** Masilionis A., Kaušakis J., Davidonis J., Ragauckas A., Subatavičius K., Jančius M., Kaušakis P., Gudonis J., Unčiuras J., Gumauskas V., Semaška K., Orlovskis K. A., Žigelis J., Senkus M., Brasas J., Rašimiutė K., Balaišiutė M., Plikiutė V., Šinkunas A., Širvinskas A. P., Yndilas Pr., Bagdanavičius M., Šukis Pr., Medžiukas M., Degutis Pr., Bendaitė O., Rimkus A., Dapšys K., Juodviršis P., Gailiušis J., Ramaškas N., Jankauskas J., Vizbaras A., Glaveckas S., Uzdila V., Valtas A.
53 **Clinton, Ind.** Nevardauskas A.
58 **Grand Rapids, Mich.** Ratkevičius M., Karvelis A.
74 **Philadelphia, Pa.** Ivanauskas J., Kaulinskas J., Sakalauckas B.
84 **Kingston, Pa.** Pikunas L., Antanavičiutė K.
117 **Rockford, Ill.** Ulinskas J., Vaineikis J., Andrikis J.
121 **Racine, Wis.** Babelis J., Dargis L., Darkintis A.
127 **East Chicago, Ill.** Jasaitis J., Labeikis J., Lapėnas V., Podžiunas R., Kreiza A., Puslėnas J., Kreiza Ad.
137 **Buenos Aires, Argentina.** Kaikaris J.
138 **East Arlington, Vt.** Purvėnas M.
146 **Šiauliai, Lietuvoje.** Vienas narys.
151 **Haverhill, Mass.** Dzingelevičius S., Maknickas J., Stravinckas P., Truska J., Gardziulis P., Pritkus J., Kazlauskas A., Stravinskiutė M., Valinkevičiutė V., Subačius J., Bakanauskas S., Krukonis A.

Pavieniai: Klimas N., Stepanavičius K.

J. Žemantauskas,
T. M. D. sekretorius.

KRASOS DĖŽUTĖ.

J. K.: Pereitame „V. L." num. musų gerb. pirmininkas jau atsišaukė į kuopas ir kvietė, kad p. J. Vanagaitį kiek galima pagelbėtų ir, kur galima, padėtų jam prakalbas surengti, nes jis galės podraug ir musų Draugijai daugeliu pagelbėti. p. Vanagaitis iškalbiai sako prakalbas ir gerai apsipažinęs su musų tautos kulturiniais reikalais. Jisai dabar išvažiavo į Amsterdam, N. Y., ir apylinkes. Ketina paskui traukti į Chicagą ir vakarines valstijas. Susirašyti su juo reikia šiuo adresu: **V. Daunora, 229 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. (perduot Vanagaičiui).**

Onai M.: Da tikrai nežinome, ar išėjo Lietuvoje bent vienas iš dviejų žadėtųjų dienraščių. Jau žada išeiti ir trečias! Tai bus Kaune „Tėvynės Garsas", kurį leisiąs p. Banaitis.

P. Dem.: Straipsnelio jau nedėsim, nes tas paraginimas bus nebereikalingas. Matysite šitame numeryje pagarsinta čielą eilę naujai prisirašiusių narių. Draugai, pasistengkite taip savo kuopas didinti, kaip kuopos Rochester, Brooklyn, New Britain, E. Chicago ir Haverhill!

NAUJI RAŠTAI.

„Vaivorykštė", I knyga, 1913 m. Turinys: Maironis — Musų vargai (poema), M. Gustaitis — Kur beplaukti? Špižinis varpas (eilės), Gasparas Kuzavas — Kraujas, Liudas Gira — Disonansai, M. Vaiktus — Liudnojo rudens garsai (eilės), Akstinų Vincas — Literato užrašai, M. Dagilėlis — Nupuolęs dainius (eilės), Paparonis — Inkvėpimas, Ant Pr-tų ežero, Gyvenimo ratas, Finis cornat opus (eilės), Vincas Krėvė — Žiemos nakčių sapnai, M. Gustaitis — Ko jis toks linksmas? (eilės), Faustas Kirša — Rudens metu, Elegija, Poetas, Pavasaris (eilės), Vincas Krėvė — Egojistas, M. Vaitkus — Šviesųs atminimai (eilės), Liudas Gira — Kaipir pasaka, Vincas Krėvė — Pratjekabuddha (pasaka), Faustas Kirša — Jaunas berželis, Tyrų bangos, Laimės ratas, Upelis (eilės), Ignas Šeinius — Bangos siaučia (apysaka), Iš lietuvių liaudies poezijų, H. W. Longfellow (Kalėdų Kaukės vertimas) — Hiavatha Medžioklė, A. Mickevičius (Linosai vertė Paparonis) — Vaikelių malda, Liudas Gira — Kalevala, dr. M. Gustaitis — Puškinas ir Krimo Sonetai, Liudas Gira — Literaturos pašnekos, Nuo Leidėjo ir nuo Redaktoriaus.

„Vaivorykštė", II knyga, 1913 m. Turinys: Maironis — Musų vargai (poema), M. Vaitkus — Motina, Landelio paveikslas: Laimingoji motina (eilės), M. Gustaitis — Paskendęs varpas (eilės), Kalėdų Kaukė — Jura ir mergos, Paveikslas, Tusčia, Atmintis (eilės), Paparonis — Anksti rytelį, Užia vėjas, Putinas — Man čia gera, Audra, Paskutinis spindulys (eilės), Adomas Juodasis — Aušrelė, Močiutė, Vakarų aušrelei gęstant (eilės), Faustas Kirša — Mirštančiam poetui, Skaudus likimas (eilės), Kazys Binkis — Kaime, Debesėliai šilkasparniai (eilės), Adomas Juodasis — Svajonėlė, Sapnų sutartinė, Vincas Krėvė — Indas, kuriame karalius laiko geriausiąjį savo vyną, Vaišgantas — Augštaičių vaizdeliai, Vincas Krėvė — Nedasapnuoti sapnai, Ignas Šeinius — Bangos siaučia (tąsa), Iš lietuvių liaudies poezijų, Liudas Gira — Del musų dainų, dr. M. Gustaitis — Orientalinė srovė Europos literaturoje, Kritika ir bibliografija.

Nuo „Vaivorykštės" Redaktoriaus. — „Vaivorykštėn dėsime apysakas, noveles, dramos veikalus, poezijas, — taip originalus, taip geresniuosius svetimų literaturų pavyzdžius.

„Vaivorykštė" mielu noru dės taip-pat visokius literaturos formoje išreikštus atsiminimus iš musų kulturos darbo, istorijos, kelionių inspudžius, bijografijas ir tam lygu.

Antrą knyga pradedant „Vaivorykštėje" dėsime sistematiškai vedamą musų literaturos bei dailės kroniką. Pasirupinsime duoti taip-pat ir kitų kulturinių tautų dailės apžvalgą.

Ypatingą domą kreipsime in literaturos ir dailės kritiką. Kritikos skyrių stengsimės, kiek tik išgalėsime, nenuskausdami pačios dailiosios raštijos skyriaus, paplatinti. Dėsime ne tik literaturos studijas, bet ir musų knygų recenzijas.

„Vaivorykštės" kaina metams, užsieniuose, 5 rub., atskirų knygų kaina 1 r. 20 kap. Prenumeratą reikia siųsti šiuo adresu: „Vaivorykštė", pačto dėž. 63, Vilnius, Russia.

Lietuvos pasakėlė. Vienaveiksmis dramatinis poemas. Vydunas.

„Ruta''. Tilžė. 1913 m. Pusl. 32. Kaina. 15 c.

Griuvėsiuose. Gyvenimo vaizdelis. Konstantinas Jasiukaitis. „Laisvės'' spauda, So. Boston, Mass. 1913 m. Pusl. 46 Kaina 15c.

Ženyba ir žmogaus gyvenimo siekinys. Parašė Barabošius. „Laisvės'' spauda, So. Boston, Mass. 1913 m. Pusl. 30. Kaina 10c.

„Draugija'' N 81. Turinys: kun. A. Dambrauskas — a. a. vyskupo Gasparo Cirtauto paminėjimui, M. Gustaitis — Poezija (eilės), Putinas — Varpininkas (eilės), M. Gustaitis — Trejopa meilė (eilės), Putinas — Juodas kryžius, Bendra pilis (eilės) prof. K. Paltarokas — Socialis klausimas, J. D. Kareivis — Dvejopas galas, A. Maliauskis — Belgijos valstiečių sąjunga, Bibliografija ir kritika, A. J. — Horodlo (Gardelio) unija, a. a. kun. Peliksas Sereika.

„Jaunimas'' už spalių mėn.

„Moksleivis už spalių mėn.

„Pavasaris'' N 10.

Vietinės Žinios

Kun. Vladislovo Dembskio laidotuvės. Lapkričio 16 d., nedėlioj, Middle Village (Brooklyno priemiestis) krematorijoje tapo sudegintas kunas **kun. Vladislovo Dembskio,** kuris pasimirė lapkričio 14 d., 1 val. po pietų, Scrantone, Pa. Kun. Vl. Dembskio kunas tapo sudegintas todel, kad velionis gyvas budamas skaitė tokį numirėlių laidojimo budą geriausiu bei tinkamiausiu; tos idėjos platinimui tarpe lietuvių jis išvertė liet. kalbon kningelę „Kaip geriausiai laidoti numirėlius''.

Kun. Vlad. Dembskis buvo tvirtos valios žmogus ir uoliausis laisvos minties skelbėjas tarpe lietuvių. Tai buvo vienas iš prakilniausių lietuvių, kurie nieko nesigailėjo delei savo idėjų praplatinimo, delei lietuvių naudos.

Velionio kuną parvežė iš Scrantono Brooklynan 5½ val. vakare; nuo stoties (Hoboken, N. J.) kunas buvo atlydėtas pas p. Draugelio svetainę (73 Grand Str.), kur buvo susirinkęs gražus lietuvių burelis — salėje p. J. O. Širvydas susirinkusiems plačiai papasakojo apie velionio, Vl. Dembskio, nuopelnus bei jo gyvenimą.

Paskiau velionio kunas, lydimas 16 karietų, kuriose važiavo Vl. Dembskio pagerbėjai, tapo nugabentas krematorijon, kur laukė jau apie 80—100 žmonių.

Krematorijoje prakalbas laikė d-ras J. Šliupas, p. Račkauskas ir p. J. Augunas. Tai buvo labai griaudulingos atsisveikinimo su velioniu prakalbos. Atidarius karstą kiekvienas iš susirinkusių dar kartą pamatė vel. Vl. Dembskį ir pasakė paskutinį atsisveikinimo žodį... Štai, galop, karstas su velionio kunu tapo įstumtas krematorijos pečiun sudeginimui. Visų susirinkusių nusilenkė galvos, visų akyse matėsi apgailos ašaros — visi jautė, kad persiskyrė amžinai su vienu iš geriausių savo draugų, su laisvos minties skelbėjų...

Kaikurie iš susirinkusiųjų labai griaudžiai verkė; ypač karštai aimanavo atidengus velionio karstą ir tariant jam paskutinį sudiev, poni L. Šliupienė ir p-lė Hipatija Šliupiutė. Mat, jiedvi per ilgus metus gyvenant kartu buvo su juom tvirai sujungtos draugiškais ryšiais, nes visas velionio gyvenimas — tai pilnas meilės ir prakilnumo. Kun. Vl. Dembskio laidotuvėsna atvyko visa d-ro J. Šliupo šeimyna.

Laisvės Kareiviai iš So. Bostono prisiuntė puikų gyvų gėlių vainiką.

Pasibaigus laidotuvėms, visi susirinkusieji išsiskirstė apimti apgailos ir nusiminimo jausmų Tegul kiekvienas iš velionio Vl. Dembskio pagerbėjų užlaiko visad savo atmintyje jo prakilniąsias mintis, jo laisvės idėją! Tegul velionio vardas bus gerbiamas visų lietuvių ilgus-ilgus metus!...

Kun. V. Dembskio laidotuvių vakarėlis. Po sudeginimo velionio kun. Vladislovo Dembskio kuno, kaikurie palydėjusiųjų jį amžinan atilsin sugrįžo į p. Draugelio salę, kur buvo parengtas tam tyčia vakarėlis. Susėdę svečiai prie gan ilgo stalo, šnekučiavosi tarp savęs apie velionį kun. Dembskį, kurio didelis ir gražus paveikslas, gėdula apdengtas, buvo pastatytas vienam stalo gale ir apie įvairius kitus dalykus. Šiek-tiek užkandus, vakaro vedėjas, p. A. M. Martus, paprašė d-ro J. Šliupo, kaipo artimiausio kun. Dembskio draugo, papasakoti susirinkusiems svečiams apie velionį. D-ras Šliupas trumpoj savo kalboj aiškiais ruožais nupiešė kaikurias velionio charakteringas ypatybes bei jo įsitikrinimus. „Kun. Vladislovas Dembskis'', — sako d-ras Šliupas, — „buvo ne vien tik laisvamanis, ne vien tik didelis, gal vienas didžiausių socialistų, betgi ir pavyzdingas žmogus. Jo gyvenimas buvo tyras ir gražus. Ligi paskutinių savo gyvenimo valandų kun. Dembskis buvo nukreipęs savo viltį laisvamanybon ir socializman...'' Toliau apie velionio kun. Dembskio nuopelnus bei apie dalykus su juo besirišančius kalbėjo dar p. p. Račkauskas, Širvydas, d-ras Becevičius, Keistutis Šliupas, Lutkauskas ir p-lė O. Karaliutė nuo vietos moterų. P-as Keistutis Šliupas papasakojo apie kun. Dembskį, kaipo pirmutinį savo mokytoją. Kun. Dembskis, kaipo mokytojas, buvęs gana šiurkštus ir mokino sulig savo ypatingų, senoviškų metodų. Taiki, kun. Dembskis, kaipo mokytojas skyrėsi nuo kun. Dembskio, kaipo žmogaus.

Rods, sumanius J. Šliupui išleisti velionio biografiją, suaukota kun. V. Dembskio biografijos fondan 31 dolaris. Čia paduodame ir aukavusiųjų vardus.

Po 2 dol. aukavo: ponia B. Daunorienė ir p. M. Bučinskas.

Po 1 dol. aukavo: d-ras J. Šliupas, P. Stankevičius, J. O. Širvydas, dr. A. Bacevičius, A. Shrupskis, V. Jankauskas, P. Kiburis, J. Ambraziejus, Pr. Živatkauskas, J. Baniulis, O. Karaliutė, K. Brazys, B. Vidžiunas, A. Liutkauskiutė, V. Daunora, P. Kisielius, V. K. Račkauskas, V. Struogis, Struogienė, A. Martus, J. Gagilas, J. Lutkauskas, J. Augunas, O. Draugeliutė, J. Mikaitis ir V. Šibanauskas.

Po 25c. aukavo: K. Kriaučiunas, J. Ambrozaitis, P. Inca ir M. Mizara.

Be to, reikia paminėti, jog šitame vakarėlyje išrinktas tam tikras literatinis komitetas, kuris surinks medžiagą a. a. kun. V. Dembskio biografijai, ją apdirbs bei sutvarkys. Komitetan išrinkti šie asmenįs: Dr. J. Šliupas, p. V. K. Račkauskas ir p. J. O. Širvydas. Aukų rinkimo ir kontroliavimo komitetan išrinkti šie: pp. P. Stankevičius, V. Šibanauskas ir p-lė O. Karaliutė. Prie šių pastarųjų, aukų rinkimui ir kontroliavimui, dar paskirs du asmeniu vietos Liet. Laisvamanių Susivienijimo kuopa iš savo sąnarių.

Jeigu neklystame, šį vakarėlį parengė vietos L. L. S. (Ferrero) kuopa.

Mikas Petrauskas nuo lapkričio 20 d. apsigyvena New Yorke — 101 W. 117 gt.

Lapkričio 12 d. „Vien. Liet.'' redakcijoje apsilankė lapkričio 11 d. sugrįžęs iš Lietuvos ant laivo „Kaiser Wilhelm II'' žinomas tarpe Amerikos lietuvių veikėjas, **Nikodemas Želvis** iš Waterbury, Conn. Lietuvon gi jis buvo išvažiavęs rugsėjo 9 d. š. m.

A. † a. Pov. Greiviškis. Lapkričio 6 d., išsirgęs 4 savaites Brooklyno ligonbutyje, mirė **Pov. Greiviškis,** S. L. A. 76 kp. narys. Velionis turėjo 23 m. amžiaus, buvo nevedęs. Paėjo iš Kauno gub., Zarasų (Ežerėnų) pav., Panedėlio par., Narijikų kaimo. Amerikoje išgyveno 5 metus, siuvėjas. Lapkričio 9 d. buvo gan iškilmingai palaidotas šv. Traicės kapinėse — lydėjo apie 100 žmonių ir 25 vežimai. Jo du broliu ir sesuo uždėjo ant kapo du gyvų gėlių vainiku.

Lapkričio 15 d. ant laivo „Czar'' (Rusijos-Amerikos linijos) išvažiavo Lietuvon **Vincas Alksninis** iš New Britain, Conn. Jis paeina iš Giraičių kaimo, Šventežerio gminos, Seinų pav., Suvalkų gub. Amerikoje pragyveno apie 8 metus. Nuo 1908 m. Vincas Alksninis buvo uolum „Vien. Liet.'' platintoju ir vienu iš geriausių jos sądarbininkų bei korespondentų. Ypač jis atsižymėjo savo labai turiningomis ir kiekvienam skaitytojui pageidaujamomis korespondencijomis. Jis pasižadėjo bendradarbiauti „V. L.'' ir ateityje, priduodant žinias ir straipsnius iš Lietuvos. V. Alksninis išvažiavo Lietuvon su tikslu pasinaudoti manifestu delei kareiviavimo. Gal but, kad jis po tulo laiko sugrįš Amerikon.

Mitchelis išvažiavo. Tik-ką išrinktas New Yorko ir Brooklyno miestų majoru John Purroy Mitchel iškeliavo trijoms savaitėms į Panamą. Naujasai majoras pasirengęs tom kelionėn, idant šiektiek pasilsėti ir savo nestiprią sveikatą sudrutinti.

Majoro rinkimuose John Purroy Mitchel (fusionistas) gavo 355,888 balsus; McCall (demokratas) 234,679 bal.; Russell (socialistas) 32,109 bal. Taigi Mitchelis gavo 121,209 bal. daugiau už McCallą. Tatai aiškiai mums parodo, kad garsioji Tammany Hall, kuri per ilgus laikus laikė savo rankosna miesto valdžią, šiuo tarpu pralaimėjo. Šitie rinkimai skaitoma mirtinuoju smugiu, kuris užduotas tamaniečiams. Vargiai begu jei nuo to smugio visiškai pasveiks.

Didelė ekspliozija. Pereitą savaitę ant North Tryliktos ir Kent ave. Standard Žibalo kompanijos dirbtuvėje ištiko ekspliozija, kuri sudrebino visus apielinkėje esančius namus. Kad kas butų žuvęs, neteko dar sužinoti. Tik lekianti iš langų stiklai keletą sužeidė.

ŠIS TAS.

Originališkas ligonbutis.

Muencheno mieste (Bavarijoj) tulas d-ras Roblich po ilgų ištyrimų persitikrino, kad visos žmogaus skilvio bei žarnų ligos paeina nuo to, kad žmonės vaikščioja dviem kojom. Tas įprotis, jo nuomone, visai nenormališkas ir priešingas gamtos įstatams. Jis sako, kad reikia ėjimui sunaudoti kojas ir rankas. Pasiremdamas ant to išvedimo, d-ras Roblich atidengė ligonbutį, kuriame jis ir gydo savo pacientus naujai išrastu budu: kasdien, keturis kartus po 20 minučių, jis priverčia savo ligonius bėgineti ant keturių. Nereikia abejoti, kad Roblicho ligonbutis turės didį pasisekimą ir greit pragarsės, nes žmonės tankiai mėgsta, kad iš jų kartais dikčiai pasijuoktų.

Įdomus vienok reginys, kada Muencheno ligonbučio gyventojai virsta keturkojais.

Japoniškai.

— Tai tamsta Japonijoj buvai? Turbut išmokai taipgi jų kalbą?

— Žinoma...

— O kaip jie vadina medį?

— Tam.

— O kaip jie vadina du medžiu?

— Tam, tam.

— O kaip vadina girią?

— Tam, tam-tam, tam-daram, tam, tam, tam... **J. J. N.**

*

Šių laikų jauna pora.

(Monologas.)

Nuotaka dideliame išgąstyje, ašarodama, mėtosi buduare.

— Ach, Dieve mano! Štai jau dešimta pasibaigė, juk kiekvieną minutą gali ateiti mano Pranukas, o jokiu budu negaliu surasti savo dantų; velniai žino, kur aš juos įkišau. Tai bus siurprizas, kada jis pamatys, kad mano burnoje nėra nė vieno danties (jieško toliaus žando).

(Monologas 2.)

Jaunikis Pranas, taipgi labai susinervavęs bėgioja iš vieno galo kambario į kitą ir verčia-knisasi po visas spintas bei komodes.

— Prakeikimas! Juk reik atsitikti tokiai nelaimei! Lygiai dešimtai valandai pasibaigus aš turėjau buti pas Petrusę, o mano dešiniosios akies nėr ir nėr. Nejaugi reiks susitikti su ja sukraipyto amuro pozoje. O! (vis jieško akies).

(Dialogas.)

Pranas įeina Petrusės kambarin perrišęs kairiąją akį. Nuotaka sutinka jį su užrišta skaraite burna.

— Ach, mano širdelyte, tu nepatikėsi, kaip man skaudu. Šiandien tik viena akimi galiu žiurėti ant tavo gražaus anioliško veidelio: kairiosios akies uždegimas privertė mane užsidėti šitą ryšį. Atleisk man, mano drauge, sukrypusiam tavęs garbintojui.

— Ach, Pranuk, man ir tavo viena akis už viską brangesnė pasaulyje. Stebėtinas dalykas — kokia tarp mudviejų simpatija: tau pradėjo skaudėti akis, man, tuom pačiu laiku, pradėjo gelti dantįs, aš tik-tik galiu delei skausmo kalbėti ir butinai turiu laikyti skarike uždengtą burną.

Pranas parėjęs namon labai sujudintas pamatė, kad jo mylimoji kačiukė žaidžia su jo dingusia akimi. Petrusė gi pamatė, kad jos bolanka Zizi ką-tai graužė po kanapos. Pažiurėjusi tenai, ji surado savo žandą išdykusio šunyčio dantyse.

STIPRUS NUODAS.

Maistas, kurį mes valgome, ne visuomet yra visiškai suvirinamas, kai-kurios dalelės liekasi kune. Sveikose ypatose, kuriose kiekvienas organas veikia reguliariai, šitos dalelės yra prašalinamos be jokio trukdėsio. Jeigu virinimo organai nedirba taip, kaip tai turėtų, tai nesuvirintos dalelės rugsta ir pusta, pagamindamos stiprų nuodą, kurį kraujas išnešioja po visą kuną. Tai paaiškina, kodėl visas kunas sugenda, kuomet viduriai yra apsunkinti. Tokiame atsitikime Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Elixiras yra atsakantis vaistas, nes jisai visiškai išvalo vidurius ir užlaiko juos tyrais. Jisai išvarys visas atmatas ir tuom pačiu tarpu sustiprins vidurius taip, kad jie galės atlikti savo darbą be jokios pagelbos. Jisai yra geras visose skilvio, kepenų ir vidurių ligose. Aptiekose. Jos. Triner, Manufacturer, 1333-1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill. Raumenų ir sunarių štyvumuose, sutinimuose ir išsisunkimuose Trinerio Linimentas suteiks jums greičiausią pagelbą.

BALIUS IR DAINOS!

„Aidas'' choras parengia puikų balių su dainomis, Ketverge — Thanksgiving Day — 27 lapkričio-Nov., 1913. Columbia svetainėjee, 736 3-rad ave., kampas 24-tos str., So. Brooklyn, N. Y. Pradžia 3-čią val. po pietų. Įžanga ypatai 25 centai.

Visus kviečia **„Aido' choras.**

REIKALINGAS PARDAVĖJAS

Pardavinėti musų prekes: sidabrinius šauktus, viryklos įrankius, britvas, typewriterius ir kitus daiktus. Dirbt gali visą laiką arba vakarais. Uždarbis nuo $5.oo iki $25.oo į savaitę. Rašykit lietuviškai pas:

Co-operative Bargain Exchange,
1823 W. Mulbery St., Baltimore, Md.
(48)

REIKALINGAS LIETUVIS,

mokantis gerai lenkiškai, rusiškai ir angliškai kalbėti. Turi buti pilietis. Atsišaukit į „Vienybės Lietuvninkų'' administraciją pridėdami už 2c. markę.

AR TURI

Mano kataliogą kningų, skrybelių ir kitokių daiktų, kaipo tai: maldakningių lietuviškų, lenkiškų, rusiškų ir angliškų ir šiaip visokių kningų; popierų laiškams su lietuviškais, lenkiškais ir rusiškais apskaitymais ir tt. visokių daiktų. Rašykite šiandien, o gausite kataliogą dykai.

C. Kentraitis,
448 Leonard Str., Grand Rapids, Mich.
(49)

LIETUVĖ AKUŠERKA IR NURSĖ,

Baigusi Mokslą Columbijos Kolegijoj. Geriausiai prižiurių moteris palage ir visokiose ligose, — už pigią prekę. Kalbu lietuviškai, rusiškai, lenkiškai, vokiškai ir angliškai.

Mrs. A. Hopp,
220 Mc Dougal St., Brooklyn, N. Y.
Telefonas: East New York 1643-W.
31—12—13

ANT PARDAVIMO.

Parsiduoda bučernė labai geroje vietoje, apgyventa tarpe lietuvių ir lenkų; biznis eina gerai per 20 metų. Priežastis pardavimo — keliauju į tėvynę. Krepkitės sekančiu adresu:

John Kovach,
36 Grand st., Brooklynn, N. Y.
(48)

Galvos Skaudejimas

neprivali buti lengvai traktuojamas. Jis reikalauja greitos pagelbos ir greito palengvinimo. Imkit

Severos Plotkeles nuo Galvos Skaudejimo ir Neuralgijos

Severas Wafers for Headache and Neuralgia

o atjausite tą, ko reikalaujate: greitą palengvinimą galvos skaudėjimo. Jos išeis jums ant sveikatos. Laikykit visados jų dėžutę po ranka.

Kaina 25 centai už dėžutę su 12 plstkelių.

Užketejimas

galvos sukimai, tulžiavimas ir panašųs nesveikumai iš jaknų duodasi lengvai gydyti, jeigu vartosime

Severos Pigulkas Del Kepenu

(Severas Liver Pills)

sulig padavadijimo. Jos veikia smagiu budu ir pataiso sirguliuojančiu žmonių sveikatos padėjimą. Imkite po vieną arba po dvi kas vakaras, o ištikro jausitės daug geriau.

Kaina 25 centai.

Aptidkose. Neimkit kitų. Sakykit "Severos." Jejgu neturėtų, parsitraukit stačiai nuo mus.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

KONCERTAS!

SCENOS MYLETOJU CHORAS

Su pagelba gerbiamo M. PETRAUSKO

surengia

KONCERTĄ

kuris atsibus

29 d. Lapkričio=November, 1913 m.,
McCADDIN MEMORIAL HALL,
BERRY STREET,
tarp So. 2ros ir 3czios gat., Brooklyn, N. Y.

Koncerte dalyvaus atsižymėję šioje apielinkėje dainininkai: p-lė El. Kancieriutė, K. Kriaučiunas, S. Vaineikis ir P. Rimkus.

Čia bus dainuota:

solo, duetai, kvartetai ir maišyto choro dainos.

Tikimes, kad kiekvienas atsilankęs bus pilnai užganedintas.

Į trumpą laiką sugrįžus M. Petrauskui iš Shenandoah, Pa., kur turėjo vakacijas, nebuvo galima surengti kokį nors didesnį muzikališką vakarą; todėl, tam tikslui Scenos Mylėtojų Choras parengia didelį koncertą.

Šitas vakaras bus paskutinis prieš adventus; todel tikimės, kad kiekvienas norės gražių dainų pasiklausyti.

Koncerto pradžia 8:15 val. vakare.

Po koncertui bus lietuviški šokiai.

Visus kviečia atsilankyti **KOMITETAS.**

Tikietų kainos: 50, 35 ir 25 centai.

Tikietus galima gauti „Vienybės Lietuvninkų'' redakcijoje, pas J. Kundrotą, K. Liutku, Daunoro Aptiekoje ir pas visus Scenos Mylėtojų Choro narius.

LIETUVIŠKA MUZIKOS KONSERVATORIJA

101 So. 2nd Str. Brooklyn, N. Y.

Mokinama dainavimo, kompozicijos, piano, smuikos ir t. t.

Direktorius M. PETRAUSKAS.

BĖKIM GREICIAU!

Nes dabar yr proga užsisteliuoti Rudenines ir Žiemines drapanas ant orderio pos Lietuvę kriaučių už labai sumažintą prekę.

Moteriškus siutus siuvam už $12 iš gerų vilnonių materijų, o ką apie padarymą ir pritaikymą tai nėr ko klaust, nes jau senei yra visems žinomas kriaučius, kurio darbu visi gėrisi. TAIPGI SIUVAM IR VYRAMS drapanas ant orderio atsakančiai didžiausiam pasirinkime, nuo $18.00 ir aukščiau. Mųs dirbtuvė atdara kas diena ir nedėldieniais orderius priimam. Kreipkitės po adresu:

PETRAS SHERTVITES

370 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.

Pagal Willamsburg Tiltą.

Turiu už garbę pranešti draugystėms, kliubams, ir kuopoms kad išdirbam visokius ženklus, ,,badges,'' saloloido ,,botonus.'' Visokius ,,emblems,'' su antrašais ar paveikslais išdarom ant auksinių, paauksuotų, ar juodo metalo guzikų už labai pigę prekę.

Ant kožno pareikalavimo išsiunčiame prabas ,,sempelius'' ir jų prekes.

PAJIEŠKAU AGENTŲ.

REIKALAKIT KATALOGŲ.

A. STRUPAS, NOVELTY CO.

123 Ferry St., Newark, N. J.

KELIAUJANTIEMS EUROPON.

Mėnos išplaukimo October ir November mėn., ir laivų vardai.

RED STAR LINE Į ANTVERPEN.

Laivakortės prekė $35.00.
Nov. 5. Finland.
" 12 Lapland.
" 19 Zeeland.
" 26 Kroonland.

RED STAR LINE iš PHILADELPHIA, PA. Į ANTVERPEN — $33.00.
Nov, 7 Menominee.
" 21 Maniton.

HOLLAND-AMERICAN LINE Į ROTTERDAM.
Laivakortės prekė $37.00.
Nov. 4 New Amsterdam.
" 11 Noordam.
" 18 Ryndam.
" 25 Rotterdam.

NORTH GERMAN LLOYD Į BREMEN.
Laivakortės prekė $37 ir 40.
Nov. 2 Bremen.
" 4 George Washingtton.
" 7 Kronprinzessin Cecilie.
" 14 Kaiser Wm. der Grosse.
" 16 Prinz Friedrich Wilhelm
" 21 Kaiser Wilhelm II.
" 23 Grosser Kurfuerst.
" 28 Kronprinz Wilhelm.
" 30 Friedrich der Grosse.

NORTH GERMAN LLOYD iš BALTIMORE į BREMEN — $33.00; trečia klasa $ 36.00.
Nov. 5 Neckar.
" 12 Main.
" 26 Rhein

HAMBURG-AMERICAN LINE į HAMBURGĄ.
Laivakortės prekė $35.00 ir $37.50.
Nov. 1 Imperator.
" 1 Patricia.
" 6 Kaiserin Auguste Vict.
" 15 Pretoria.
" 19 President Grant.
" 22 Imperator.
" 27 Amerika.
" 29 President Lincoln.

HAMBURG-AMERICAN LINE iš BALTIMORES, MD. į HAMBURG.
Laivakortės prekė $33.00.
Nov. 11 Barcelona.
" 25 Bosnia

HAMBURG-AMERICAN LINE iš PHILADELPHIA į HAMBURG.
Laivakortės prekė $33.00 ir 35.00
Nov. 10 Prinz Adalbert.
" 29 Prinz Oscar.

HAMBURG-AMERICAN LINE iš BOSTON į HAMBURG.
Laivakortės prekė $33.00 ir 35.00.
Nov. 22 Cleveland.

RUSSIAN AMERICAN LINE Į LIEPOJŲ—LIBAVA.
Laivakortės prekė į Libava $33.00
Laivakort. prekė į Rotterdam $31.00
Nov. 1 Russia.
" 15 Czar.
" 29 Kursk.

CUNARD LINE Į LIVERPOOL, O PASKUI PER HULL Į BREMEN, HAMBURG, ROTTERDAM, LIBAVA.
Laivakorčių prekė:
į Liverpool $35.00 ir $37.50,
į Bremen, Hamburg ir Rotterdam $37 ir 40.
į Libavą—Liepojų $39 ir 42.
Nov. 1 Carmania.
" 5 Lusitania.
" 15 Caronia.
" 19 Mauretania.
" 29 Carmania.

CUNARD LINE iš BOSTON į LIVERPOOL.
Laivakorčių prekės:
į Liverpool $32.50,
į Bremen ir Hamburg po $35.00,
į Libavą per Hull $37.00.

CUNARD LINE iš MONTREAL į SOUTHAMPTON, O PASKUI PER HULL Į LIBAVĄ.
Laivakorčių prekė:
į Southampton $31.25,
į Libavą per Hull $35.00.
į Bremen $33.00,
Laivai išplaukia iš Montreal:
Nov. 1 Ansonia
" 15 Andania.
" 22 Ascania.

WHITE STAR LINE
į Liverpool, Southampton ir Libava per Hull.
Laivakorčių prekės:
į Liverpool $35.00.
į Southampton $33.75,
į Libavą $37.00.
Laivai išplaukia:
Nov. 1 Majestic.
" 6 Adriatic.
" 8 Oceanic.
" 13 Celtic.
" 15 Olympic.
" 20 Cedric.
" 22 Majestic.
" 27 Baltic.
" 29 Oceanic.

Mes parduodame laivakortes virš minėtų linijų į Europą ir iš Europos į Ameriką su geležinkelių tikietais į visas šalis.

Apie laivakorčių prekę į visas šalis pasiklauskite per laišką pridėdami už 2 ct. markę atsakymui.

Pas mus keliaujantieji teiksis pirma parašyti laišką bent 10 dienų pirma išdėliavimo, kada ir kur pasitikti.

Pirkusus pas mus lavakortes, mes pasitinkame ant dypo, aprupiname bagažus, nuvedame ant laivo ir parupiname nuo konsulio popieras parėjimui rubežiaus. Išmainome pinigus — rublius į dolerius ir dolerius į rublius.

Mes parduodame tikietus ant Providence — Joy Line į šiuos miestus:
į Boston'ą $2.40,
į Worcester'į, $2.40,
į Fall River $1.75,
į Providence $1.50.

Ateikite arba rašykite ant šio adreso:

J. J. Pauksztis & Co.,
120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

„VIENYBĖS LIETUVNINKŲ'' IŠLEISTOS KNINGOS.

Adomas Mickevičius 15
Ar socijalistas gali buti kataliku? 10
Augis darbininkų judėjimo Lietuvoje 15
Apuoko sapnai 15
Anatemos kningelė 10
Apie kuno išlavinimą 15
Albumas lietuviškos parodos Pryžiuje 1900 m. 40
Apie Dievų pavydumą 15
Baltrus Turazeris (Drama trijuose veiksmuose) 20
Dangus ir žvaigždės. Populiariška lekcija iš astoronomijos 10
Davatkų gadzinkos 10
Dangaus augštumas ir žmogaus senumas. Anykščių šilelis .. 20
Darbininkų Kalendorius 1904. 15
Eglė žalčių karalienė. (Drama 5-se apsireiškimuose 15
Emigracija. Apysaka iš emigrantų gyvenimo 20
Gyvenimas Genevaitės 50
Gudri Našlė. (Juokažaislė dviejuose veiksmuose) 15
Gegutė. (Eilės) 10
Girtuoklių Adynos 10
Graudųs Verksmai 10
Herbertas Spenceris. Trumpa peržvalga jo filosofijos ... 15
Istorija Septynių Mokytojų 50
Idėja ant mėšlyno. Apysaka musų dienų 10
Istorija apie gražią Katriuką 10
Iš po budelio kalavijo ir Kaijimas (Dvi apysakos) 30
Išgriovimas Kauno pilies. (Tragedija 4-se apsireiškimuose) 20
Iš bažnyčios istorijos 10
Iš kur atsiranda nusidėjėliai? 10
Įtekmė socijališkų sanlygų ant visų kulturos šakų 15
Įtekmė dantų ant žmogaus gyvenimo 10
Juozas Arch. Sodietis—deputatas Anglijoje 10
Jonas Krikštytojas (Penkiaveiksmė tragedija su prologu) 30
Joninės. 4-rių veiksmų drama 45
Jaunieji Skrauja. Medžioklės piešinys. 75
Kalabas 10
Kėkštų Simas. (Apysaka iš ukininkų gyvenimo) 10
Kainas. (Misterija trijuose aktuose) 25
Kunigija ir svietiška valdžia 15
Kaip Sicilijos kaimiečiai kovojo už savo tiesas 10
Kur musų išganymas? 25
Keletas minčių apie mirties bausmę 10
Kaip valstiečiai kovojo už žemę ir laisvę 15
Kaip apsivesti ir laimingai gyventi 15
Kaip darbo žmonėms išsiliuosuoti 10
Keletas žodžių apie lietuvius ir naudingi pamokinimai ... 15
Knygelė dėl lietuviškų kareivių Amerikoje 10
Laima ir planetos 25
Lietuvos Istorija. S. Daukanto Knyga I $1.50
Apdaryta $2.00
Lietuvos Istorija. S. Daukanto Knyga II $1.50
Apdaryta $2.00
Abi drutai apdarytos į vieną tomą $4.00
Lietuvių tauta. Tomas I $1.50
Apdaryta $2.00
Lietuvių tauta. Tomas II $1.75
Apdaryta $2.25
Abu tom. apdaryti į vieną $4.25
Lengvas budas pačiam per save pramokti rašyti 10
Mythai, pasakos ir legendos žemaičių 50
Musų Dielės. (Per ką Lietuva kenčia) 10
Mokslinčius Tvardauskas ... 50
Miškas vis smarkiau degė .. 15
Našlaitė (Apysaka eilėmis) 10
Pasikalbėjimas apie dangų ir žemę 25
Parsidavimas ir pelnas 10
Paveikslai. (Dvi apysakos) 15
Palemonas ir Giržduta. (Apysaka eilėmis) 20
Puota — Nuskintas žiedas. (Dvi apysakos) 10
Pagieža — Jurgis Durnelis. (Dvi apysakos 25
Pirmoje Gegužės Sapnas ... 15
Ponas Bartkus. (Eilės) 10
Pažvelgus atgal. (Sociališkas Romansas) $1.00
Palocius ežero dugnuose. (Trijų veiksmų drama) 15
Pamokinanti aprašymai iš gyvenimo žmonių 20
Rytojui Bežiurint 65
Rutų Vainikas, Mirga ir Undinė. (Trįs dramos) 30
Sausio devintą 15
Švedų liaudies švietimas ... 25
Senkaus Jurgis 15
Tamsybės Guolis 10
Užsistanavyk ant to gerai .. 15
Vargdieniai. (Apysaka iš baudžiavos laikų) 50
Vilius Tell. (Tragedija penkiuose aktuose) 30
Valkata 10
Vilkų Lizdas. (Apysaka iš Kryžiuočių laikų) 35

Rašykit
J. J. PAUKŠTIS & Co.,
120 GRAND ST.,
BROOKLYN, N. Y.

Sergančioms moterims.

Sesute.—

Aš esmiu moteria. Žinau kiek moteris turi iškentėti. Jaigu kenti nuo baltųjų andrapanių, nupuolimo arba attrukimo motės, esi nevaisinga turi skausmingus ir nereguliariškus periodus, reumatizmą ar kitokias ligas, pabandyk mano Naminį gydymąsi, kuriuo išsigydysi pati namie ir visai pigiai. Tuojaus rašyk aprašydama savo skausmus ir indėk 2c. markę atsakymui. Adresuokit:

MRS. A. S. HON,
South Bend, Ind. Box L. V. 2

FARMOS! FARMOS!

Didžiausia lietuvių kolonija Michigano valstijoje, Lake ir Mason county, kur yra 145 lietuviai farmeriai. Aš esmiu paėmęs parduoti toje apielinkėje iš anglikų daug gatavų farmų, ant derlingų lygių laukų su trobomis ir sodnais visokio didumo Kaina nuog $20 akras ir brangiaus Anglikai, nenorėdami gyventi lietuvių apgyventose vietose, pavedė man parduoti savo farmas. Tai yra gera proga lietuviams įgyti gerų laukų savo žmonių tarpe Tojie pačioje apielinkėje turiu pardavimui daug derlingos žemės, lygios ir neišdirbtos, visokio didumo farmoms. Kaina nuog $8 iki $20 akras. Lengviausi išmokėjimai ant daugelio metų. Galite pasirinkti žemės kokios tik norėsite. Turiu palei upes ir žuvingus ežerus. Atvažiuokite tuokol tebėra ant laukų javai; tai matysite, kokia yra žemė, ir žinosite, ką perkate ir kaip kas auga. Ateinantį pavasarį žinosite kaip pradėti ant savo žemės gyventi. Turiu pardavimui farmų su gyvuliais ir apsėtais laukais. Kurie perka ir tuoj nori parandavoti galėtikti tai per mane, nes aš turiu randauninkų, kurie gali tuoj nupirkti ar parandavoti; galite gauti geras randas. Atvažiuokite šią vasarą pas mane! Aš esmiu farmeris, ir galėsite pralaisti pas mus savo vakacijas sveikame ir tyrame ore ir išsirinksite sau geriausios žemės musų lietuvių kolonijoje. Kuomet liksite musų kaimynu, aš nurodysiu, kaip geriausia yra pradėti ant farmos gyventi. Pribuvę į Peacock, Michigan, telefonuokite man į farmą. Aš pribusiu su automobilium jus paimti ir apvežiosiu po farmas, kad galėtute išsirinkti kuogeriausią farmą. Rašykite, tai tuoj gausite kningutę ir mapą dovanai. Adresuokite:

ANTON KIEDIS,
Peacock, Lake County, Michigan.

„Vienybės Lietuvninkų''
Keliaujantis Agentas
J. DIGRYS.

Tarptautiškoji Akušerių MOKYKLA.

Moterįs, norinčios išmokti akušeriauti, dabar tu legališką mokyklą Scrantone, Pa. **Mokslas prasidės 2 d. Sausio,** 1913 m. ir trauksis per 4 mėnesius. Pasibaigiant kursui, bus duotas diplomas, valdžios pripažintas visoje šalije.

Instoti mokyklon gali moterįs, turinčios nemažiaus 20 metų amžiaus ir mokančios bent skaityti ir rašyti. Už kursą mokasi $100.00.

Mokyklon Lietuves priima ,,The Internationa Callege of Midwifery''.

DR. J. SZLIUPAS, Prezidentas.
1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

Telephonas: 6426—J—Market.

Daktaras JONAS J. KAŠKIAUČIUS

VALANDOS: 8—11 ryte, 1—3 po pietų, 7—9 vak.
Seredomis 8—11 ryte.

152 Polk Str. prie Ferry Str.
NEWARK, N. J.

PARSIDUODA PIGIAI

naujos drukuojamos mašinos Typewriters. Rašykite šiandien, o gausite kataliogą **dykai.** Knygos teipgi parsiduoda ir yra reikalinga Agentų.

Kreipkitės per laišką a t šio antrašo:

A. MALIAUSKAS,
687 3rd Ave., BROOKLYN, N. Y.

P. S. Teipogi parsiduoda naminiai rakandai (Furniture) ar t išmokesčio vietiniai kreipkitės pas mane.

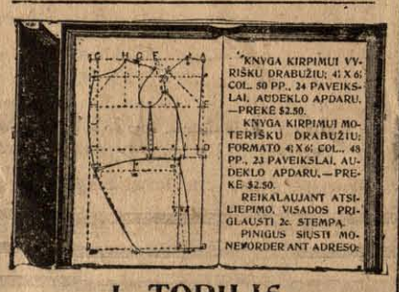

J. TOPILIS
120 Grand str.
Brooklyn, N. Y.

DAKTARAS A. BACEVYČE

GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J.
200 Marshall St., ir kampas Second St.

Ligonius priima:
ryto nuo 8—9 po pietų nuo 2—3
ir vakare nuo 6—8
Telephone 1537 R. Elizabeth.

Telephone: Greenpoint 8.

Daktaras A. S. Jankauckienė

Gydo visokias ligas vyrų, vaikų, moterų lanko prie palagų.

VALANDOS: Nuo 12—2 po piet, nuo 7—8 vakare.

265 Berry St., prie Grand St.
BROOKLYN, N. Y.

LIETUVIAI, EIKIT PAS LIETUVI!

Pirk dziegorėlius, lencugėlius, šlubinius žiedus, šipkortes, daviernastis, siųst pinigus į Lietuvą, puikių popierių gromatoms rašyti, knygų. Jau 19 metų prie to užsiėmimo viską išpildau teisingai tai reiškia gerai.

Visiem velijam eit pas

Jurgi Jeszmanta,
6 So. Washington St.,
Cor. E. Market st. Wilkes-Barre, Pa.

Dr. J. S. Message (Misevičia)

272 BERRY STREET Brooklyn, N. Y.
Tel. 595 Greenpoint
Specialistas širdies ir plaučiųligų.

OFFICE HOURS:
8—10 A. M. 12—2 P. M. 6—8 P. M.

NUSIPIRKITE

Tik-ką atspaustą Naują Eilių Kningą

„LIAKO AIDAI''

pas C. M. Lukošių.

,,Laiko Aidai'' 112 puslapių 8½x5½ col. Kaina 50c.

Visi mėnesinio laikraščio ,,Aidas,, numeriai vertės $1.10, Tas visas kningas vertės $1.60. galima gauti už $1.00.

pas C. M. LUKOŠIŲ
6 John str. Waterbury, Conn.
Reikalaujame agentų.

ORIGINALIŠKI ROZAVI ir KITOKI MILTAI.

Kostumieriai, reikalaukite Rugių Duonos iš Rozavų ir kitokių miltų. Busite sveiki ir stipryus!

M. ROSENFELD & CO. HEALTH PURITY 140 ROSOVE NATURAL HEALTH FOOD FLOUR MADE OF RYE PRODUCT

DUONKEPIU ATYDAI!

Aš esu savininkas ir pardavėjas Suvienytose Valstijose ir Europoj **Originalinių Rozavų miltų** iš čysčiausių, sviežiausių ir geriausių **rugių grudų**, kuriuos tik už gerus pinigus galima gauti. **Rozavus miltus** turi vartoti tik **geriausi duonkepiai** šios šalies ir aš noriu atkreipti atidą tiems duonkepiams, kurie dar nevartoja **Rozavų miltų rugių duonai.**

Aš tiktai ir pasiskelbiu, kad maloniai kiekvienam atsišaukusiam suteiksiu visokias informacijas, ypač **duonkepiams** ir visada užganėdinsiu atsišaukusius. Aš užtikrinu Jums, kad tai bus geras pelnas ir atgabens didelę pramonę, tik tuojaus paimkit plunksną ir parašykit pas mane laišką, reikalaudami platesnių žinių apie **Rozavus ir kitokius Miltus.**

Morris Rosenfeld,
G 4 and 5 Produce Exchange, NEW YORK, N. Y

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
Lithuanian Alliance of America

TAI SENIAUSI IR TURTINGIAUSI

AMERIKOS LIETUVIŲ PAŠALPINE DRAUGIJA

ĮSTEIGTA 1886 M.

Moka pašalpą ligoje po $6.00 sevaitėje ir turi keturis pomirtinės apsaugos laipsnius: $150.00, $300.00, $600.00 ir 1000.00.

Kiekvieno lietuvio privalumu yra dėties prie tos Organizacijos.

Iki 1 d. Sausio 1913 metų Susivienijimas išmokėjo: našlėms ir našlaičiams pomirtinių pašalpų — $72.469.33. Lietuvių apšvietos ir kulturos reikalams — $8.651.82. S.L.A. turtas išneša (1 d. Sausio 1913 m.) *$52.517.97.*

Tuojaus prisirašyk prie gyvuojančios tavo mieste S.L.A. kuopos. Jaigu kuopos nesiranda, klausk informacijų pas Centro Sekretorių žemiaus paduotu adresu, o gausi paaiškinimus kaip suorganizuoti kuopą.

A. B. Strimaitis, Centr. Sekr.
307 W. 30-th St. - - - New York, N. Y.

P A Š A L P A — A P Š V I E T A — A

V I E N Y B Ė

K. Labanas

Su geriausiais advokatais, kurie veda visokias provas, kriminalnas ir civilnas augščiausiuose teismuose. Nė viena prova jiems ne yra perdidelė nei permaža.

Išdirbu visokius dokumentus. Inšiurinu forničius ir gyvastį žmogaus su geriausiomis Kompanijomis. Parduodu namus, lotus ir farmas geriausiose vietose.

Duodu patarimą (rodą) dykai visokiuose reikaluose.

Su visokiais reikalais kreipkitės pas mane, o busite pilnai užganėdinti.

NEW YORK'O OFISAS: 55 Liberty Str., 19th floor, Room 1902. Tel. Cortlandt 3923. **Valandos:** nuo 9 ryte iki 5 vakare.

BROOKLYN'O OFISAS: 239 S. 4-th Str. Tel. **Valandos:** nuo 6 ryte iki 8-nių. Vakare nuo 6 iki 10-tai.

AR TURI KATALIOGĄ?

Visų lietuviškų KNYGŲ nuo seniausios iki naujausios laidos, pilnas naujas katalogas, 80 pusl., bus prisiųstas DYKAI. Tik iškirpęs šitą apskelbimą ir, prisiųsk drauge su savo adresu.

MYLĖTOJAI MUZIKOS, čia gali gauti gerų muzikališkų instrumentų katalogą, įvairiausių armonikų, koncertinkų, klernetų ir t. t.

Rašant man laišku, adresuokite:

M. J. DAMIJONAITIS
MAIL ORDER HOUSE
812-814 W. 33rd St. CHICAGO, ILL.

Telephone 1331

Nik. P. Zelwis

Lietuviškas graborius.

Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuvėms, veseilioms ir krikštynoms.

Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street, Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikale.

Ar Skaitei kada Laikraštį ''LIETUVA?''
Gal nežinai kur Jį gauti?
Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Petnycia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso Svieto, o prenumerata kaštuoja metui tik **$2.00,** pusei metų **$1.00.**
Rašyk adresu:
A. OLSZEWSKI,
3262 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.
„LIETUVA''

Ar matei kada-nors laikraštį

"DRAUGĄ"?

"DRAUGAS" yra 8-nių puslapių didžiausio formato, vedamas geriausių redaktorių. Rasi jame geriausių raštininkų raštų ir visokių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir iš viso pasaulio. "DRAUGAS" gvildena svarbiausius gyvuosius lietuvių reikalus.

"DRAUGAS" atsieina metams $2, pusei m. $1
Užsieniuose metams $3, pusei metų $1.50

Rašydami laiškus adresuokite

DRAUGAS PUB. CO.
2634 W. 67th St. Chicago, Ill.

Telephonas 2320 Greenpoint.

Lutkauskas ir Garšva

Graboriai ir Laidotuviu Direktoriai.

Laidojame Numirelius ant visokiu Kapiniu.

PARSAMDOME KARIETAS

veselijoms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams. Atsišaukit ypatiškai ar per telepnoną. Ofisas atdaras dieną ir naktį.

227 Bedford Ave. (V. Daunoro name) Brooklyn, N. Y.

DAKTARAS IGNOTAS STANKUS

Vienatinis tikras lietuvys daktaras ir chirurgas cieloje Philadelphijoje. Kito lietuviško daktaro nėra mieste Philadelphijos. Serganti netrotykit laiko ir pinigų, bet tiesiog kreipkites ypatiškai arba laišku prie daktaro Stankaus, o apturėsite tikrą ir teisingą gydymą. Atmink skaitytojau, jog Dr. Stankus yra baigęs didesnį daktarišką mokslą, kaip tai: po užbaigimui medicinos mokslo GARSIAME STEITAVIŠKAME UNIVERSITETE, važiavo mokintis į POST GRADUATE MEDICINOS MOKYKLĄ, katra yra didžiausia ir jau paskutinė didžiųjų daktarų mokykla visame pasaulyj. Čionai specijališkai mokinosi daryti visokias operacijas ir gydyti pavojingas ligas. Taipgi buvo miestavu daktaru kur praktikavojo po hošpitalių dispenseres dienomis ir naktimis. Dabar treti metai kaip Dr. Stankus įrengė savo locną gydyklą SANATORIJĄ mieste Philadelphijos dėl gydymo visokių ligų. Atvažiuojanti iš toliaus gali pasilikti tiesiog jo SANATORIJOJE dėl gydymo.

GYDO LIGAS

Nuo skaudėjimo strėnų, sąnarių rankų ir kojų, skaudėjimo paširdžių, pečių ir kaulų, reumatizmo. Nuo visokių kraujo ligų, užkrečiamų ir slaptų lytiškų ligų. Augimo spuogų ant veido ir kuno, užkietėjimą ir nedirbimą vidurių, niežėjimą skuros, dedervinių, slinkimą plaukų, skaudėjimo galvos. Visokias širdies, inkstų, plaučių ir kepenų ligas, neuralgijos, negalėjimo miegoti ir išgąsčio, nuo slogų, peršalimo, kosulio sunkaus kvėpavimo, negalėjimo valgyti ir abelną nusilpnėjimą. Visokias moterų ligas: nereguliariškas mėnesines, skaudėjimą strėnų ir paširdžių. Visokias vyriškas ligas, paslaptingas ir įgautas per išdykumą. Gydo ligas su liekarstomis kokios tiktai yra ant svieto. Ligas, kurias negalima išgydyti su liekarstomis ir po reikalavimui pačių pacijentų — daro visokias operacijas. Turi savo locnas, naujausio budo elektriškas mašinas dėl gydymo ir egzaminavimo, su pagelba kurių galima permatyti visą žmogaus kuną.

PASARGA Aš siunčiu gyduoles ir toliaus į kitus miestus, bet siunčiu tiktai tiems, katrie aprašo simptomus savo ligos ir iš jų aprašymo yra galima suprasti ligą. Pas mane nėra nei raštininkų nei aptiekorių, nes jų darbas ir pagelba yra niekam netikusi prie daktariško gydymo. Kuomet ligonis atsišaukia per laišką, tai aš pats perskaitau, o jei reikalauja, tai savo rankomis sutaisau ir pasiunčiu jam gyduoles. Nemislyk skaitytojau, kad geriau supranta ligą kuomet nueini ypatiškai pas daktarą savo miestelyje ir jis tuojau įkiša termometrą į burną, pabarškina, pasiklauso krutinėj ir nei žodžio nepaklausęs apie įsų ligos simptomus, tuojaus parašo receptą dėl liekarstų. Buk tikras, kad toksai daktaras įsų ligos nesupranta, tiktai jo tas barškinimas ir paklausimas krutinės yra niekas kitas, kaip tiktai trumpa komedija, kad paimti nuo įsų kelis centus. Jeigu ligonis parašys laišką arba apsakys simptomus savo ligos, tai yra: ką jaučia savyje, kas ir kokioje vietoje skauda ir kas kenkia, tai daktaras teisingai atspės jo ligą, o atspėjęs, pritaisys tikras gyduoles.

PADĖKAVONES UŽ IŠGYDYMĄ

Čionai sutalpinti visų yra negalima, bet kelios padėkavonės talpinasi su pavelijimu pačių pacijentų. Kitos visos padėkavonės yra užlaikomos didžioj slaptybėje. Jurgis Bucikas, P. O. Box 706, Tamaqua, Pa. sako taip: Labai blogai apsirgau. Vietiniai daktarai atsisakė nuo išgydymo, o vienas iš jų sakė greičiausiai daryti operaciją. Kuomet nuvažiavau pas daktarą Stankų ir pasilikęs jo Sanatorijoje likausi išgydytas į trumpą laiką be peilio ir be operacijos. Kotrina Rutkienė, Minersville, Pa. Labai didžiai sirgau, turėjau skaudėjimą strėnų, nugaros, kojų, nereguliariškas mėnesines ir gėlimą paširdžių. Vietiniai daktarai nieko negelbėjo, tiktai ateidami į mano namus leido po skuros į paširdžius tą prakeiktą zrodlyvą morfiną, kad tiktai tam sykiui skausmus sustabdyti. Nuvažiavau pas Daktarą Ignotą Stankų ir pasilikau jo Sanatorijoje dėl gydymo. Dr. Stankus pripažino visiškai kitokią ligą, tuojau padarė operaciją ir davė tikras gyduoles nuo tos ligos. Už nedėlios laiko aš išgijau ir sugrįžau namo sveika. Aš Steponas Baranauskis, 846 So. Front st., Philadelphia, Pa. Per keliatą metų jaučiau negerumą gerklėje, o prieš atmainą oro net ir skausmą. Ant galo iškarto pradėjo tinti kaklas, gelti galva ir pasikelė didis karštis. Dr. Stankus po sustabdymo karščio, padarė man operaciją ant gerklės ir dabar jokio negerumo gerklėje nejaučiu ir esu sveikas. Antanas Sailis, 1311 Monroe st., Philadelphia, Pa. Daktaras Stankus išgydė mane nuo kosulio, skaudėjimo krutinėje, sunkaus dusavimo, skaudėjimo paširdžių, galvos ir abelno nusilpnėjimo. Už ką ištariu jam širdingą ačiu. Helena Kopp, 497 Edgewood st., New Haven, Conn. Likosi išgydyta nuo slinkimo plaukų. Aš Pabijonas Druteika, 701 W. River st., Waterbury, Conn. Siunčiu savo paveikslą ir ištariu širdingą ačiu Dr. Ignotui Stankui už prisiųstas man gyduolės ir išgydymą manęs nuo baisios ligos, kaip tai: kosulio, skrepliavimo, skaudėjimo krutinėje ir paširdžiose.

Visuomet kreipkitės ypatiškai arba su laišku ant tikro adreso taip:

DAKTARAS IGNATIUS STANKUS

1210 S. BROAD STREET, - - PHILADELPHIA, PA.

Ofiso valandos: Iš ryto nuo 9 iki 11. Po pietų nuo 2 iki 4, vakarais nuo 7 iki 8 val. Nedėliomis nuo 9 iki 11 val. ryto ir nuo 1 iki 4 valandai po pietų.

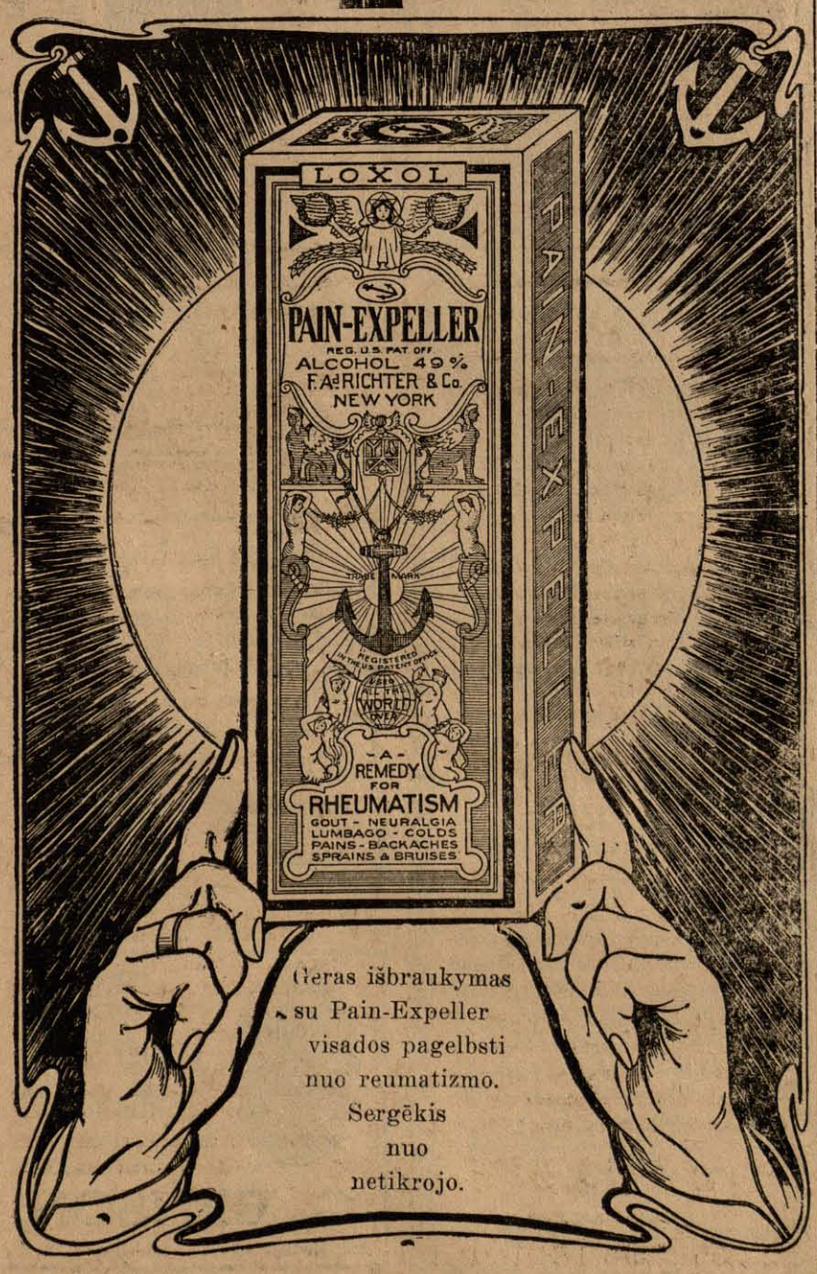

D-I-D-E-L-I-S P-E-L-N-A-S

Nesveikiems, silpniems ir sergantiems susipratusiems žmonėms.

Tie, kurie ilgą laiką sirgo landžiodami nuo vieno daktaro prie kito ir daug pinigų išmokėjo tiems, kurie netik neišgydė, bet dar paaršino labiau užsendinant ligą; per ką negalėjo gerai dirbti; tad apturėjo dubeltavą nuostolį, — ve be naudos išmokėtus pinigus ir nustojimą uždarbio; tik todėl, kad užsidėjo su menkos vertės daktarais, kurie negali išgydyt.

BET KITI, KURIE SUSIPRATĘ, NORS SILPNI IR SERGANTI ŽMONĖS; bet su visokioms šviežioms ir užsendytoms ligoms atsišaukė prie garsaus, visiems žinomo kaipo geriausio Amerikoje PHILADELPHIJOS MEDICAL KLINIKO mokslinčių daktarų, tad tapo išgydyti trumpam laikė, netrotijant dovanai pinigų ir uždarbio; per ką apturėjo didelį dubeltavą peiną, sveikatą, drutumą ir pinigus sučėdijo.

IŠ TUKSTANČIŲ IŠGYDYTŲ NUO VISOKIŲ LIGŲ ŠTAI KĄ PATYS ŽMONĖS RAŠO PRISIUNČIANT SAVO PAVEIKSLUS DĖKAVODAMI:

GARBINGAS PHILA. M. CLINIC! Siunčiu didžiausią padėkavonę už greitą išgydymą nuo skaudėjimo galvos, strėnų, vidurių ligos, negalėjimą valgyt ir miegot ir nuo susilpnėjusio viso kuno. Pirmiau gydžiausi pas daugelį daktarų, bet anie tik vietoj pagelbos daug pinigų iškaušę, o ligą labiau paaršino. Vienok kaip prisiųstas Jųs liekarstas suvartojau, tad pasilikau pilnai išgydytas, sveikas ir laimingas. Už tai dar kartą ištariu ačiu Phila. M. Klinikui ir Jus garbingą vardą garsinsiu terp savo tautiečių, kad išgydot ir tada kaip kiti neįstenge. Su guodone J. Bernot, 42 Franklin St., Springfield, Mass.

Mr S. Kolomčiukas.

GUODOTINAS DAKTARE! Labai dėkingas už tikrą išgydymą ir už liekarstas, nuo kurių pastojau kaip naujai ant svieto užgimęs, išgelbstint nuo slaptos ligos. Taip gerai dabar jaučiuos, kad į trumpą laiką net 15 svarų daugiau sveriu. Prisiunčiu savo paveikslą, likdamas sveikas ir džiaugdamasis, pilnas guodonės S. Kolomčiukas, 41 Ave, L., Salveston, Tex.

TEIPAT Mr Zukas, McKees Rocks, Pa., prisiunsdamas savo paveikslą, nemažiau yra dėkingas už išgydymą nuo sunkios ir pavojingos ligos. Kiti negalėjo išgydyt.

Mr Zukas.

Mrs Zofija Bustrykene, C. M. and St. Paul st. Sobieski, Wis. Štai ką rašo: Nesuskaitytus kartus labai gražiai dėkavoju Phila. M. Clinikui, už išgelbėjimą manes išgydant nuo moteriškų nesveikumų ligos kaip nusilpnėjimo, teip ir skaudėjimų. Dabar esu pilnutėliai sveika ir daugiau gydyties nereikalauju.

GERESNIŲ FAKTŲ nieks negali reikalaut; ką užtvirtina didelės daugybės išgydytų.

KAD JAUTIESI NESVEIKAS, TAI GERIAU PADARYSI, KAD IŠSYK TIESIOK PRIE KLINIKO kreipsies, nes liekarstas išsiunčia po visą Ameriką ir kitas dalis svieto, o busit dėkingi kaip ir visi, kuriuos Phila. M. Klinikas apdovanojo tuom didžiausiu turtu, tai yra sveikata.

THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC

todėl greičiau už kitus daktarus išgydo ir tokias ligas, kurių kiti neįstengė; kad čionai kiekvienam atsišaukusiam užrašo ir sutaiso speciališkai liekarstas iš geriausių gvarantuotų medikamentų naujausių išradimų, kurie pasaulyje yra žinomi kaipo geriausi ir todėl, kad prie Phila. M. Kliniko yra net keletas Profesionališkų Daktarų, terp kurių yra net Amerikos valdžios medalių apdovanotų.

ŠITIE GARBINGI mokslinčiai, Profesonal. Daktarai, pirma ranka prie Kliniko;

Daktaras ALEX. BROWNAS, Superintendent, Dr. WINCAS YODER, Medical Director.

ĮSITĖMYK, kad slaptybės ligų saugiai užlaikoma, visada.

KAD ESI NESVEIKAS BET NORI PASTOTI SVEIKU IR LAIMINGU, t d atsilankyk, o jeigu toli gyveni, tad aprėyk savo ligą bei nesveikumus lietuviškoj kalboje kas kenkia, o tikėk, kad apturėsi tikrą pagelbą sveikatai kaip tukstančiai, kurie jau džiaugiasi ir dėkavoja, nes čionai išgydo ir tokias, kurių kiti negalėjo išgydyti kaip sviežias teip ir užsisenėj sias ligas nuo skaudėjimo: pečiuos, rankose, kojose, sanariuose, krutinėj, strėnose, galvos, šonų; išbėrimai spuogais nuo blogo ir nečysto kraujo, nuo saužagystės sėklos nubėgimo, nusilpnėj mo, vidurių nedirbimo, užkietėjimo slogos, greito pailsimo, nerviškumo, baimės, silpno ir numažėjusio kraujo, užkrečiamų slaptų lytiškų ligų. Širdies, kepenų, inkstų, silpnų plaučių, kosėjimo, sunkaus kvėpavimo, nu peršalimo slogų, blogų sapnų, nemigos, neturėjimo apetito, be peilio, be pjaustymo be operacijos, bet su liekarstoms, kurios tukstančius išgydė. Te'ppat moteris nuo skausmingų mėnesinių ir kitokių ligų, kurios užpuola vargingiausi žmonių, VYRŲ ir MOTERŲ. Reikalaujant rodos nuo daktaro, visada adresuok arba ateik po šiuo adresu:

THE PHILADELPHIA M. CLINIC,

1117 WALNUT STREET, PHILADELPHIA, PA.

VALANDOS: nuo 10 iš ryto iki 4 po p. Šventadieniais nuo 10 iki 3. Ūtarn. ir Pėtnyčiomis nuo 6 iki 8 vak. Reikalaukit nuo Kliniko dovanai ir skaitykit knygą „Daktaras".

Pasarga: kurie daktarai negali išgydyt, tai gali kreiptis prie Phila. M. Clinico, o apturės rodą.

Sveikata Brangiausis Žmogaus Turtas.

Jau nuo keliolikos metų Brooklyne-New York gyvuoja Vienatinė ir Didžiausia LIETUVIŠKA APTIEKA Provizoriaus VINCO J. DAUNOROS, kurios tikslu yra apsaugoti savo vientaučius nuo visokių apgavikų ir gydyti juos tikrai geromis ir pasekmingomis gyduolėmis nuo visokių ligų ir kuno silpnybių.

LIETUVIŠKA APTIEKA savo ilgų metų prityrimu išrado daugybę specijališkų gyduolių, sutaisytų iš šviežiausių ir geriausių medikamentų ir labai pasekmingai gydančių ligas. Tarpe kitų aptiekos sandėlyje sukrautos ir gaunamos sekančios gyduolės:

Kraujo Valytojas	$1.00	Del išvarymo soliterio	$3.00
Gyvasties Balsamas	75c	Del lytiškų ligų	50c. ir $1.00
Nervų Stiprintojas	50c ir $1.00	Nuo Reumatizmo	50c. ir $1.00
Vaistas nuo vidurių	50c. ir $1.00	Nuo kojų prakaitavimo	25c
Nuo kosulio	25c. ir 50c	Gydanti mostis	50c
Nuo gerklės skaudėjimo	25c. ir 50c	Antiseptiškas muilas	25c
Skilvinės proškos	$1.00	Antiseptiška mostis	25c
Pigulkos del kepenų	25c	Nuo dusulio	50c
Nuo galvos skaudėjimo	25c	Proškos del dantų	25c
Nuo kojų nuospaudų	10c. ir 25c	Nuo kosulio del vaikų	25c
Nuo dantų gėlimo	10c	Kastorija del vaikų	10c. ir 25c
Nuo peršalimo	25c	Nuo viduriavimo	25c
Plaukų stiprintojas	25c. ir 50c	Kraujo Stiprintojas	50c
Linimentas arba Expelleris	25c	Gumbo Lašai	50c ir $1.00
Anatharynas plovimui	25c	Nuo plaukų žilimo	50c
Nuo kirmėlių	25c	Blakių Naikintojas	10c
		Karpų Naikintojas	10c

Specijališka tikrai lietuviška Trejanka arba Trejos Devynerios 25c

Taip pat iš Lietuvos pargabentos visokios Lietuviškos gydančios žolės, šaknįs ir t. t., kokios tik yra žinomos ir žmonių vartojamos.

Reikalaukite prisiuntimo Katalogo su mūsų gyduolių aprašymais.

Kreipiantiemsiems per laiškus arba asmeniškai duodame tikrai sąžiniškus ir teisingus patarimus kiekvienoje ligoje.

Jeigu jums brangi yra jusų sveikata, tai tuojaus reikalaukite gyduolių, rašydami arba atsilankydami į LIETUVIŠKA APTIEKĄ

VINCAS J. DAUNORA

APTIEKORIUS

229 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Gera proga visiem

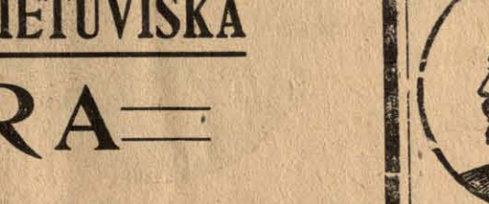

Užlaikau tikrą lietuvišką krautuvę, kurioje galite gauti, laikrodžių, laikrodėlių, žiedų, spilkų, kolčikų, kompasų, kryžiukų, gramafonų visokio išdarbio. Taipogi lietuviškų rekordų, ir kitų visų kalbų. Puikiausių armonikų, smuikų, klernetų, triubų ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų. Taipgi gerų britvų visokio skyriaus. Maldakningių, visokių gražių popierų laiškams rašyti (gromatoms) su puikiausiais apskaitymais ir dainomis. Visokių magiškų monų daikių. Taipgi monų knninga, kur galima iš jos padaryti visokias mandrystes. Taipgi visokių kazyrių turime. Taisom visokius auksinius daiktus: laikrodėlius, žiedus, branzalietus ir visokius muzikališkus instrumentus: armonikus, smuikas, klernetus, triubas, pianus, vargonus ir kitus visokius augščiau minėtus daiktus. Aš gvarantuoju, kad mano tavoras pirmos klesos, o prekės pigesnės kaip kitur. Ordelius išsiunčiam greitai į visus Amerikos ir Kenados kraštus. Kviečiam visus su ordeliais ir visokiais pirkiniais kreipties šiuo adresu:

J. GIRDES 95 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Telephone 2427 Greenpoint

VIENATINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA

AGENTURA

Parduodam Szifkortes ir siuncziam pinigus.

Jau nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES keliaujantiems į Lietuvą arba norintiems parsikviesti iš Lietuvos savo gimines ar pažinstamus į Ameriką, visados parduodam Šifkortes kuoteisingiausia į kur tik nori, ant greičiausių ir geriausių LAIVŲ už prieinamą prekę. Kurie pas mus pirko Šifkortes, kelionėje neturėjo nė jokio klapato; per tai, kad męs visados suteikiam keleiviams geriausius patarimus, kaip turi keleivis apsisaugot nuo apgavysčių.

Taigi reikalaujant ŠIFKORČIŲ — malonėkit kreiptis prie musų, o busit kuogeriausia aprupinti visame.

Offiso valandos:

šiokiems dienoms nuo 8 ryto iki 9 val. vakare.

Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.

120–124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (Antros durys nuo Berry Street)

PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM.

Siunčiame pinigus į visas svieto dalis saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą.

Teipgi išmainom ant ruskų ir vokiškų.

Parduodam Tikietus ant geležinkelių į pietines ir vakarines valstijas.

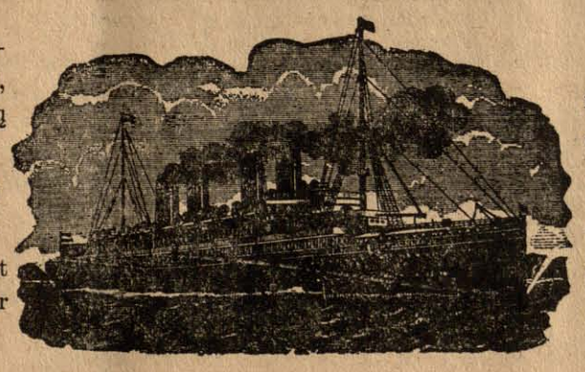

Persiunčiam potografijas į Lietuvą ir užregistuojam laiškus.

Spausdiname visokias knngas, konstitucijas ir kitus visokius spaudos dalykus, greitai ir pigiai.

„VIENYBE LIETUVNINKU"

Seniausias Lietuviu Laikraštis Amerikoje. Ikurtas 1886 mete.

Išeina kas Sereda. Užsirašant „Vienybę Lietuvninkų" Amerikoje prekiuoja metams $2.00, pusei metų $1.00. Užrubežiuose prekiuoja metams $3.00, pusei metų $1.50.

Teipogi spausdinam visokias knygas, konstitucijas, bilas, plakatus ir tikietus baliams, popieras laiškams rašyt ir kitokius spaudos dalykus. Darbą atliekam greitai ir pigiai.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVE VISOKIU KNYGU.

Čia visokias knygas galima gaut, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiškas teip ir maldų knygas. Žodynų, gramatikų, rankvedžių, Biblijų ir t. t.

J. J. Paukształis & Co.

120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Delikatnos Moters

Daugel yra delikatnų moterių, kurios yra per "delikatnos" ateiti pas mane ir atsiduoti mano globai ir galej išgydinti.

Gėda šiame atvejyje nuvargina jus ir jusų draugus, kadangi jums rodosi, jogei jųs turite nešti savo naštą arba pačios jieškotis pagelbos patentuotose gyduolėse, kurių yra geriaus visai nevartoti. Jųs dovanosite mums už atvirą kalbą. Jeigu jums ką skauda, tai reikia jus pažadyti ir kartais daktarui reikalinga yra atvirai kalbėti. Daleiskite mums pasakyti ką mes esame padarę kitoms moterims, kurios buvo kitados taipgi delikatnos, bet šiandien yra sveikos, stiprios ir gražios, dėka musų rupestingumui, protingai analizai jų negalių ir specijališko jų gydymo.

Štai ką garsinga moteriškė iš Scrantono sako:

Dr. Alex O'Malley: —

Gerbiamas Daktaras, —

Su džiaugsmu turiu už garbę pranešti, jog Tamsta mane visiškai išgydei iš baisios rupturos, arba išsiverčimo, nuo kurio metus kentėjau. Taigi visiems rekomenduoju jusų metodą gydymo be peilio ir pavojingos operacijos. Visoms moterims prirodiju, kad tokiam atsitikime šauktusi jusų pagalbos.

Mrs. J. P. Philips,
1422 Sweetland Ave., Scranton, Pa.

Čia vėl kita dėkinga moteriškė praneša keletą žodžių moterims, kurios kenčia nuo ligos:

Brangus Daktaras O'Malley, —

Kuonoširdingiausia rekomenduoju jusų metodą gydymo ligas. Per keletą mėnesių aš kentėjau nuo visokių skaudėjimų. Kentėjau dienomis ir naktimis, net negalėjau gerai užmigt, nuo nerviškumo, inkstų ir kepenų. Buvau pas visokius daktarus, bet jie nieko negalėjo pagelbėti. Jau mislijau, kad visai negalėsiu išsigydyti. Tada, tris nedėlias atgal, atsišaukiau pas jus ir dabar jaučiuos visai gerai.

Širdingai ačiu.

Mrs. J. Rudolph,
168 So. Main St., Wilkes Barre, Pa.

Dr. ALEX. O'MALLEY

Ofisai 158 S. Washington St., Wilkes-Barre, Pa.

DIDELIS LIETUVOS ŽEMLAPIS.

Su etnografijos sienomis. Atspausdintas ant dailaus, slidaus popieriaus, keliose spalvose. Tikras pagražinimas sienos kiekvieno lietuvio stubelės. Pirmutinė dar tokio didumo mapa lietuvių kalboje.

Parsiduoda musu knygyne, tik po 50 centu.

Pasiskubinkite kiekvinas įgyti tą ŽEMLAPĮ ir pamatyti surašytas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlių exempliorių. Šiuo adresu:

J. J. PAUKŠTIS & CO.
120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

SAULE

Du-kart nedėlinis laikraštis
Smagiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje.

IŠEINA kas UTARNINKĄ ir PĖTNYČIĄ

Prenumerata kaštuoja:

Amerikoj — Ant viso meto $2.50, Ant pusės meto $1.25, Ant ketverčio meto 65c.
EUROPOJE — Rosijoje ir Lietuvoje $3.50, Anglijoj ir Skotlandijoj 15 sh. Prusuose 15 markių.

MĖNESINIS RAŠTAS

Linksma Valanda

IŠEINA APIE 15 D. KOŽNO MĖNESIO.
Talpinasi visokių gražių Istorijų, Pasakų, ir t. t.

PRENUMERATA:
Amerikoje ant viso meto tik $1. Rosijoje $1.50. Anglijoje 7 sh. Prusuose 7 mk.

☞ Kas užsirašo "SAULĘ" ir "LINKSMĄ VALANDĄ" ir pilnai užsimoka, tai abu raštu gauna par visą metą už $3 in Amerika, in Rosiją $4.50, in Angliją 7 sh. ☞ Priek tam pilnai užsimokėję skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ puikų Kalendorių.

W. D. Boczkowski & Co.
229-522 W. South St.
MAHANOY CITY, PA.

GERA PROGA!

Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) $1.00
Vaikų Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo 15c
Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo 10c
Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta) 35c
Viso $1.60

Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Vienybės Lietuvninkų" ir $1.00 per money orderį, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. Mikolainis
Box 62 New York City

Konkursinis

Geografijos Vadovelis

Kaina 75c.
Apdaryta $1.00.
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.
I. J. Paukštis & Co.

Sergantieji Lietuviai!

AR JAU NETEKOTE KANTRYBĖS JUSŲ LIGOJE?

Diena po dienai, savaitė po savaitei, mėnesis po mėnesiui, metas po metui gydau sergančius lietuvius. Pažiurėkite kiek sergančių jau išgydžiau, kiek sergantiems pagelbėjau jų ilgametinėje įkirioje ligoje. Kada jums gyvenimas įkirėjo nuo mėginimo visokių taip vadinamų liekarstvų, jaučiatės jog kas kartas jums esti aršiaus—tada vienatinė pagelba yra be užvilkimo kreiptis prie seno, garsaus specijalisto

DRO LEONARD LANDES

Jis jums be pinigų duos rodą ką turite daryti, idant gelbėti gyvastį ir išaiškįs jums ligą. Gydau jau per 20 metų kopasekmingiausiai visokias ligas, kaipo: Netekimą spėkos, užnuodijimą kraujo, tekėjimą kraujo, ligos skilvio, širdies plaučių, kepenų, žarnų, inkstų ir t. Del lytiškų ir inkstų ligų turiu didelius ir garsius aparatus Elektrikos ir X—Spindulių, per kurius matau jusų vidurinius organus. Nekiekvienas gydytojas turi tokius aparatus, nes jie yra brangus. Chemiškai ir mikroskopiškai ištiriu kraują ir šlapumą. Neatidėliokite ant vėliaus, bet tuojaus ateikite pas garsų

DRA L. LANDES

140 EAST 22nd St., New York, N. Y. tarpe 3-rd ir Lexington Ave's.

Valdiškos valandos: nuo 10 ryto iki 8 vakare; nedėldieniais nuo 10 ryte iki 4 po pietų.

Atsiųskite už 2c. markę, o gausite labai žingeidžią knygelę dovanai!

Telephone 854 W. Williamsburgh.

Williamsburgh BATHS.
F. TEITELBAUM, savininkas.
Rusiškos ir Turkiškos

PIRTYS

274 South First Street,
(tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.)
BROOKLYN, N. Y.

Perėjo in naujas rankas ir viskas gerai prižiurima. Užeikite ir persitikrinkite. Moterims kiekvieną utarninką.

BENNETT TYPEWRITER. Kaina $18.00

Bennett Typewrite yra tai naujausio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašinos. Ji yra su universališkais, raktais, teip kaip mašinos už $100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirto plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramentuojasi nuo kaspino.

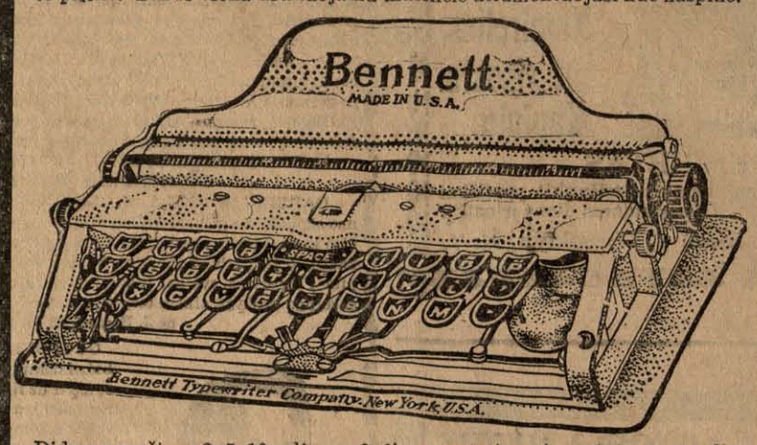

Diduma mašinos 2x5x10 colių, Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su literomis mainosi ir tokiu budu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę švaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kišeniuje. Ji yra netiktai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

J. J. Pauksztis & Co.,
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Rusiszkai Amerikoniszka Linija. Tiesiog tarp Maskolijos ir Amerikos plaukioja kodidžiausi ir puikiausi Maskolijos Ciesoriški Pačto laivai, dvigubais šriubais varomi.

Russia — 16.000 tonų, **Kursk** — 13.500 tonų, **Czar** — 13.000 tonų.

Į **Rotterdamą** į 9 dienas nestojant niekur, į 11 dienų nesimainant niekur į **Liepojų.**

$31.00	3-čios	klesos	$33.00.
$45.00	2-ros	klesos	$50.00.
$65.00	1-mos	klesos	$75.00.

Išplaukia kas antra subata.
Sekanti išplaukimai iš New Yorko:
Czar — Novem. 15
Kursk — Nov. 29
Russia — Nov. 13

Del smulkesnių žinių kreipkitės in mųsų agentus ir centrališką kontorą-Russian American Line—Pier 31-st Street, Brooklyn, N. Y.
Telephone — 2850—2851 Rector.

A. E. JOHNSON & CO. General Passenger Agents.
27 BROADWAY. NEW YORK CITY, N. Y.

Zmijecznikas yra tikrasis

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių galvos skaudėjimų, KAULŲ, PERŠALIMO, REUMATIZMO, STRĖNŲ SOPĖS, SAUSGĖLŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO ir DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, nejieškok rodos pas kokius nemokintus žydelius ar kryžiokus savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locną vientautį, reikalaudamas tikrų, grynų ir gydančių vaistų — pas

ALBERTĄ G. GROBLEVSKI,
Plymouth, Pa.

garsų dirbėją „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolių", o persitikrinsi, kad neiškskleisi veltui ir ant apgavysčių savo sunkiai uždirbto cento.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tiktai randasi ant svieto teip dėl senų žmonių, kaip dėl kudikių, vyrų ir moter.

„Lenkiškai-Lietuviški" vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tave!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį.

Dėlto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagelbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laiškui, o niekuomet to nesigailėsi. Adresas:

Albertas G. Groblevskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

Nepamirškit
Tautiško Namo!

Erta, daili salė mitingams, veselijoms, teatrams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigarai, skanųs užkandžiai ir nakvinė.

TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.
A. RAZUTIS
101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint.

THE LACKAWANNA

Parankiausei geležinkelei Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasažierius.

The Road of Anthracite

(Kietųjų auglinių kelias).
Trumpiausis kelias į Buffalo.
Tiesiai į Scrantoną ir Anglių Sritį.
Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.
Tarpe visų vietinių Punktų nuolatinis ir parankus susinešimas.
Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:

Lackawanna Railroad

George A. Cullen,
Passenger Traffic Man'r
90 West Street, N. Y.

Teisingiausia
Lietuviszka Agentura

PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laivų, keleiviai visados bus užganėdintais.

SIUNČIU PINIGUS į visas dalis svieto kuo-greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kaucija $30.000.)

Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėt dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu.

PIRMOS KLIASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikiausi visoki gėrimai, per tai visados svečių pilna, kiekvieną draugiškai ir maloniai visados pavaišina.

P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
(Bell Phone 8—R)

ZIRA

10 CIGARETTES FOR 5¢

CZYSTUMA
GERUMAS
EKONOMIJA
Viskas suvienyta ZYROJE
☞ Laimi už nuopelną ☜

Telephone 1295 Greenpoint.

P. BUTKUS

LIETUVIŠKAS GRABORIUS
(Undertaker).

Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuvėms, veselioms ir krikštynoms. Lietuviai, kreipkitės reikale pas lietuvį.

Mano gyvenimo ofisas atdaras dieną ir naktį.

213½ BERRY ST. BROOKLYN, N. Y.
Branch Office 48 Hudson Ave.

PRIETELIAI LIETUVIAI, 12 dideliu ir 12 mažu,

H. B. ROSENSON,
317--319 Grand St., BROOKLYN, N. Y.
Telephone, 1162 W'msburgh

A. OLSZEWSKIO BANKA

Chicago, Illinois

PRIIMA pinigus taupinimui nuo $1.00 ir augščiau ir moka 3 procentą už padėtus pinigus.

SKOLINA pinigus pirkimui ir statymui namų ir štorų Chicagoje.

SIUNČIA pinigus į visas dalis svieto ir parduoda šifkortes ant visų linijų.

IŠMAINO ruskus pinigus ant amerikoniškų ir amerikoniškus ant ruskų.

Turint kokius nors reikalus į Banką rašykit šiuom adresu:

A. OLSZEWSKI BANK
3252 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

Tel. 279 Greenpoint.

Geriausia lietuviams užeiga pas

JONĄ KULBOKĄ

Skanus Alus,
Gardi Arielka,
Visoki Vynai,
Kvepianti Cigarai.

74 Grand Street
Kampas Wythe Ave.
BROOKLYN, N. Y.

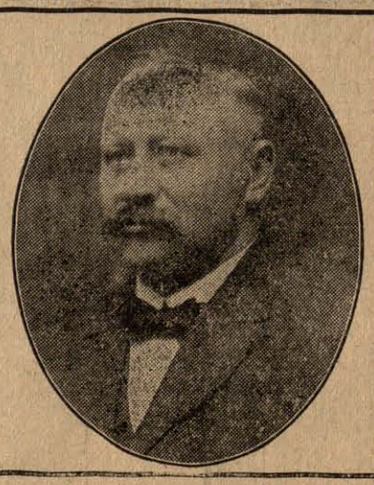

ADVOKATAS

KAZIS KRAUČUNAS.

Buvęs 9 metus Skyriaus Viršininku, Inspektorium Suvienytų Valstijų Immigracijos; turi visas tiesas kaipo Attorney, Advocate, Proctor, Solicitor ir Counselor-at-Law. Vedi visokias bylas (provas) visuose teismuose ir departamentų skyriuose. Gavimui patarimų, kreipkitės laiškais, įdėdami krasos ženklelį atsakymui. Vedimui svarbių bylų ir reikalų, pribuna ypatiškai į visas Valstijas ir miestus sulyg pareikalavimo. Adresas:

KAZIS KRAUČUNAS, Attorney-at-Law
403 Lyon Building, Seattle, Wash.

Tel. 2334 Greenpoint.

PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS pas **PETRĄ A. DRAUGELI.**

Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kvepenti cigarai, ir puikus užkandžiai. Salė dėl mitingų ir vesilių. Nepamirškit šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdinti.

73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
Palei Wythe Ave.

W. SLOMINSKA

Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais

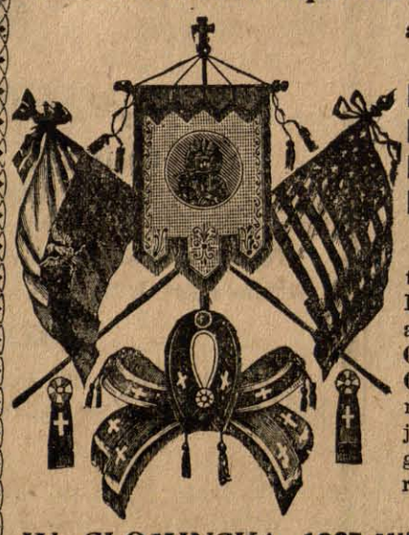

ant Kosciuškos Parodos už rupestingą ir artistišką išdirbimą

KARUNŲ, ŠARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAZDŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turiu už garbę apreikšti guodotiniems Kunigams ir guodotinoms Draugystėms, kad aš dirbu visus augščiau paminėtus daigtus **PIGIAUSIAI, TEISINGIASIAI IR GERIAUSIAI,** nes per daugelį metų užsiimdama išdirbiniais įgijau geriausią praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau nega kiti fabrikai.

Su guodone

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

Jonas S. Lopatto

Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsylvanijos Universitetą), užsiima varymu provų visuose teismuose.

Offisas rumuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENN'A.

Office Phone	Peoples 37
,,	Bell 47
Residence	Peoples 1100

PUIKUS HOTELIS

Andriaus Milišausko

Visada šaltas alus, skani arielka, elius, porteris, visoki vynai ir kvepianti cigarai.

Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kitur, nepamirškit šios puikios vietos.

16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
Priešai Central Dypą

Kaip pasilikti Amerikos piliečiu.

Knygutė Lietuviškoj ir Angliškoj kalbose. Turinys: Įstatymai apie pilietystę, klausimai ir atsakimai kaip išsiimti popieras, Suvienytų Valstijų konstitucija, neprigulmybės deklaracija ir konfederacijos straipsniai. Amerikos Lietuvi Ukėsu Klubas, matydamas reikalą, išleido virš minėtą knygelę kurios čienia yra 25c. Užsisakydami knygą pinigus siųskite per Money Orderį arba krasos ženkleliais, ant šito adreso:

LITHUANIA . CITIZENS CLUB
372 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

PIRMAS LIETUVIŠKAS
Fotografistas ir Maliorius
Geras darbas.
Vidutiniška čienia.

G. BENSON,
328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.